

מדינת ישראל
משרד הפנים
המועצה הארצית לתכנון ולבנייה

תאריך הישיבה : יום שלישי, כ"ז באייר תשס"ז, 15.5.2007

חברי הוועדה :

מר רם בלינקוב :	יו"ר המועצה הארצית
מר שמאי אסיף :	מנהל מינהל התכנון – משרד הפנים
גב' סופיה אלדור :	משרד הבינוי והשיכון
גב' רותי פרום :	משרד החקלאות
גב' אתי יחזקאל :	משרד התמ"ת
גב' כרמית פניץ קדמי :	משרד התיירות
מר דן סתיו :	מנהל מקרקעי ישראל
גב' ולרי ברכיה :	המשרד להגנת הסביבה
גב' אורנה לרמן :	משרד התחבורה
גב' גילה כליפי-אמיר :	משרד הביטחון
מר יובל פלד :	רשות הטבע והגנים
גב' מי פרוביזור :	הרשות הממשלתית למים וביו

תחילת דיון

מר רם בלינקוב :

בוקר טוב לכם. שומעים? טוב, אני שמח לפתוח את היום הזה שהוא קצת שונה מהסדר הרגיל שלנו. מאחר וזה בא במקום ישיבת מועצה רגילה אני רוצה להזכיר למינהל התכנון ולשמאי שהמועצה ממתינה לכם דוחות שהייתה צריכה לקבל הישיבה הזאת ואני מבקש להגיש אותם בפגישה הבאה. שלום איתי. מטעם איזה משרד אתה כאן?

מר איתי :

תמ"ת.

מר רם בלינקוב :

ברוך הבא. בעיקר בכל מה שקשור לנתונים לגבי עררים משך המתנה וביצועים שלנו מול הלקוחות שלנו, ועדות מחוזיות, יזמים וכיוצא בזה. זה מאוד חשוב שנהיה בבחינת נאה דורש נאה מקיים. נאה דורש מהוועדות המחוזיות סדר ובשנה הבאה מהמקומיות נאה מקיים אצלנו. באשר לתמ"א 35 שאני מקווה שנשמע היום את מרבית המשרדים, אני נמצא פה באזור מסתובב כבר קרוב לשנה ואני חושב שיש לי פרספקטיבה בוודאי יותר טובה ממה שהייתה לי בהתחלה אבל על רקע אינטנסיביות של המשרד היא גם די לעניות דעתי הסובייקטיבית היא גם די סבירה ואני מסתכל על הדברים בדאגה מכמה וכמה סיבות. קודם כל גוף מרכזי ביישום אמצעי המדיניות הוא אגף התקציבים באוצר, הוא לא נמצא כאן כרגע הנציג הוא גם לא מתכוון לעשות מצגת, שלח לנו נייר ומהנייר מי שקורא אותו הוא נייר שהוא כביכול מתחכם עולה שהם לא באמת מתכוונים לקיים את החלטת הממשלה בכל מה שקשור או בחלק ממה שקשור בתמ"א 35. זה דבר שהוא מאוד חמור בכלל מבחינה מנהלית שמשרד ממשלתי לא נראה לו החלטות ממשלה אז הוא פועל לפי הבנתו ואנחנו

לא נוותר בעניין הזה, אנחנו נביא את זה לידי עימות בממשלה והדבר שהכי מקומם אותי כאזרח זה כל נושא הפריפריה ובעניין הזה יש לי גם ביקורת עצמית וגם ביקורת על משרדי הממשלה אחרים ובמיוחד שתראו את הנייר של אגף תקציבים על אגף התקציבים, כולנו מדברים פריפריה ועושים מרכז ואני מכיר מאחר והרקע שלי הוא כלכלי ואני גם מזדהה עם תורת הכלכלה החופשית אז כל מיני מחשבות שעלו במוחי בשנה האחרונה של אמצעים אדמיניסטרטיביים אנטי כלכליים שפעם היו נשמעות לי באמת הזויות מתחילות לעלות במוחי כמו האפשרות פשוט באופן אדמיניסטרטיבי להתחיל לעקב תוכניות באזור המרכז ולהקשות את החיים באזור המרכז, כי מה שקורה זה שלח לי מי זה היה? אחד מראשי הרשויות בצפון תכף אני אזכר, נדמה לי שאלו מלכה, זה תוכנית החומש שמעודכנת של משרד התחבורה אז הוא הראה לי שמה שטעמים כלכליים רוצים לעשות יותר כבישים או נגיד ככה מה שחשוב זה הכלכלה בכבישים ומאחר ואני יודע כיצד הם מודדים את הכלכליות של הכבישים בין היתר על רקע זה שהייתי שם אז ככל שיש יותר צפיפות הכביש הוא יותר כלכלי אז במרכז יש יותר צפיפות אז הם מעדיפים לסלול במרכז כדי לפתוח צפיפויות, סוללים במרכז מגדילים את הביקוש לשימוש בכבישים שם וכמובן זה בא על חשבון חיבור וקישור הפריפריה עם המרכז ובאופן פרמננטי ומסיבי הממשלה מקצה משאבים בהיקפים עצומים שכל כולם העדפת המרכז לטובת הפריפריה והתפקיד שלנו זה לראות איך לשנות את הדבר הזה כי זה בסוף בנפשה של המדינה זה דבר אחד. דבר שני שהוא מעניין לעניין באותו עניין, כולנו רק אוהבים לעודד את התחבורה הציבורית, יש לזה התייחסות בתוכנית רבות אבל אי אפשר לבנות בניין בעיר אם לא מסדרים לו הרבה תיקני חנייה בהיקפים עצומים אז אם אתה רוצה באמת לעודד תחבורה ציבורית בשביל מה אתה מבקש שיהיו כל כך הרבה תיקני חנייה? אז אני מתכוון ליזום בשנה הקרובה דיון בכל נושא תקן החנייה, אני אפילו הייתי הולך למקומות קיצוניים שאומרים לא צריך תקן חנייה, אתה רוצה לבנות בניין משרדים? זה החלטה שלך איך אתה רוצה לתת ללקוחות שלך לבנות להם חנייה, לא לבנות להם חנייה. מה?

(הערה מהקהל – לא שומעים)

מר רם בלינקוב:

כן, הוא לא נחוץ אפשר אפילו לבנות עם פחות ממנו. שיבוא בתחבורה ציבורית, ברגל, באופניים, באותם אופניים שרשות שמורות הטבע נלחמת בהם אפרופו מי שלא יודע אם אתה רוכב על אופניים בדרום תיזהר מפקחי רשות שמורות הטבע, כי הם כבר פתרו את כל בעיית הציידים הלא חוקיים, נהגי הגיפים שיורדים מהכבישים, נהגי הטרקטורונים, מה שיש להם מלחמה בשנה האחרונה זה ברוכבי אופניים. עכשיו דיברתי אתמול עם אחד מהסגנים שלהם שלא יושב פה אז הוא הסביר לי שהאופניים חורצים חריצים בשבילים וגם נוסעים על סינגלים מי שלא יודע שביל צר, אז חס וחלילה הם עלולים להתנגש בהולכי רגל אז מה שיש להם לעשות זה להילחם ברוכבי האופניים אפרופו.

(הערה מהקהל – לא שומעים)

מר רם בלינקוב:

מצחיק אה? זה כאילו מצחיק אבל זה אמת. טוב המנכ"ל שלהם הבטיח שהוא יבדוק והוא יסדר את זה אני מקווה שהוא יעשה את זה. אז עברתי על חלק מהדברים שיוצגו פה על ידי המשרדים. המטרה שלנו זה לשמוע כרגע או היום את נציגי המשרדים ולעשות אחר כך שני דברים, אחד אותם משרדים

שצריכים לעשות השלמות התבקשו לעשות השלמות, אנחנו נעלה את הדיון במידת הצורך גם לדרג מנכ"לים ושרים, כי אחרת התוכנית הזאת תישאר ככזאת יפה ויפת נפש אבל לא באמת לממש אותה. אני חושב שכמה דברים שעשינו פה בשנה האחרונה במועצה כן תואמים את הרוח ואת המדיניות של תמ"א 35 אפילו הדבר הגדול שהוא יסוד תוכנית צבתי, ההסרה שלה מסדר היום לעניות דעתי עולה בקנה אחד עם תמ"א 35, אי אישור אחד או שניים במקומות פחות חשובים גם הם עולים עם הדברים הללו ועוד כמה וכמה החלטות. אז אני מאחל לנו יום דיון פורה ומהנה ומפרה ואני מציע שאנשים גם יעירו תוך כדי מצגות, אה שמאי? שמאי יתחיל את יום העיון ויציג את משרד הפנים. תודה רבה.

מר שמאי אסיף:

טוב. אנחנו חשבנו שנכון לעשות את הישיבה המיוחדת הזאת כפי שאתם יודעים לגייס את משרדי הממשלה, לעבוד במתואם ובמשולב למרות שכלפי חוץ אולי ויש פה גם כמה אנשים מבחוץ זה נראה כאילו דבר מובן מאליה, זה מאוד מאוד קשה. לכל משרד יש למרות שיש למשרדים נציגים נאמנים במועצה, יש לכל משרד כל משרד הוא עולם בפני עצמו עם תוכנית עבודה משלו, עם סדר קדימויות ועדיפויות משלו, עם אג'נדות משלו וזה טבעי וזה נכון בסך הכל ואנחנו יודעים שמבחן היישום של תמ"א 35 הוא בסופו של דבר איזה שהיא התכנסות למימוש אפקטיבי של כל הגורמים ואני אנסה בעניין הזה לתת גם טיפה רקע ואחרי זה לדווח מה עושה משרד,

(הערה מהקהל)

מר שמאי אסיף:

זה בסדר, סידרנו תודה. הכל מצוין. טוב יום ירושלים חוץ מזה צריך לומר זה יום חשוב באו ליום ירושלים וזה חשוב. כבר השגנו משהו. אז תחום ארוך טווח באגף תכנון משולב במינהל התכנון עשה באמת את כל המהלך שדיווחנו עליו בדיונים הקודמים בנושא תמ"א 35 במועצה הארצית לגבי העבודה שנעשתה מסביב למערכת הסטטוטורית המובהקת של תמ"א 35 ואנחנו חשבנו שהגיע זמן לפי דעתי גם קצת באיחור מסוים לעשות גם את איזה שהוא מבחן מעקב אחר הנושא של אמצעי המדיניות בנושא הזה. שנייה אחת תנו לי רק לעבור למצגת שלי ואז... זה כאן שמעתי. או.קיי. אז באמת כמה מילים כרקע זה מה שאנחנו עושים, אגב אנחנו אבל אני לא זוכר בדיוק את התאריך אבל אנחנו חוגגים בערך שנה להתכנסות במקום הזה, התכנסות חגיגית אז זאת הייתה ישיבה חגיגית, היום זה סתם ישיבה מיוחדת כדי באמת לחגוג את העובדה שתמ"א 35 אושרה. אני חושב שמאז נעשו הרבה מאוד דברים שכבר פירטנו בהמשך והגיע הזמן כפי שאמרתי לעבור לנושא הזה של הקו והזה. החלק הסטטוטורי של תמ"א 35 הוא בתשריטים ובהוראות שזה בעצם החלק הכבד שאנחנו עוסקים איתו כל הזמן, נדמה לי ואני לא רוצה כרגע לעשות סיכומים וזאת לא המטרה כרגע אבל בתחושה כללית באמת עשה הרבה ועושה את שלו כמובן מתגלים בו כל מיני באגים כאלה ואחרים שאנחנו בוחנים אותם וכו' אבל בגדול אני חושב שהתוכנית הזאת עושה שירות מצוין לכל המערכת הסטטוטורית אפילו לרמה של האצת תהליכים ובסך הכל נעשתה פה עבודה יוצאת מהכלל בכל מה שקשור בהטמעה, בכל מה שקשור ביישום ובאיך להפעיל את התוכנית המורכבת הזאת. אז אתם רואים איך הדברים בתמ"א משתלבים ככפפה ליד ואתם רואים איך המרקמים האלה שאנחנו עוסקים בהם כל הזמן איך הם משרתים אותנו בכל תהליכי קבלת ההחלטות ויש כבר איזה שהוא קונצנזוס לפחות בקהילייה שעוסקת בנושא הזה שבאמת התוכנית

הזאת היא מובילה והייתי אומר גם הרבה מעבר לקהילייה הזאת וטראו את החלטת מועצת מקרקעי ישראל כדוגמא שמאזכרות וחוזרות לעניין בהרבה מאד מקרים וכו'. אבל לא זה מה שאני רוצה להיכנס כרגע, כמובן כל הנושא הזה פתוח לפניכם באתר האינטרנט שלנו בחלק של תמ"א 35 ואנחנו שם מעדכנים והדברים נמצאים וחשופים בפנינו, אני מזכיר בסוף ב- 27.12.2005 אושרה התוכנית בממשלה, מאז נעשו ב- 2006 פעולות רבות גם של הסברה, גם של טיפול שוטף בכל מה שקשור בהבאה למועצה הארצית ולוונת"ע של אותן נקודות שמחייבות טיפול בהתאם לתוכנית הזאת, אותן תוכניות הופצו מספר לא קטן של מסמכי מדיניות והופצו הנחיות, הנושא של הכפר לדוגמא, הנושא של הקיבוצים ועוד כהנה וכהנה. אנחנו עוסקים כרגע בהמשך היישום ועוסקים גם בנושא של מפרסמים מכרז בימים אלה להכנת העדכון של התמ"א לקראת 2010 ששם נצטרך להביא בפני המועצה למעשה תוכנית מתאר ארצית או שינויים לתמ"א 35 כפי שהמערכת בצורה מתואמת כפי שהמועצה הארצית תגבש כוועדת היגוי ואנחנו נמצאים כרגע באיזה שהוא תחילה של הליך בנושא של יישום אמצעי המדיניות. אני מזכיר לכולנו יש לנו את אמצעי המדיניות המשלימים אלה ראשי הפרקים כפי שמופיעים בכרך א' של התוכנית שבעצם יש להם פרקים שעוסקים כמעט בכל תחומי העשייה שלנו כחברה ובאופן ספציפי יותר בנושא של משרדי הממשלה. אגב אמצעי המדיניות האלה לא מופנים אך ורק לטובת או כמטלות הייתי אומר של משרדי הממשלה השונים אלא מופנים לגופים רבים אחרים אם זה גופי שלטון אחרים, אם זה מערכות של חקיקה ייזום חקיקה וכו' כל הדברים האלה הם בתוך המערך הזה. אבל נתך גדול כמובן והתפקיד העיקרי שלנו כממשלה, אני מדבר עכשיו על הצד שלנו של משרד ממשלתי ושל נציגי המשרדים שנמצאים כאן, הממשלה יש לה כמובן חלק גדול בתוך העניין הזה. בואו נזכור שבהחלטה שאישרה את התכנית שזה סעיף 1 אישור התוכנית מבחינה סטטוטורית היה הסעיף שאומר שמשרדי הממשלה וגופי הסמך שלה יפעלו ככל הניתן להטמעת אמצעי המדיניות המצורפים בתמ"א בפעולותיהם וידווחו לממשלה מידי שנה על יישומם. אז אנחנו אומנם כבר עברה עלינו למעלה משנה ואנחנו כבר לא עומדים בהחלטה הזאת אבל אנחנו עושים את המעשה הזה היום כצעד ראשון לקראת עדכון שיועבר לממשלה בסופו של דבר על יישומם של אמצעי המדיניות כפי שהתגבשו או כפי שדוחות שהתגבשו מתוך העבודה שנעשה כאן. אנחנו כל מה שיאמר כאן היום ויוגש כאן מוקלט. אנחנו מסכמים, אנחנו נביא את זה, זה חלק מהחומר שבסופו של דבר יובא יחד עם כל המצגות והחומרים שנמצאים כאן גם יופצו לכולם והכוונה היא לקבל מחברי המועצה הארצית את האיזון החוזר בנושאים האלה. כדי לאפשר את התהליך לקחנו את אמצעי המדיניות, את כרך אמצעי המדיניות שחולק פחות או יותר באופן דיסציפלינארי לאו דווקא לפי חלוקה למשרדי ממשלה ולא תמיד זה חופף, לפעמים כן ולפעמים לא וחילקנו אותם לפי אמצעים, לפי ראשי פרקים ואמצעים לפי המשרדים השונים לעניות דעתנו, כמובן שתוך כדי התהליך אז משרד האוצר החליט שכמה דברים לא קשורים אליו, הוא החזיר את זה למשרד הפנים אז אני אתייחס לעניין הזה וכו' אבל בסך הכל המשרדים לפי דעתי די השתלבו בתוך החלוקה הזאת שאנחנו עשינו וכמובן אם יש דברים שמחייבים עוד עדכון נדמה לי שמשרד הבינוי והשיכון גם חשב שחלק מהדברים הם בכלל באחריות של משרד הפנים זאת אומרת בחלק מהמקרים קיבלנו ככה ריקושטים בעניין וזה טוב ואנחנו נוכל לדון בזה ולטפל בעניין ונצא לדרך, זאת אומרת המערכת היא מאוד פשוטה כל אחד מהמשרדים יציג את, בראש אני מקווה, את אותם סעיפים שהוא נתבקש להגיב עליהם מתוך עצם המדיניות על פי הניתוח שעשינו, אולי הוא יוסיף, אולי הוא יכוון, אולי הוא יעיר על הדברים וזאת תהיה בעצם המהות של המצגת. אנחנו בישיבה

קודמת כבר העלינו את 11 הנושאים שהם אמצעי המדיניות שמינהל התכנון עצמו אחראי עליהם. אני לא אכנס לזה בפירוט עכשיו כי אני חושב שעשינו את זה וכולנו מכירים את העניין אבל יש לנו כאן את נושא שיתוף הציבור שמתיישם דרך תיקון 76 במידה מסוימת והרפורמה בתכנות שאנחנו עושים כרגע היא נכנסת לעניין הזה עוד ביתר סט וכמובן בפעילות של מינהל התכנון עצמו על ידי שדרוג אתר האינטרנט והשתתפות נציגים, ימי עיון וכו' כל המערכת הזאת למעשה עושה הרבה יותר בנושא של תהליכי שיתוף הציבור ובתכנון ושוב אמרתי הנושא הזה כבר הוצג אני לא רוצה להיכנס לזה פעם נוספת. הנושא של מסגרת גישור בהליכי תכנון, הנושא הזה גם הוא נכנס למסגרת הרפורמה עם החלטה להנחות את מוסדות התכנון להשתמש באפשרות הזאת בשלב הראשון בפרויקטים מצומצמים יחסית, הנושא של האחדת תהליכי שינוי תחומי שיפוט נמצא כבר בחוזר מנכ"ל משנת אוגוסט 2005 וכרגע ברביזיה בחוק העיריות החדש שאושר על ידי הממשלה והולך לכיוון של החקיקה יש בהחלט שיפור משמעותי הייתי אומר איחוד כזה שלא יביא אותנו כמועצה ארצית למצב האבסורדי שאנחנו נמצאים בו שבעצם אנחנו באים לתקן מרחבי תכנון אחרי שגבולות שיפוט כבר נקבעו ונחתמו למעשה יש תמיד טענה שאנחנו חותמת גומי, אני חושב שאנחנו מפספסים את ה"אינפוט" של המועצה הארצית בשלבים טיפה יותר מוקדמים ולעשות איזה שהוא תיאום. חוק העיריות חדש מנסה לתקן את הבעיה הזאת ואני מקווה שהוא יכנס לתוקף ואז הדברים יהיו יעשו בצורה הרבה יותר נקייה וחלקה, חלקה הייתי אומר נקייה לא הייתה כוונה להטיל דופי בניקיון אלא רק בחלקות של העניין שב-streamlining של העניין. נושא של תוכנית אב ומתאר מגזר ערבי דיווחנו באופן מיוחד בנושא הזה באמת יש התקדמות רבה מאוד בנושא הזה. גיבוש מתכונת לנספח לצורכי ציבור וקהילה, הנושא הזה גובש היה פה בחדר הזה באולם הזה כנס לפני כחצי שנה שבו למעשה השקנו את הרעיון של נספח חברתי קהילתי. הנושא הזה נמצא באתר האינטרנט שמופיע כאן שאתם רואים כאן ובהחלט מתחיל להתיישם בצורה יותר מוסדרת בתוך התוכניות. הנושא של שילוב תשתיות או נושא של אנרגיה מצד אחד ותחבורה מצד שני באמת יש לנו פיגור מסוים אבל צריך לומר שאנחנו נמצאים עד אחרי הוראה בנושא של אנרגיה ואני רוצה לבשר לכם שאנחנו סיכמנו לאחרונה רק בשבועות האחרונים עם מנכ"ל משרד התשתיות שאנחנו הולכים עכשיו להליך שבו תוכנית אנחנו למעשה נעשה לא רק תוכנית אב כפי שההוראה נתנה בשלב הזה אלא גם נלך לשלב של תוכנית מתאר לשילוב תשתיות האנרגיה והנושא הזה על דעת מנכ"ל משרד התשתיות שקודמו התנגד לתהליך ואנחנו נביא בישיבה הקרובה ביוני נביא תיקון להוראה כדי באמת להשיק את התהליך הזה בקצב מהיר לא רק לשלב של תוכנית האב אלא לשלב מלא שכולל גם תוכנית מתאר. בנושא תחבורה אנחנו נמצאים בדין ודברים עם משרד התחבורה כדי להביא הוראה שכבר פעם אחת הופצה ואנחנו ננסה לגבש לקראת יולי אני מקווה איזה שהיא הוראה במועצה הארצית שתבטיח באמת שאנחנו נכנסים גם להליך הזה בצורה מסודרת. הנושא של מרקמי השטחים הפתוחים זה הוצג אתם רואים אני לא אפרט כאן, יש לנו סדרה שלמה של תוכניות, השלמת תוכנית מתאר מפורטות לשכונות הערביות במזרח ירושלים, גם זה שולב בתוכנית העבודה לשנת 2007. מסמכי מדיניות לאזור סובב עזה, הנושא הזה התעכב עקב ההתנתקות, אני רוצה להגיד לכם בגדול ככה בשביל לקבל פרספקטיבה, אני מזכיר לכם שב-2006 הייתה שנה השנה הזאת שהיינו צריכים לעשות את המהלכים הגדולים של הבדיקה הזאת, הייתה שנה עם שני קשיים גדולים שאנחנו יודעים או שני תהליכים שלקחו חלק גדול מהאנרגיות שלנו בתהליכים של הממשלה כולה ושל האנרגיות שלנו גם, זה הנושא של ההתנתקות והמלחמה בצפון. בכל מקרה הנושא של סובב עזה קצת נדחה עקב

הנושא של ההתנתקות, אני מאמין שבשלב בקרוב אנחנו נגבש באמת איך אנחנו מטפלים באזור הזה ונעשה מסמך מדיניות ותוכנית פיתוח לאזור סובב עזה. הנושא של ירושלים אפשר להגיד עלי הרבה מילים, אני לא מציע לעשות את זה היום יש לנו מטלה נפרדת שאנחנו נביא למועצה הארצית ב- לוולנט"ע בשבועות הקרובים של טיפול בעצם של עידוד ופיתוח גם מגורים וגם נושאים אחרים בירושלים. הנושא הזה התחדד כמובן במהלך הדיון על תמ"מ 1/37 הנושא של תוכנית צבדי והצורך שלנו לטפל בעניין וכך בעצם אנחנו עם זה אנחנו נתקדם לכן אני לא אפרט כאן. כמה מילים אחרונות לגבי אמצעי מדיניות שנמצאים לאו דווקא בתחום של מינהל התכנון אלא בתחום של משרד הפנים ואני בעניין הזה מייצג לרגע קובעים של גורמים אחרים במשרד הפנים ואני אנסה לעשות את זה גם בהצלחה וגם בקיצור. נושא ראשון זה ייזום חקיקה בנושא חלוקת הכנסות מארנונה בפארקים של תעסוקה משותפים. הנושא הזה נכנס לחוק ההסדרים, החקיקה הזאת נכנסה הוא בפקודת העיריות מאפשרת לשר הפנים בהסכמת שר האוצר ולאחר עיון בתסקיר ועדת החקירה להכריז בצו על חלוקת ההכנסות והנושא הזה נימצא באופן שוטף על שולחנה של ועדת הגבולות הקבועה שעוסקת בעניין הזה ולמעשה התהליכים האלה מופעלים על מנת להבטיח את שיתופי הפעולה בפארקים השונים באזורי התעסוקה השונים. לגבי מסגרת לשיתוף פעולה אזורי בתחומי התכנון, הפיתוח וחלוקת ההכנסות מעבר לחקיקה הזאת, ועדת הגבולות יש ועדת גבולות, משרד הפנים הקים ועדת גבולות קבועה במקום מצב שבו יש פנייה להזיז גבולות או לשנות גבולות מקימים ועדת גבולות זה לוקח הרבה זמן, יש ועדה קבועה שיושבת באופן קבוע וכל יוזמה וכל רצון וכל צורך שמתעורר לשנות גבולות מוניציפאליים מטופל במסגרת אותה מערכת והיא זאת שגם עוסקת בנושא שיתופי הפעולה וממליצה על השינויים האלה כדי להפעיל את אותם סעיפים בחוק שמאפשרים את האכיפה של חלוקת ההכנסות. הרעיון של צמצום מרבי של מספר הרשויות הוא קורה בעור וגידים פעם נוספת אחרי שקצת למדנו את מה שהיה בעבר ובפברואר 2007 שר הפנים מינה ועדה לאיחוד רשויות במקומיות, הוועדה מגבשת את ההמלצות המקצועיות לאיחודי הרשויות בהתייחס בין היתר להיבטים הכלכליים, החברתיים, ניהוליים וכמובן הוועדה מתייחסת להשגת יעדים תכנוניים. אותה ועדה בשלב כזה שמדברת על איחודי רשויות עוסקת גם בחיזוק או בשימור בחיזוק של המסגרות הקהילתיות כדי לאזן והאיחוד המוניציפאלי לא צריך לפגוע בתפקוד הקהילתי של קבוצות שונות בתוך אותם ישובים שהיו קודם ישובים נפרדים או מערכות מוניציפאליות שונות או אפילו ברזולוציה יותר נמוכה רובאים בתוכם או חלקי אוכלוסיה אחרים לתת להם את העצמאות הקהילתית כדי לאפשר את האיזון בין הקהילתיות מצד אחד לבין הרשות היותר גדולה שאמורה לתפקד כרשות מוניציפאלית ולתת את הזה. עד כאן אלה הדברים של משרד הפנים, משרד האוצר החזיר לנו ואמר תראו הנושא הזה לא באחריות שלנו זה באחריות של משרד הפנים, אני לא בטוח שהוא צודק בטענה הזאת, בינתיים תוך כדי זה שהוא אמר שזה אחריות של משרד הפנים החליטה הממשלה להקצות תקציבים די גדולים בניגוד כנראה לעמדתו מיוחדים לירושלים כבירת ישראל, זה היה בעיתונות לאחרונה אני לא אחזור על זה, נושא שהממשלה עוסקת בו דווקא בימים אלה ולקראת יום ירושלים ומי וזה זמן מצוין בהקשר הזה. בנושא של שימור המורשת הבנויה בירושלים ובמקומות אחרים אנחנו הקצנו במסגרת תקציבי הפיתוח, אנחנו נקצה לרשויות תקציבים מסוימים על מנת להפעיל גם את המהלכים האלה שאנחנו היום מובילים בנושא של שימור. מינהל התכנון בהחלט עשה עבודה גדולה מאוד בעניין הזה, יכול להיות שבהזדמנות אנחנו נציג את זה בנפרד למועצה הארצית כי נעשית כאן עבודה מאוד חשובה וגדולה. הנושא של העיר

העתיקה בבאר שבע פיתוח המרכז המטרופוליני נראה כפרט פה בתוך העניין הזה בעינינו בעיני תמ"א 35 הוא תמיד נראה כדבר מרכזי כיוון שבאר שבע היא מוקד הפיתוח העיקרי שצריך להיות האגרוף שמוביל את המטרופולין היותר בעייתי ואת הנגב ואת הפריפריה אנחנו רואים בעניין הזה והגרעין של המרכז המטרופוליני הדרומי הוא בעינינו חשוב מאוד וגם כאן אנחנו נעשה מאמץ כדי לסייע ולעזור, עדיין בדברים האלה יש אומנם איזה שהוא תחילה של תהליך יחד עם מינהל מקרקעי ישראל אבל עדיין קברת דרך. עד כאן אלה הדברים מבחינת הדיווח שלנו כמינהל התכנון ואני מזמין את משרד הבינוי והשיכון סופיה. אם יש שאלות אני אין לי בעיה לעשות איזה שהוא פסק זמן קטן נראה איפה אנחנו עומדים בלוחות הזמנים, הכוונה הייתה שלקראת הצהריים יהיה דיון יותר אבל אם יש איזה שאלה קונקרטית לדברים שהעליתי אז בבקשה אני מוכן. עדנה.

(שאלה מהקהל – עדנה- לא שומעים)

מר שמאי אסיף :

מינהל התכנון והנציגות ברמה הארצית ולשכת התכנון המחוזית הרלוונטית שותפה בצוות ששותפה בוועדת הגבולות בתוך התהליך ונותנת את ה"אינפוט" שלה. אנחנו מקווים שהשינוי לחוק העיריות במהלך השינוי הזה בטרם השר יחליט הוא התייעץ או תהיה הזדמנות למועצה הארצית כמועצה הארצית להשמיע את דברה ואז באותה הזדמנות אפשר יהיה לעשות את ההחלטה המשולבת גם של התחום המוניציפאלי וגם בתחום של מרחב התכנון ואז באותה הזדמנות נסדיר את הכל ולא יהיו מן שני טאקטיים כאלה שהוויכוח הנצחי של מי קודם למה ומה קודם למה זה בעיה וזה וויכוח שאפשר לקיים עליו סימפוזיון בפני עצמו כן? מי מקדים ומי יותר זריז ומי צריך להחליט בעניין הזה ומי צריך להתייעץ עם מי וכו' נושא מורכב מאוד. נדמה לי שבחוק העיריות החדש יש לנו פיתרון לעניין הזה, בשלב זה המעורבות שלנו בנושא הזה אנחנו עושים את המקסימום כדי שזה יהיה. סופיה.

גב' סופיה אלדור :

שלום לכולם. משרד השיכון התבקש להגיב במספר נושאים. על נושא של ההתחדשות העירונית באופן כללי, יש את נושא של ההתחדשות עירונית בעיר ירושלים על כך ידבר בנימין ווין מנהל מחלקת הפרוגרמות במחוז ירושלים שלנו. שיכון חברתי ופיסי למרכזי הישובים הערביים ולשכונות בערים מעורבות, גם לי יהיה פה בשורה כחלק מהמצגת על ההתחדשות העירונית. עידוד התיישבות כפרית בערבה, הכין את זה המנהל בפועל של הבנייה הכפרית שלנו אברי לבני ואני ייצג אותו. גם על האוכלוסייה הבדואית בנגב זה מצגות קצרות והכנת תוכנית פיתוח רב שנתית ורב תחומים לישובים הערביים, תציג את הנושא הזה אחרי סגנית מנהלת אגף הפרוגרמות שלנו סימונה טזנר. טוב. אלה הדברים כפי שהוגדרו על ידי משרד הפנים הכרזה על תוכנית לאומית לחידוש עירוני, ריכוז סמכויות בידי משרד ממשלתי אחד והסבת שמו של משרד הבינוי והשיכון למשרד השיכון והפיתוח העירוני. הפעלת מסגרת ארגונית משותפת עירונית ממשלתית וכו' ושיתוף עידוד שותפויות פרטיות ציבוריות תוך שיתוף פלוס תושבים. הקמת מספר חברות ממשלתיות אזוריות לחידוש עירוני בסקטור הערבי. ובכן התוכנית הלאומית אני מיד אציג, היא בעצם התחילה לפעול בשנת 2000 כלומר עוד בטרם תמ"א 35 המליצה עליה אבל היא בהחלט הצורך ביישום בחידוש העירוני ממש נבע מכל התוכניות הקודמות שמאוד מאוד תמכו בנושא הזה. טוב, כמובן משרד השיכון ישמח לרכז את הנושא הזה אצלו אני לא יודעת לגבי שינוי השם אבל

כפי הידוע בפועל דברים כאלה בדרך כלל כשמגיעים להחלטות קונקרטיות הן פחות פחות מתקבלות בשמחה. או.קיי, הנושא הזה של הפעלת מסגרות עירוניות ושיתוף הציבור מיד אני אציג במצגת שלי והקמת מספר חברות דווקא במגזר הערבי מהמצגת תבינו שאין צורך ושאיני מקווה שגם בירושלים וגם המגזר הערבי יקבלו בתקציב זה מענה, כלומר יקבלו בעצם עידוד רב בתוכנית וזה יעלה מתוך המצגת. טוב כפי שאמרתי זאת לא תוכנית שנוצרה כתוצאה מת"א 35, אני שמחה שאנחנו כולנו באמת ברמה תיאורטית כולנו חושבים באותו כיוון אבל אתם תשמעו גם את טענותיי. זאת תוכנית שנוצרה בעצם בשנת 1999 והתחילה לפעול בשנת 2000 כאשר עיקריה התבססות על כוחות השוק ואימוץ התנאים האופייניים למגזר הפרטי. הנושא הזה בהתחלה כי כיום הוא כבר לגמרי לא פיננסי ובינוי בלבד תראו בהמשך שיש פה עוד אלמנטים אבל קראו לו פיננסי ובינוי והדעה הרווחת הייתה שפיננסי ובינוי ניכשל ואנחנו בוועדה הזאת קודם כל זיהינו שפיננסי ובינוי מאוד מאוד מצליח, אולי הוא לא מצליח בסקטור הציבורי כפי שהיינו רוצים אבל ללא ספק הוא הצליח בסקטור הפרטי וקו הרקיע של הערים היותר ותיקות הארץ אלה שנוצרו במושבות אם זה ראשון לציון, גדרה, תל אביב כל אלה השתנה על פני הזמן באופן משמעותי מתוך פעולות של פיננסי ובינוי שהיו ספונטאניות ואמרנו אם הוא מצליח בסקטור הפרטי בלי סבסוד ובלי מעורבות בואו נבין מה קורה בו וננסה לעודד או ליצור תנאים שהשוק הפרטי הזה המציאות הזאת שכן הצליחה תצליח יותר, שנרחיב את הפעילות הזאת דווקא של המגזר הפרטי. כמובן ברקע היה ברור לכולנו שלא יהיה סבסוד לפרויקט הזה משמעותי מכל סוג שהוא אבל לאט לאט הדברים התפתחו. מיד הגענו למסקנה שהדרך האמיתית שיתניע את השוק הפרטי כפי שהיא צריכה להתניע גם את הפרויקט הזה היא התנעת הפרויקטים של פיננסי ובינוי ועכשיו זה גם עיבוי באמצעות תוספת של זכויות בנייה. בחדר הזה יושבים אנשים שעוסקים בתכנון ואני לא ארחיב ואסביר את ערכם הכלכלי של זכויות הבנייה ועוצמתם. גם אמרנו עוד משהו, תראו האירוע של פיננסי ובינוי ועיבוי זה אירוע מאוד מאוד קשה ברקמה העירונית והוא צריך להתקיים אך ורק אם הרשות המקומית מרגישה הזדהות מוחלטת ואחריות לפרויקט ולכן האחריות עברה לרשויות מקומיות. יחד עם זאת האחריות לפרויקט ככלל על השטחים הציבוריים שלו, על התנעת התכנון היא באמת של הרשות המקומית, אבל העסקאות כפי שאמרתי בפועל הביצוע הוא בעצם של השוק הפרטי של הדיירים כגורם מפעיל וקובע כן נהנים העיקרים בפרויקט, כמובן שרוב הדיירים ואני כבר היום יודעת שלא כולם עושים את זה באמצעות יזמים אבל יש לנו כבר כמה מקרים שהדיירים בעצמם התארגנו ומצאו לעצמם קבלן מבצע והליווי הבנקאי כנראה והם מקדמים את הפרויקטים בעצמם, אני יודעת אחד בעיבוי ואחד פיננסי ובינוי. מה שמאוד חשוב כמובן לתכנן את הפרויקטים בצורה שניתן יהיה לבצע בפרויקטים בדידים בתוך תוכנית שלא יהיה צורך בפיננסי ובינוי גורף וכל קבוצת דיירים תוכל להתארגן, קבוצה קטנה יחסית לסגור עם יזם זה או אחר או עם קבלן זה או אחר ולבצע את האירוע וגם אם נאמר אותו יזם לא יהיה טוב מספיק או ימצא יזם שנותן להם תנאים יותר טובים בעצם הם יוכלו, הקבוצה הבאה תוכל לפנות ליזם אחר וזה כמובן מהווה איום והבטחה שהיזם הראשון ימלא את התחייבויותיו כלפי התושבים. דרך אגב אני לא סתם אמרתי שהעניינים העיקרים מהפרויקט הם התושבים רק לחזור לנקודת הזאת, תראו היזמים אולי מרווחים 20% במקרה הטוב אולי קצת יותר קצת פחות. מהניתוח שלנו עולה שכל תושב שנמצא בתוך האזורים האלה מרוויח לפחות 100% מערך דירתו לפחות, כי הדירה גם גדלה משמעותית החדשה והיא גם נמצאת בבניין חדש בסטנדרט לגמרי שונה ואירוע שכזה משמעותו לפחות הכפלת את ערך הדירה. אז לא זאת לא אמירה כלל סתמית אבל ברור

גם היה לנו שאם כמו בדיוק בשוק הפרטי אם לא הדיירים יהיו בעלי האחריות הדברים לא זזים, כי בהם הסכמתם תלויה התנעת הפרויקט. הדבר האחרון שעשינו ואני יורדת לסעיף אחרון הוא הבטחת תקציב ל-upgrading כולל של השכונה שזה לא יהיה רק אירוע של פינוי או בינוי או עיבוי אלא שימצאו תקציבים לשיפור התשתיות ותוספת מוסדות ציבור ושטחים ציבוריים ולכן העיריות שנכנסות לפרויקט חייבות כתנאי סף בכלל להבטיח פתיחת חשבון עצמאי שאליו יוזרמו התקציבים שמגיעים לפרויקט אם מאגרות פיתוח, אם מתל השבחה במידה ויש, כלומר הכספים האלה ומאה אחוז של המקרים עולים בהרבה מהצרכים בפועל של הפרויקט לכן אני מקווה שאומנם הפרויקטים שהתממשו ומסתבר שהדברים כך אומנם קורים באמת יגרמו להשבחה ושיפור כולל של המרחב העירוני המתחדש. פה לתת סקירה קצרה איך הדברים בנויים באמת. ובכן מדברים על שיתוף יש פה בהחלט שיתוף רב ביותר בין כל הגורמים אבל השיתוף הוא שלא כל הזמן כולם מתעסקים בהכל ביחד אלא כל אחד יודע את תחומי אחריותו והממשלה היא זו שגיבשה את הקהילים, היא קבעה קריטריונים באמצעות ועדה בין משרדית שקמה בשנת 2000 בסוף 1999, היא גיבשה את הקהילים, היא קבעה קריטריונים ותנאי סף לבחירת המתחמים כאשר כבר אני אומרת שמה שמוביל בתנאי הסף והקריטריונים היא הבטחת בחירת המתחמים בעלי ישימות גבוהה מכיוון שמיד תראו שהממשלה גם מקצה תקציבי תכנון לשינוי ייעוד לתוספת זכויות למתחמים האלה בוודאי שאין לה עניין לזרוק את הכסף לשווא ואנחנו כולנו פה יודעים כמה כסף נזרק לשווא בעולם התכנון, בתוכנית שרצות ונעצרות ומשתנות ופה אנחנו מאד מאד קיוונו להבטיח שמה שימומן אומנם גם התבצע ולפעולות הסברה לתושבים, כלומר למימון מסודר של פעולות של שיתוף הציבור, גם אני ארחיב על זה בהמשך. אחר כך נראה שהממשלה במהלך הפרויקט גם החליטה לתת פה הנחות מיסוי נרחבות. מה אחריותה של העירייה? היום זה כבר לא חברת ניהול, אנחנו עומדים לשנות את זה זה יהיו מנהלי פרויקטים. קודם כך העיריות הן שמציעות את הפרויקטים, כל אחד יכול להציע פרויקט לעירייה אבל הן שמציעות את הפרויקטים לפחות בשני המסלולים אנחנו קוראים לזה.

דובר מהקהל:

כמה פרויקטים היו עד עכשיו?

גב' סופיה אלדור:

אני אגיע לזה יש פה דיווח עוד שני שקפים בסדר? כי אחרת זה לא יהיה שיטתי ברשותך ואני גם אגיד לכם את כאבי הרב מיד תראו. הם מציעות את המתחמים יש לנו שני מסלולים היום מיד תראו בהמשך של מסלולי העיריות, מסלול פינוי ובינוי ומסלול עיבוי בינתיים גם נולד מסלול נוסף שהוא ביוזמת היזמים שהוא מסלול מיסוי, הן אחראיות על פעולות התכנון אחר כך להשלמת התשתיות ולפעולות ההסברה לתושבים, הביצוע של העסקאות כמובן הוא מטעם הדיירים בעלי הנכסים במקרים שלא מדובר במגורים והיזמים מטעמם. הפרויקט יכול להתקיים בקרקעות ציבוריות ופרטיות ובכל יעודי הקרקע כאשר מדובר בפינוי ובינוי לגבי עיבוי אנחנו בעיקר מתמקדים בפרויקטים של מגורים. עכשיו למה הולך מימון ממשלתי? הוא הולך למימון פעולות תכנון, ניהול תכנון והסברה לתושבים ולהנחות מיסוי שהם במס שבח, מס רכישה ומע"מ לאותן הדירות המתפנות, כלומר לאותם הדיירים המתפנים מדירותיהם ונכנסים לדירות חדשות וזה לכל הדעות אירוע מס, הממשלה החליטה לפתור אותן יחידות הדיור לחלוטין ממיסוי. כמו שאמרתי המרכיבים הציבוריים יעשו מתוך הכנסות הפרויקט.

(דובר מהקהל – לא שומעים)

גב' סופיה אלדור :

תראה הממשלה וויתרה על מיסיה שבאופן נורמאלי הייתה צריכה לקבל. ובכן החומר הזה התפרסם מיד פה, המסלול הראשון שהתפרסם התפרסם ב- 1999 באוקטובר ובאוגדן שהופץ בין כל הרשויות המקומיות על מנת שיוכלו לפנות אלינו ולהגיש את המתחמים ואומנם מאז במסלול פינני ובינוי שבאמת התחיל לפעול ראשון בשנת 2000 מנובמבר 2000 ובערך בתדירות של כ- 20 וקצת פחות פרויקטים עכשיו, כי התקציב תמיד הולך ויורד מאז הוכרזו 106 פרויקטים, אני פה אגיד כבר מה שיש לי בסוף להגיד ושמאי יודע את כאבי הרב. רק ל- 21 פרויקטים יש תוקף לאו דווקא מהכרזה הראשונה וזאת למרות שאנחנו בתוך מנגנון התשלומים הכנסנו מצב שהתשלום מתבצע אך ורק כאשר התוכנית מגיעה למצב סטטוטורי כלשהו בזמן ההפקדה למשל מנהל פרויקט מקבל תשלום של 60% מכלל התשלום שלו אך ורק כשהתוכנית מגיעה לתוקף, כלומר יש פה incentive ברור להאיץ את תהליכי התכנון ואני אומרת גם יותר מזה אנחנו גם הצענו בונוסים לפרויקטים שיקבלו תוקף בפחות משלוש שנים, לא הצלחנו לתת לאף אחד תוקף. יש לנו כמובן פה הצעה איך לשפר את המצב לצערי אנחנו עדיין ואני מקווה שזה רק עדיין שמאי, אנחנו עוד לא זכינו לתמיכה מספיקה ממשרד הפנים בנושא זה, כי אני אגיד לכם למה זה כואב אתם מיד תשמעו שיש לנו גם פעולות הסברה לתושבים, היום אנחנו דורשים שהתכנס מיד עם ההכרזה כנס של התושבים ואני פשוט עדה לכך, כי אני נתקלת באוכלוסיות האלה בוועדות מחוזיות למיניהן. הציבור לא מבין למה צריך לחכות כל כך הרבה, האנשים האלה רוצים לקבל החלטה לפעמים אם לעבור דירה או לא לעבור דירה, מה לעשות, הם שומעים פינני ובינוי כל אחד כבר מבין שזה בוננזה ושיש פה רווח נהדר וסוף סוף והם רובם אנשים שהם קשיי יום ואיך אפשר להגיד, כי תראו מרגע שהתוכנית מקבלת תוקף ולנו יש היום קיבלתי דיווח נכון לאתמול ב- 19 פרויקטים יש כבר חברות יזמיות, דרך אגב התוקף הוא ממש לאחרונה לאו דווקא באלה שיש תוקף זה קצת יש גם אחרות שכבר יצרו והחתימו לפעמים 100% מהתושבים וחלקן 95% בוודאי שבחצי שנה הבאה אנחנו נראה כבר הוצאת היתרים אבל גם התהליך שאחרי קבלת תוקף הלוא לוקח זמן מה גם שכבר מתכננים ביחד עם הדיירים להשיג את הסכמתם לדירות התחליפיות והדברים לוקחים זמן. תראו זה לא פיר כלפי האנשים האלה שלא נעשה כל מה שאנחנו יכולים לקיצור תהליכי תכנון ואני כבר אקדים פה כי זה מסר שחשוב לי מאוד להגיד. אנחנו באנו עם הצעה לצורך זה לאחד את הוועדה המקומית הוועדה המחוזית כך שיהיו כל הנציגים של הוועדה המקומית וכל כמעט הנציגים של הוועדה המחוזית שזה יהיה אירוע אחד, האיחוד הזה הוכיח את עצמו בעבר שהוא באמת באופן משמעותי מקצר תהליכי בנייה. משרד הפנים וזה כבר לא הציע במקום זה ועדת משנה מיוחדת שתתכנס ליד הוועדה המחוזית שעדיין משאירה אותנו עם שתי הוועדות אבל אני לא בטוחה שיש בזה קיצור זמן לצערי שמאי, גם אלה עדיין לא קמו וגם אם יקומו אני מאוד סקפטית שהם יעזרו. כמו כן הוא אמר שכאשר תהיינה תוכניות מתאר כיתמיות לרשויות המקומות הרי ההצעה החדשה שאני בעיקרון מאוד תומכת בה, אז אפשר יהיה להגיע ישר לוועדה מקומית. תראו התוכנית הכיתמיות החדשות שיהיו אם נגיד שיתחילו לתכנן אותן עכשיו מאושרות אם אני אגיד שזה 5 שנים אנשים שמתמצים בנושא הזה בחדר יגידו שאני חולמת, כי לא יהיו תוכניות תוך 5 שנים אבל אני רוצה להיות אופטימית ולדבר לטובתכם לטובת משרד הפנים, נגיד בעוד 5 שנים, מה יהיה בעוד 5, 6 שנים הבאות? מדוע שלא תסכימו ולא

תעזרו לנו ודרך אגב שינוי חוק תכנון ובנייה וזה בסך הכל משרד הפנים, כלומר אין לי אלא להתחנן שתעזרו, כי

מר שמאי אסיף :
מה? תהיי קונקרטיית.

גב' סופיה אלדור :
אני מאד קונקרטיית אבל אני אגיד את זה עוד פה. תראה כרגע לוקח עם כל תהליכי הזירוז לאשר תוכנית כ- 6 שנים, עם כל מה שאנחנו עושים,

מר שמאי אסיף :
הכוונה היא לא לגבי זה אלא להסביר את ההצעה.

גב' סופיה אלדור :
ההצעה שלנו אומרת לאחד את שתי הוועדות, הוועדה המקומית והמחוזית אבל בצורה לצורך בינוי והתחדשות עירונית בלבד שכל הנציגים ישבו בה, שזה יהיה בכובע של הוועדה המקומית או המחוזית או איך שיקראו לה, שיהיה פורום רחב ושהאירוע יהיה אירוע אחד ולא שני אירועים נפרדים ואני אומרת עשו את זה כהוראת שעה עד שיכנס עד שיתחילו להיות תוכניות הכיתומיות שמאפשרות להגיש, הרי אתם הצעתם הצעה עכשיו לעשות תוכניות מתאר כיתומיות של כתמים ואתם אומרים כשהיו תוכנית כאלה אז אפשר יהיה לאשר תוכניות בינוי במכה אחת בוועדה מקומית, זאת אומרת גם אם יתחילו לעשות את התוכניות הכיתומיות עכשיו הקצר ביותר שיהיה לנו אותם מאושרות זה בעוד 5 שנים, אז אני מבקשת ל- 5, 6 שנים הבאות לפחות תתנו לנו תעזרו לנו להשיג את הוראת השנה שתהיה ועדה אחת. עכשיו אני מוכרחה לומר עוד משהו כי הציבור אתם לא מתארים לעצמכם את המצוקה של הציבור שלא מבין את זה למה הם צריכים לחכות כל כך הרבה זמן ומה יש לי להגיד ש- 6 שנים לוקח רק לאשר תוכנית מפורטת ואחר כך עוד בוודאי ייקח עוד איזה שנה או שנתיים להתמודד עם התוכניות האלה והיתרי בנייה והכל ההסדרים הכספים ובעיות, כלומר ו- 6 שנים כשלוקח מרגע שאנחנו נותנים תקציב להשיג תוקף אנחנו בחדר הזה יודעים שזה זמן שיא קצר וזה לא מספיק כשאתה מדבר כשאתה מתכנן ביחד עם אנשים וכשאתה עושה שיתוף ציבור אמיתי וזה מה שקורה בפרויקטים שלנו וזה מה שאני מאד מאד מבקשת, כי אני יודעת אני לא מחפשת לצמצם סמכויות של אף אחד אני מחפשת לקצר לוחות זמנים ואני מהניסיון של העבר ראיתי שהדרך האפקטיבית ביותר זה איך שהוא לאחד את שתי הוועדות גם אם הפורום יהיה רחב. או.קי, כמו שאמרתי כבר 19 פרויקטים יש להם יזמים שחתמו עם הציבור. טוב, בקריית בצפון בקריית ים אני יודעת מידיעתי שלי שיש,

דובר מהקהל :
קריית ים זה חיפה יותר.

גב' סופיה אלדור :
חיפה צפון אני מדברת ואלכס אני אומרת מקניט אותי כי הוא הרי יודע שהפרויקט הראשון היה צריך לצאת דווקא בטבריה רק שהתחלפו הידיים של חברת מצבה אז אתה יודע, תראה אנחנו חיים,

מר אלכס :
איפה היזמים איפה הכל?

גב' סופיה אלדור :

היזמים היו רק החליפו ידיים אלכס. טוב, יופי אתה יודע מה אלכס

מר אלכס :

להאשים את משרד הפנים,

גב' סופיה אלדור :

אני לא מאשימה את משרד הפנים אם אתה שמעת שהאשמתי אלכס אני לא האשמתי אף אחד אני ביקשתי למען הציבור לעשות מאמץ ולקצץ,

מר אלכס :

עשינו..(לא שומעים ברור)

גב' סופיה אלדור :

אתה עשית בפרויקט בטבריה אני מודיעה לכולם שאלכס עשה מאמץ גדול בפרויקט בטבריה שהוא סבל ממני סבל רב, כי צעקתי עליו כמו שלא צעקתי בחיים שלי עוד מעט אני אצעק עליו עוד פעם והוא אישר את הפרויקט הזה. אנחנו עם תוצאה מתגובת השטח, כתגובה לשטח בשנת 2001 נוצר מסלול עיבוי שבעיקרו למגורים לתוספת, המגורים המסלול הזה מדבר על הרחבת מבנים, תוספת קומות, תוספת אגפים, תוספת שטחים בין מבנים. מה שפה קרה שהפרויקט הזה אנחנו משתדלים שהתופסת הדירות תממן את ההרחבות של הדירות הקיימות על מנת שלא יבצר מצב שחלק הורחב וחלק לא הורחב ולכן חשוב מאוד שזה לא יעלה לאנשים כסף האירוע הזה של ההרחבות, כי רק כך יש סיכוי שכולם יסכימו וזה יהיה אירוע תקין. אבל המסלול כמו שאמרתי יכול להתקיים בקרקעות פרטיות וציבוריות אבל הוא בעיקרון מכוון למגורים. יש מאז 2002 22 פרויקטים אנחנו בעיקרון מעדיפים את פרויקט פינני ובינוי. מאז שניתנו הנחות מיסוי ואלה הנחות מיסוי משמעותיות התחילו להיבצר גם פרויקטים ביוזמת היזמים. אנחנו החלטנו שגם להם מגיע אם הם מוכנים לסכן את כספם ולקדם תוכניות ברור שהדברים האלה ותנאי הסף חייבים להיות מתואמים עם העירייה זה לא יכול להיות שלא עם העירייה ויש לנו היום גם מסלול מיסוי שזה מסלול של יזמים שיש בו 66 בקשות שכבר 32 קיבלו אישור מקדמי שהן יכולות להתקדם ועוד יש הכרזה בפועל על 4 שכונות במסלול מיסוי. הייתה אלינו זה כבר נושא אחר דרישה להפעיל את החוק של פינני ובינוי של אזורי שיקום. ובכן זהו חוק שב- 40 שנה הכריז על 3 שכונות בצפת, בנחלאות ובכפר שלם כפי שאמרתי הפעלת החוק הזה של פינני ובינוי של אזורי שיקום אנחנו ב- 27 לחודש מקיימים ישיבה גדולה על מנת לפתור את האזרחים הלכודים של שלושת השכונות האלה שבגלל החוק הזה אם בכל עסקה היו חייבים להגיע למשרד השיכון ולבקש פטור, לא ברור פטור ממה הוא בעצם אמר שהמדינה תקצה תקציבים ותהיה קונה ראשון, אבל המדינה אף פעם לא היה לה תקציבים להיות הקונה הראשון לכן חוץ מאשר תהליך ביורוקרטי מיותר לא קרה עם החוק הזה כלום, לכן אני מבשרת בשמחה שב- 27 לחודש מאי אנחנו מקווים כינסנו את הרשות מחדש להפסיק את ההכרזה הזאת ולפתור את האנשים מהקושי והחוק הוא במתכונתו הנוכחית הוא לחלוטין לא יעיל. טוב.

(דובר מהקהל – לא שומעים)

גב' סופיה אלדור :

אתה יודע מה אני מוכרחה לומר לך כרגע יש פרויקט אחד שמתבצע התבצע, התהליכים שקשורים בבני אדם ובחתימתם ובתהליכים סטטוטוריים והכל הם מייגעים אבל יכול להיות שהתנופה תהיה כל כך אדירה באזורי המרכז שהמדינה תמצא דרכים באמצעות מיסוי לגבות מכאן יותר ולסבסד במקום אבל בינתיים גם אזור המרכז,

מר שמאי אסיף :
משה רק שואל מתי.

גב' סופיה אלדור :
אני מקווה שמעוד חצי שנה, כי אם אנחנו בזמן האחרון התחלנו לקבל תוקף לתוכניות אבל גם בעוד חצי שנה זה עדיין לא יהיה מסיבי והתהליכים הם גם באזור המרכז של פיננוי ובינוי הם איטיים, מסובכים ומורכבים.

דובר מהקהל :
תרשי לי רק להעיר לך,

גב' סופיה אלדור :
רגע שאני אגמור תעירו כולכם בסדר? אני כבר גומרת זהו. קיצור תהליכי תכנון משהו שאנחנו מציעים דיברתי על זה בהרחבה רבה. כמו שאמרתי הומלץ לעשות ועדות משנה הם גם עוד לא קמו ולא בטוח לדעתי שיקצרו כי זה עדיין תהיינה שתי ועדות. טוב, דיברתי על זה בהרחבה. תראו יש עוד נושא בחקיקה ועוד פעם אני פונה למשרד הפנים,

מר רם בלינקוב :
סופיה אני לא מבין מתי דיברת בהרחבה, את דיברת בהרחבה ב(לא שומעים)

גב' סופיה אלדור :
לא בהרחבה בשביל ההרצאה הזאת.

מר רם בלינקוב :
אני לא הבנתי סליחה חוץ מזה שאמרת...את יכולה לתת לי עצה אחת איך מקצרים את ההליכים?

גב' סופיה אלדור :
זה שינוי חקיקה.

מר רם בלינקוב :
איך? מה? מה את אומרת על לתת פחות ייצוג למשרדי ממשלה?

גב' סופיה אלדור :
לא, אני טוענת ליצור ועדה אחת או תחת הגג של הוועדה המקומית או תחת הגג של הוועדה המחוזית ובוועדה הזאת לצרף לצורך העניין את הנציגים של הוועדה השנייה ושישבו כולם ביחד החדר יהיה עם יותר נציגים אבל האירוע יהיה אירוע אחד זה מה שאני אומרת. עכשיו יש לי את כתוב ואם תרצה אני אביא לך את החומר כתוב.

מר רם בלינקוב :

לא, אני אגיד לך כן רוצה שתביאי, אמרת שיש 106 כתמים מוכרזים (לא שומעים טוב)

גב' סופיה אלדור :
קיבלו תוקף.

מר רם בלינקוב :
אני רוצה פירוט של כל הדברים האלה.

גב' סופיה אלדור :
טוב, אני מוכרחה לציין ששמאי באמת עושה במיטב יכולתו לעזור לנו אבל גם עם העזרה שלו זה באמת. אני אעשה את זה אם המנכ"ל מבקש אני אעשה את זה. אני אעביר למנכ"ל משרד הפנים ולשמאי אסיף אני אעביר את הרשימה והם יפיצו אותם למי שהם רוצים שום דבר איננו סוד. עכשיו בעיה נוספת שיש לנו קשה מאוד אתם יודעים מהו סעיף 197, הרשויות המקומיות דורשות את השיפוי מהיזמים בטרם התוכנית מוגשת לוועדה המחוזית. הם פשוט מחזיקות את התוכנית ודורשות את השיפוי. עכשיו תראו בפרויקט שלנו היתרון הגדול של התושבים הוא שהם יכולים להתקשר עם היזמים לקראת מתן תוקף כלומר מעמדס אז מתחזק דווקא של התושבים והם יכולים לבחור בין היזמים הם לא לכודים עם שום יזם ולא חייב להיות גם יזם אחד אלא כל מספר מבנים יכולים להתחבר עם יזם אחר וזה היתרון הגדול של התוכנית הזאת החברתי בפירוש. עכשיו על מה שאנחנו מבקשים למצוא דרך להעביר את הנושא של 197 לשלב של היתרי בנייה וכך שפשוט הרשות המקומית תוכל לדרוש,

דובר מהקהל :
אין טעם..(לא ברור)

גב' סופיה אלדור :
תשמע אני לא עורכת דין. סליחה? או.קי מכיוון שאני לא מדברת לפטור מ-197 ואני לא נגד השיפוי שדורשת הרשות המקומית מהיזמים אבל אני מבקשת שהנושא הזה יטופל כך שניתן יהיה לבקש את זה לקראת הוצאת היתרי הבנייה, כי רק אז בפועל יש אצלנו יזמים לשיטתו של הפרויקט שלנו. או.קי, עוד נושא של משרד הפנים, הסדרת אגרות פיתוח כך וזה בסמכות משרד הפנים על מנת שהדירות שמתפנות תהיינה פטורות מאגרות פיתוח מכיוון שבפעול הם כבר שילמו אותן כנראה בעבר, יכול להיות שפרקטיקה כך זה מתבצע ורצוי היה להסדיר את זה. טוב, יש לנו עוד מספר בקשות למועצת מקרקעי ישראל אני לא יודעת אם יש לי זמן לפרט אותן. אנחנו מאד מאד רוצים להרחיב את הפטור ולמשה פאול, תראה אם המינהל יהיה מוכן לוותר על דמי ההיתר לא רק מבנייה רוויה למגורים כפי שזה קורה היום אלא גם למשל אם מפנים אזור מסחרי והופכים אותו לאזור מסחרי ולמגורים ניתן יהיה לעשות פרויקטים גם באזורי פריפריה יש לי לזה הוכחה, ישבתי בעיריית כרמיאל יש שמה אזור מסחרי ישן שאם אגרות פיתוח, כשאם צריך לשלם את הדמי היתר האלה לא אגרות פיתוח למינהל אלא את החלק מהשבחה למינהל צריך להכפיל את הצפיפות במקום הזה בין פי 12 לפי 16 מה שעושה את הפרויקט לא בציע, בלי דמי ההיתר האלה מספיק להכפיל את הצפיפות פי 4.5 עד פי 6 ואז הפרויקט הוא בציע ולכן מונחת על שולחנו של מנהל מינהל מקרקעי ישראל בקשתנו,

(הערה מדובר בקהל – לא שומעים)

גב' סופיה אלדור :

תשמע אני מצליחה כמעט בהכל. טוב, אז כמו שאמרתי יש לנו סדרה של בקשות גם מהמנהל, כל התת קרקע לפטור מדמי היתר, לאפשר שימוש בתת קרקע של השטחים השכנים אם הם ציבוריים גם אותם לפטור מדמי היתר, לפטור מדמי היתר באופן גורף שימושים כל מיני בתוך העיר שהופכים למגורים, כי בדרך כלל אנחנו מחפשים את המגורים בחלקים הוותיקים של העיר. זאת בקשתנו, כמו שאמרתי פה זה הבקשות של מה שמשרד הפנים הגיש, אני חושבת שעניתי על כולם. פעולות הסברה לתושבים וקידום מקצועי, תראו אני חושבת שזה פעם ראשונה שבצורה שיטתית המדינה מקצה כסף לפעולות הסברה ושיתוף תושבים. ראינו שלא כל ראשי העיריות מנצלים את הכסף הזה בצורה נכונה ולכן עכשיו הכנסנו סעיפים שעל מנת לקבל את הכסף לשחרר אותו הם הצטרפו להוכיח שהיה כנס, שהיה דיבור ישיר, שהיו הודעות בעיתונים על מנת לחזק את העניין הזה של שיתוף הציבור. לגבי קידום מקצועי אנחנו עשינו לא מעט כנסים אבל באמת אם משרד הפנים יעזור לנו כי הם עשו רק פעם אחת כנס בתחום התחדשות, אנחנו וודאי שנשתף איתם פעולה לעשות עוד ימי עיון לרשויות המקומיות. טוב עכשיו זאת הייתה המצגת שלי אני יכולה בשתי מילים להגיד משהו בנושא הבדואים וגם אחר כך הייתי מבקשת, יש לי פה משפט אחד אני אפילו לא אציג פה שום מצגת. ובכן לפני כחודשיים התקבלה בממשלה החלטה להעביר את מינהלת הבדואים למשרד השיכון, אני מניחה שבגלל ששר השיכון הוא גם יו"ר מועצת מקרקעי ישראל והמשרד תוך שלושה חודשים וזה יקרה באמת תוך שבועיים ברוח החלטה הזאת מציעה הקמת רשות מיוחדת סוברנית שתטפל בנושא הבדואים באופן כוללני כולל פונקציה של שופט בדימוס שינסה לפתור את התביעות השונות והסכסוכים השונים בצורה אולי יותר יעילה מאשר דברים המתנהלים היום. זה מה שיש לי לומר בנושא הבדואים, יש לי פה מצגת קצרה גם בנושא פיתוח בנגב של הבנייה הכפרית בנגב שזה גם משהו שביקשתם לדווח אני לא יודעת אם יש טעם או אנשים יקבלו את החומר הכתוב כי הייתי מאוד רוצה. לגבי הנושא הערבי נמצאת פה ככה שמעתי סגנית מנהל,

מר שמאי אסיף :

טוב, אני חושב שהנגב חשוב אבל זה החלטה שלך איך לחלק את החמש דקות שנותרו לך.

גב' סופיה אלדור :

אני לכן מכיוון שכל כך הפעלתי לחץ גם על סימונה טזדר וגם על בני ויין להגיע סימונה אני מציעה שבואי תדברי את והבנת את לוח הזמנים. ואחר כך אם בסוף תרצו לשאול וירשו לי לענות אז אני אענה.

מר שמאי אסיף :

רגע סופיה עד שהיא תגיע אני רוצה בכל זאת. סליחה רגע שנייה. עד שהיא תציג אני בכל אופן רוצה לבקש ממך בקשה. תראי לצערי אין לך זמן להישאר איתנו אחר כך בהמשך היום לכן התחלנו איתך נכון אם אני לא טועה. אז אני רוצה בכל אופן לשאול אותך, אנחנו הפצנו נייר שמתמצת את עיקרי אמצעי המדיניות את הפרק של אמצעי המדיניות של תמ"א 35 לפי משרדים. ובעצם כל משרד צריך להציג את מה הוא נקט על מנת לממש את האמצעים. אז שמעתי שיש לך הערות למשרדים שונים אבל לא שמעתי מה עשה משרד השיכון בעניין הסעיפים שהוא התבקש לעשות למשל עידוד ההתיישבות

הכפרית בערבה במרכז הנגב או בדרומו, הכרזה על תוכנית לאומית לחידוש עירוני שזה שמעתי מה הייתה בעיה עם משרד הפנים בעיקר, הקצאת משאבים לפעולות חידוש עירוני בירושלים אני מקווה שתיכף נשמע ושיקום חברתי ופיסי למרכזי הישובים הערביים ולשכונות הערביות בערים המעורבות.

גב' סופיה אלדור :

טוב או.קי אם ככה, אז נדמה לי שהכרזה על תוכנית לאומית לחידוש עירוני נדמה לי שהצגתי בהרחבה רבה ונדמה לי שהעשייה שנעשית מזה 6 שנים בקידום משהו כמו 130 תוכניות בתכנון ושכולן אני מקווה יצאו לביצוע שכש אחרי שיקבלו תוקף ואני לא דיברתי פה להקניט אני דיברתי מתוך כאב אמיתי ואני מקווה שאתה יודע להבדיל את הניואנסים. אז קודם כל,

מר שאמי אסיף :

מי מכיר את התוכנית?

גב' סופיה אלדור :

על מה אני דיברתי פה כולם כל מתכנני,

מר שמאי אסיף :

סליחה מי מכיר את התוכנית?

גב' סופיה אלדור :

אני חושבת שכל מי שיושב בחדר מתכנן מחוז או מייצג עירייה או חבר בוועדה בין משרדית להתחדשות עירונית שדוחפת את התוכנית, אני יושבת ראש ועל זה מה שהצגתי נדמה לי שמכיר את התוכנית הזאת מצוין ועל זה בדיוק דיברתי פה חצי שעה או רבע שעה זה בדיוק התוכנית הלאומית והסברתי גם כיצד היא הולכת ומתרחבת שמתווספים מסלולים, שאנחנו השגנו הנחות במיסוי ואנחנו רק מבקשים להרחיב אותה ולצערני לא כל הסמכויות בתוך משרד השיכון. עכשיו עוד מעט ידבר פה בנימין ווין על עשייה מיוחדת בירושלים, אני פה גם רוצה להגיד משפט, גם המגזר הערבי וגם ירושלים בשנת התקציב הזאת יקבלו פוש אדיר במסגרת התקציבים שלנו, כי מהשנה הזאת הרשויות הצטרפו להשתתף ברמה זאת או אחרת במימון הפרויקטים ויש מעט מאוד רשויות שהן לא הצטרפו זה רק אלה שמהאשכולות עד ארבע כולל ושהם גם בהם יש ערכי קרקע מספיק גבוהים שבכלל הפרויקטים האלה יוכלו להתממש. אז גם העיר ירושלים ואני כבר מדברת הרבה עם עיריית ירושלים שיגישו לנו כמה שיותר פרויקטים כי לירושלים יהיה "פור" גדול וגם לישובים ערביים ואני יכולה לבשר פה וזה יהיה הסעיף הבא שהגישו לנו כבר שישה מתחמים במגזר הערבי, כך שזה מבחנתנו חידוש כי עד היום לא קיבלנו למרות שלא הייתה עיר ערבית אחת שלא ביקרתי בה ביותר מפעם אחת לנסות ברמה אישית להסביר להם במה מדובר. כמו שאמרתי זה הסעיף השלישי. עכשיו עידוד התיישבות כפרית בערבה יש לי פה מצגת אם אחרי סימונה תירצו אני אציג בדיוק מה שהמשרד עושה ועושה הרבה מאד פה אני מוכרחה להגיד שיש תרומה ממשית לתמ"א 35 כי על פי קודם לא ניתן היה באזור הזה לשווק מגרשים מעל לחצי דונם המינהל התנגד, בזכות תמ"א 35 הטאבו הזה נשבר ומרגע שהתחילו לשווק מגרשים יותר גדולים אני שומעת שהשיווק מצליח בצורה בהחלט מרשימה.

(מדברים מהקהל – לא שומעים)

גב' סופיה אלדור :
כן, כן, יש לי פה מצגת אם יתנו לי אני אציג אותה.

(דובר מהקהל – לא שומעים)

גב' סופיה אלדור :
באזור הדרום באזור המומלץ כן. טוב, תראה אני מדברת בשמו של אברי ליבני שהוא מנהל המינהל לבנייה כפרית אני לא אחראית על הנושא הזה הוא לא יכול היה לבוא. עכשיו פיתרון התיישבות שיטתי לאוכלוסייה בדואית בנגד אמרתי מה קורה, מקימים את הרשות אני מקווה שזה יקרה. עד עכשיו עד לפני חודשיים האחריות על נושא הבדואים לא הייתה של משרד השיכון היא רק עכשיו הגיעה למשרד השיכון ותוך,

(מדברים מהקהל לא שומעים)

גב' סופיה אלדור :
בסדר שאחרים יגיבו, תראו רבותיי אני לא יכולה להגיב על נושאים שלא התבקשתי להגיב.

מר משה :
כאשר מתבקשים על מינהל התכנון לפרט ולהגיש את המדיניות את אמצעי המדיניות... של תמ"א 35 ולהגיד אנחנו עושים, אנחנו לוקחים, אנחנו מפתחים, אנחנו מקדמים, מה את אמרת? הם יעשו, הרשויות,

גב' סופיה אלדור :
סליחה, סליחה, אני מאוד מצטערת כשאני אומרת שאנחנו לא, במקום להפעיל את הפרויקט בכוחותינו שלנו מעבירים תקציבים נכבדים בעשרות אם לא מאות מיליונים של שקלים להתחדשות עירונית אז מה שדיברתי פה שאנחנו בסך הכל מבזרים את הסמכויות ומעבירים את האחריות אבל לא שאנחנו לא מתקצבים.

מר משה :
ישירות מהיזמים, ישירות מהוועדות המחוזיות הם יפתרו את העניין ב- (לא ברור)

גב' סופיה אלדור :
סליחה משה אני יודעת שאתה לא מכיר את הפרויקט הזה אני אשמח להזמין אותך להסביר אני לא מציעה שזה וויכוח בנינו זה לחלוטין לא צודק ולא נכון מה שאתה אומר, אבל אני מאד באמת אתה פשוט לא מכיר אותו אני יודעת שאתה לא בתחום הזה אבל אני אשמח להסביר לך אותו באופן מפורט. עכשיו כמו שאמרתי,

דוברת :
אנחנו רוצים לראות את ההתאמה ליעדים של תמ"א 35,

גב' סופיה אלדור :
זה מה שהתבקשנו לענות מה את רוצה?

דוברת מהקהל :

(לא שומעים טוב)

גב' סופיה אלדור :

תשמעי בשום מקום תמ"א 35 לא דיברה על חידוש עירוני דווקא בפריפריה כי מי שמבין מהו חידוש עירוני שאיננו, תראי יש פרויקט שיקום השכונות שהוא מסובסד באופן כבד שמנסה לעשות התחדשות עירונית בפריפריה מזה שנים, הנושא הזה גם כן מטופל במשרד השיכון אין לי משהו חדש להגיד חוץ מאשר עכשיו המשרד מנסה לרכז מאמצים בפחות שכונות, כי כל כך קיצצו לנו את התקציבים שהוא הפסיק להיות אפקטיבי, אז הפרויקט הזה של שיקום שכונות שהוא על רקע חברתי ובהחלט מסובסד באופן כבד מזה שנים הוא מתקיים וממשיך להתקיים. אני לא יודעת באיזה מידה זה שייך לתמ"א 35, כשתמ"א 35 דיברה על התחדשות עירונית היא דיברה קודם כל באזורים שהיא יכולה לקרות באמצעות כוחות השוק, כי ברור לגמרי כמה תקציבים יש והמדינה עשתה את זה.

(מר משה מדבר – לא שומעים)

מר שמאי אסיף :

טוב אני חושב שהדברים הובהרו,

גב' סופיה אלדור :

וכוחות השוק אם אתה רוצה להרחיב את פעילותם הם צריכים ממשלה, הנושא האחרון,

מר שמאי אסיף :

אני מציע שנעבור לירושלים אם יש משהו לומר.

גב' סופיה אלדור :

רגע, רגע, יש פה כבר מצגת אמרתי ככה על בדואים אמרתי לכם והכנת תוכנית פיתוח רב שנתית ורק תחומית לשובים ערביים עכשיו סימונה תציג את זה ואם תרצו אני גם אציג לכם את הסעיף של,

מר שמאי אסיף :

רגע אם יש עוד זה שתי שאלות, יש פה שתי שאלות עדיין לסופיה אז רגע לפני שהיא יורדת מהבמה אז בואו. שמואל בבקשה.

מר שמואל :

אני מציע בלי להיכנס עכשיו לפרטים זה לא הזמן זה לא המקום, אני מציע לך ליזום עכשיו איזה שהוא מפגש או כנס של כל הגורמים שעוסקים בנושא הזה של פינוי ובינוי ומשום שיש המון המון הערות ובעיות שאולי לא מגיעות אליכם. את דיברת על פרמטר של עליית ערך הדירה זה פרמטר וירטואלי אני עוסק באישור תוכניות כאלה שמצד שני אני מתפלל שהן לא יוגשמו לעולם, כי אני יודע שנחליף סלמס אחד בסלמס אחר ושוב זה לא המקום להיכנס לפרטים אבל אני מציע לקיים איזה שהוא כנס ללבן את הבעיות האלה ואולי תמצאו לנכון לעשות כל מיני רביזיות וחצי הערה הכתובת או כתובת ראשית לטענות על פיגור או התמשכות התהליכים חייבת להיות גם אני והקולגים שלי כוונתי לאדריכלים, את צריכה לראות רמה של טבעות שמוגשות לנו ואחר כך להתפלל למה זה צריך ללכת הלוך וחזור במשך שנים, צריך לטפל גם

במיומנות של האדריכלים שאני אחד מהם וזו גם כתובת שצריך לשים עליה את האצבע, תודה.

מר שמאי אסיף :

תודה. נעמי מילה אחת נעמי ביקשה בשם הפריפריה. בבקשה.

גב' נעמי :

בדיוק על זה אני רציתי לדבר, המנכ"ל דיבר על לקשור את הפריפריה ואנחנו פה בהזדמנות של אנשים מכל התחומים ביחד והמטרה שלנו היא לא לשמוע על פרויקט התחדשות עירונית וצריך לעשות בדיקה עם כל מתכנן מחוז ומחוז מה הכשלים ומה החוזקות זאת לא הנקודה השאלה היא איך לקחת אותו למנף אותו ולשדרג אותו לצורך המטרות של תמ"א 35. אז לכן אמצעי כמו לקחת משהו במרכז, לעשות את הפרויקט של ההתחדשות העירונית בקשירה בתקציבים לתחבורה ציבורית לתחבורה מסילתית במרכז אם מפחיתים את הנושא של הכבישים ואין לי התנגדות בכלל בנושא הזה אלא הסכמה עם מה שאמר המנכ"ל, אבל לקחת מתחם כזה לקשור אותו עם מתחם בפריפריה ועד היום לא הצלחתם לעשות את זה לא בתחום אותו מחוז או אותה עיר בוודאי לא בין המחוזות זאת השיאה או למשל אני מציעה שנים כבר לקחת ולבנון מנגנון כלכלי באותו סדר גודל של השקעה של משכנתה, של קונה מרצון ומוכר מרצון באזורים שצריכים לעשות התחדשות בלי ציפוף, כי אני לא אעשה 80 יחידות לדונים באזור או בבת ים ולקחת להם לתת משכנתה עדיפה ואז לייצר את זה שאחד מהם יעבור למקום אחר בפריפריה זה צריך לעשות עם משרד השיכון, עם משרד האוצר ולראות כמה זה באמת עולה למדינה, זה יעלה פחות מהפרויקטים הגרנדיוזיים האלה. אז אלה הדברים שאני חושבת שאנחנו רוצים לשמוע להשמיע כאן כדי לראות איך לעלות את הרמה של הפרויקט ואני לא אתווכח פה על פרטים ועל תיקון הפרויקט צריך לעשות והוא פרויקט מצוין ואפשר לעשות את הדברים האלה בו.

מר שמאי אסיף :

טוב, זהו.

גב' סופיה אלדור :

טוב, כמובן מכל מלמדי השכלתי והאמן לי שחצי מהזמן שלי אני עוסקת בלבדוק איפה הכשלים ואיפה אפשר לעזור, זה דבר אחד אני אומרת את זה לא לך, עכשיו חכי רגע,

(נעמי מהקהל – לא שומעים)

גב' סופיה אלדור :

כן. אני מקווה תראו אני הסברתי לכם פה שלהבדיל מתקציבים רגילים של משרד השיכון ושל משרד הפנים שאנחנו מזמינים ובוחרים את האדריכלים אנחנו ממנים אותם באופן ישיר ואנחנו גם מפקחים עליהם על הסטנדרטים שלהם, ניסינו פה לעשות פרויקט שבאמת הרשויות המקומיות יובילו, הלוא הרשויות המקומיות לעולם לא ישביחו ולא ישפרו את תפקודם אם לא יקבלו את האחריות וזאת האחריות שדיברתי עליה, הלוא אין מקום שלא כתוב שצריך לבזר סמכויות לרשויות המקומיות אז אמרנו קדימה תובילו אתם את הפרויקטים אנחנו נותנים לכם מימון, אנחנו גם נותנים לכם כסף למנהל פרויקט כי אתם לא מסוגלים לרוץ אחרי זה לבד, אבל על לשמור על רמת תכנונית נאותה אנחנו מצפים שהרשות המקומית שזה האירוע שלה בעיקר

ושל התושבים תדאג לשמור על זה וזכותכם לא להגיש פרויקטים שהם לא טובים מה אני אגיד לכם, אתם מגישים את המתחמים לא אנחנו, אתם אלה והבדיקה היא הערכית היא של ועדה מקומית וכרגע של ועדה מחוזית ותארו לעצמכם שהוועדה שלנו גם הייתה בודקת את התוכנית בבדיקה ערכית ואז היינו צריכים לעשות ועדת ערר במידה ושתי הוועדות היו מתנגשות. לא את דיברת את זה, עכשיו יש לנו גם מסלול עיבוי,

מר שמאי אסיף :

סופיה אנחנו צריכים להתכנס. סיימת. נעמי אני רוצה להגיד לך משהו לגבי זה שייך למשרד הפנים. אני ביקשתי מלשכות התכנון לערוך מעקב אחרי שני דברים, אחרי האדריכלים ואחרי הרשויות המקומיות ואם יש כאלה סדרתיים שמעמיסים על הוועדה ועל לשכת התכנון בגלל עבודה רשלנית אפשר למצוא את הדרכים לטפל בבעיה הזאת, לטפל בבעיה זה עד כדי לסרב לקבל מהם תוכניות ויש כאלה סדרתיים שהם מביאים לוועדה תוכניות כי אבני הדרך שלהם מול היזם זה לקבל איזה שהוא כסף או אבני הדרך בתשלום זה להגיש תוכנית לוועדה אז אם הוא מתחיל להעמיס על המנגנון שלנו תוכניות שהוא יודע שהן לא ראויות רק בשביל לקבל עוד 10% או לא יודע כמה אחוזים מהתמורה שלו מהיזם צריך לבוא עם העניין הזה חשבון ולבוא בדברים גם עם היזמים ואם יש רשויות שבאופן סדרתי מעבירות תוכניות לא ראויות לוועדה המחוזית אני הייתי רוצה לדעת מזה, אנחנו נמצא דרך לסדר את זה, צריך לסדר את הדברים האלה. תודה.

גב' סימונה :

טוב, אני אעביר את זה קצר בזמן שנותר. המצגת בעצם מדברת על תחומי פעילות משרד השיכון במגזרי המיעוטים, אנחנו מדברים על ערבים, בדואים ודרוזים כשתחומי הפעילות העיקריים של המשרד זה מתבטא פה בכמה נושאים במוסדות ציבור, תשתיות לבנייה חדשה גם בקרקע פרטית וגם בקרקע ציבורית. השלמות פיתוח בשכונות ותיקות זה גרעיני הכפר לא בשכונות החדשות באותם אזורים ותיקים חסרי תשתיות, מדרכות, תאורה, ביוב אם צריך בקטעי הכביש בכבישים. כמובן שיש גם אזורים עם ישובים בשיקום שכונות פיסי ובשיקום שכונות חברתי. במגזרי המיעוטים בעצם היו תחת החלטות ממשלה היו לנו תקציבים למגזרי הערבים למגזר הערבי וב- 2001 הייתה החלטת ממשלה לתקציב של 4 מיליארד שקל לישובים מהמגזר הערבי. משרד השיכון קיבל תקציב על בסך 760 מיליון שקל שהתפרס על 4 שנים. שם ביצענו את עיקר העבודות במוסדות ציבור, כמעט בכל ישוב הקמנו מבנה ציבור אחד, מתנ"ס, ספרייה, מגרשי ספורט בהתאם לצרכים שהועלו בכל ישוב, לגודל הישוב ובשיתוף פעולה כמובן עם הקהילה עם הרשות המקומית. כמובן שהתחלנו בתהליכי עבודה בתשתיות שזה אני ארחיב בהמשך והתקציבים גם תקציבים רבים הועברו לפיתוח שכונות ותיקות כמו שהזכרתי קודם. גם במגזרי הבדואים והדרוזים היו החלטות ממשלה יהודיות שהם בעצם ב- 2006 הוערכו לעוד 3 שנים, קיבלנו תקציבים נוספים שממשיכים את העבודה שלנו במוסדות ציבור ובפיתוח שכונות ותיקות. במגזר הערבי בעצם למרות החלטת הממשלה על 4 מיליארד 760 למשרד השיכון לא קיבלנו את כל התקציבים, העבודה שלנו בעצם צר להגיד שכמעט נעצרה, התקציבים מאוד הידלדלו ואנחנו ממתנינים מונחת על שולחן הממשלה הצעה חדשה ואנחנו מחכים שהממשלה תאשר אותה. בעצם אני עכשיו ארחיב בנושא של תשתיות לבנייה חדשה ומה מתווה המדיניות של משרד השיכון כשבעצם ברקע מלווה אותנו מצב של הגירה פנימית מצומצמת בין הישובים, השוק מקרקעין מוגבל לא משוכלל, אנשים בעלי קרקע לא נוטים למכור את הקרקע אלא בעצם

לשמרם. הם גם בונים בקצב שלהם לא לפי הצרכים שקיימים בקהילה וכמובן עם צפיפות נמוכה ובנייה מפוזרת וללא תשתיות. התוצאה היא באמת מחסור של קרקע ונדרשנו המציאות דרשה מאיתנו לחשוב על שינויים בדפוסי הבנייה במגזרים האלה. המשרד עובד בכמה אספקטים השלב הראשון זה התכנון, אנחנו גם מתכננים בקרקע מדינה אחרי שהתקבלה החלטה שהתכנון יעבור ממינהל מקרקעי ישראל למשרד השיכון, קיבלנו בעצם עתודות ל- 25 יחידות דיור שאנחנו ממש במאמצים וגם נדרשת השקעה תקציבית לא קטנה לתכנן אותם אז אנחנו בשלבים מתקדמים של תכנונים לאותם יחידות. גם אנחנו התחלנו בפיילוט בעצם בתכנון קרקע פרטית, מאחר ורוב הקרקעות במגזרי המיעוטים הרבה קרקעות והקרקעות הטובות נמצאות בבעלות פרטית החלטנו לנסות תהליך של לקדם תכנון בקרקעות הפרטיות ובשנת 2006 בעצם קודם פיילוט בנצרת עין מאהל ודיר אל-אסד השקענו תקציב לתכנון של 1800 יחידות דיור כשהרשויות המקומיות הן בעצם מובילות בתהליך מכיוון שזה קרקע פרטית. בנוסף אנחנו עובדים ביחד עם משרד הפנים לאיתור עתודות קרקע נוספות בבעלויות שונות בעיקר כמובן קרקעות מדינה והמשרד בעצם עובד על נוהל בקביעת אמות מידה להצעת התקציבים לתכנון הקרקע הפרטית. השלב הבא זה בעצם ביצוע הפיתוח, כמו שאנחנו יודעים הבנייה הציבורית שהייתה עד היום במגזרי המיעוטים התאפיינה בשיווק קרקעות על ידי ממ"י כשהרשות המקומית בצעה את הפיתוח על ידי קביעת היטלים ואגרות, כמובן שאנחנו יודעים עם היכולת המצומצמת שלהם לא תמיד הם יגבו את כל התקציבים, לא תמיד הם היו מסוגלים לבצע ואנחנו יודעים שבעצם בישובים הערביים אנחנו מוצאים שכונות עם רמת תשתיות מאוד נמוכה, כלן בעצם התפיסה של המשרד היום שאנחנו יוצאים היום לשיווקים בקרקע של מדינה אנחנו מבצעים את הפיתוח במתכונת של משק סגור כמו במגזר היהודי. זאת אומרת עם שיווק אנחנו גובים את הוצאות הפיתוח, כמובן במקומות שיש סבסוד פיתוח אנחנו נגיע אחר כך לסבסוד, נגזר הסבסוד מעלויות הפיתוח והתושב משלם את הוצאות הפיתוח מראש כשהמשרד אחראי על ביצוע הפיתוח כמו בעצם כל ישוב אחר שאנחנו משווקים. כתוצאה מכך אנחנו מקבלים שכונות מסודרות, מאורגנות עם רמת תשתיות גבוהה, עם כבישים, תאורה וביוב וכל מה שמתבקש מזה. עדיין אנחנו נתקלים בבעיה כמובן במקומות שיש קרקע מעורבת במתחמים שבעצם הקרקע מעורבת, אנחנו לא יכולים לחייב את בעלי הקרקעות הפרטיות להיכנס לתהליך ולפעמים יש מציאות בשטח שמקשה עלינו לפתח בקרקעות שלנו אבל זה דברים שאנחנו מנסים להתמודד איתם בשיתוף פעולה עם הרשויות. שיווק- תראה לאור המציאות אנחנו מנסים לעודד בעצם בנייה סוג של בנייה רוויה אבל אנחנו מנסים לקחת בחשבון את אורך החיים ואת התרבות של מגזרי המיעוטים ובעצם להם אנחנו יודעים שיש קושי בבניה רוויה כמו שאנחנו רגילים במגזר היהודי ולכן אנחנו ניסינו לחשוב על איזה שהוא קונספציה שמדברת על כמה אופנים. אז יש לנו את הישובים שהם בעלי אופי עירוני כמו יפיע, מצרת, סח'נין, שאז השיווק הוא בעצם לקבלנים בבנייה רוויה במתכונת רגילה כמו שאנחנו מכירים ובעצם עבדנו על איזה שהיא מתכונת חדשה שהיא סמי-רוויה שהיא אנחנו משווקים מגרש אחד למספר רוכשים בו זמנים והם מחויבים לבצע את הבנייה, את מלוא זכויות הבנייה יחד עם ההיתר והצפיפות היא כמובן הרבה יותר נמוכה של 4.6 יחידות לדונם. אבל זה אומר שהם צריכים להתארגן ביחד ולבנות את מלוא זכויות הבנייה זאת אומרת זה לא מה שהיה פעם שרכשו זוכה אחד רכש הוא בנה את זכויות הבנייה שלו בקצב שהוא רצה לנכון לבן שלו עוד דור, עוד שני דורות והחוסר ביחידות דיור נותר קיים ובנוסף גם שיווק של מגרשים באזורים הכפריים פרקסלנס אנחנו בעצם ממשיכים במתכונת של בני דירתך ובנייה עצמית. מנגנוני הסבסוד- אז בעצם

החלטת ממשלה ב- 2005 קבעה שתהיה מערכת הסבסוד במדינת ישראל תהיה אחת לכל המגזרים בארץ ולכן מאחר והיו העדפות גם למגזר הדרוזי וגם למגזר הבדואי נתנו הוראות מעבר מדורג שהמגזר הדרוזי קיבל עוד שנה אחת, בעצם ב- 2007, 2008 מנגנוני סבסוד אחידים לכל המגזרים בארץ, בעצם 2008 כי המגזר הדרוזי השנה עוד מקבל סבסוד של 70% כשבעצם בכל שאר הישובים המגזרים בעצם מקבלים סבסוד בעדיפות לאומית א' בלבד של 50% לבנייה רוויה, אבל חיילים משוחררים בדואים ודרוזים קיבלו זאת אומרת ההחלטה אומרת שבכל זאת הם יקבלו 50% סבסוד גם לבני ביתך לא רק לבנייה רוויה. התקציבים שלנו מיועדים לתכנון, מדידות בביצוע פיתוח. המגזר הערבי הייתה החלטה ההחלטה מדברת ובעצם אני מעלה את זה כאן היא דיברה על עדיפות לאומית כמובן סבסוד פיתוח של 50%, הצפיפות כמובן ירדה הייתה הטבה של צפיפות. בבני ביתך הם קיבלו אזור עדיפות לאומית א' לפי סיווג טופוגרפי כמו במגזר היהודי והם קיבלו בעדיפות לאומית א' סבסוד פיתוח. בעצם במגזר היהודי בוטלה ההחלטה לסבסוד פיתוח באזורי עדיפות לאומית ב' ובמגזר הערבי נותרה החלטה עד 2006 וזה מה שזה אומר ב- 2007 שהסתיים הסבסוד, רוב הישובים הערביים נמצאים באזור עדיפות לאומית ב' דבר שקצת מקשה היום לעודד את השיווק ואנחנו מנסים להאריך את החלטת הממשלה לאזור עדיפות לאומית ב' בתקווה שזה יוצלח, זהו. פה יש פה עוד מנגנוני סבסוד גם על הקרקע פרטית אנחנו מעודדים את הסבסוד, אנחנו נותנים את הסבסוד גם בקרקע פרטית זאת אומרת שישובים בעלי קרקעות פרטיות שאנחנו גם מעודדים את התכנון ואם הרשות המקומית מלווה את התהליך ודוחפת אנחנו מפרסמים נוהל סבסוד הם יכולים להגיש ועשינו את זה גם ב- 2005 גם ב- 2006 לכמה מאות יחידות דיור וב- 2007 תכף יצא גם הנוהל. בנוסף יש לנו תוכניות סיוע כמובן רגילות במשכנתאות, הם מקבלים סיוע כמו כל האזרחים במדינת ישראל, כמובן שיש להם קושי בקבלת הסיוע בגלל בעיות הרישום ובעלות הקרקע והוכחת בעלות הקרקע, הבנקים למשכנתאות לא בשמחה נותנים להם משכנתא ולכן הפיתרון של משרד השיכון בונה, זה קודם כל בקרקעות שמשרד השיכון משווק אז רישום הפרצלציה כחלק מתהליך הבנייה והפיתוח כמו שאנחנו עושים במגזר היהודי ובקרקעות מעורבות מאחר ויש צורך באיחוד וחלוקה רישום המקרקעין יהיה חלק מתהליך התכנון עצמו. אז אם אנחנו שותפים בתהליך התכנון בקרקע פרטית אנחנו כבר נדחוף את זה. זהו, תודה רבה.

מר שמאי אסיף :

תודה. אנחנו ברשות משרד הבינוי והשיכון הנושא של ירושלים אנחנו בגלל שהיום יום ירושלים אנחנו נדלג ונעשה בפעם אחרת, כי אנחנו אמורים במועצה הארצית בוולנט"ע לפי החלטה כרגע בוולנט"ע אולי נביא את זה גם למועצה הארצית לטפל באופן ספציפי בנושא של ירושלים הרי אנחנו עושים כרגע עבודה ונשלב את משרד השיכון בעבודה הזאת כולל גם הנתונים האלה שמאוד מאוד יעזרו לנו ולכן אני ברשותכם..(נקטעה ההקלטה)

גב' רותי פרום :

טוב לפני שאני אתחיל ואכנס לעניינים ההערה כללית, אמצעי המדיניות בעצם חולקו לנו כפי שהם מחולקים בנייר ההכנה לקראת הדיון הזה על פי משרדים. זה לא אומר שמשרד אחד לא ימצא את עצמו כשותף תחת אחריות של משרד אחר או בכלל ביעדים של התוכנית באופן כללי ומאחר שלא יכולתי להתייחס ל- 92 סעיפים אני התייחס רק לחמישה שתחתינו אבל אני אקשור את זה גם לאלה שנמצאים באחריות של משרדים אחרים. חמישה אמצעים מפורטים אצלנו הנושא הראשון – פיתוח תשתית חקלאית במרחבי הנגב. השני – פיתוח

החקלאות הערבית המסורתית, בחינה מחודשת של סל התמריצים לחקלאי תוך תמרוץ ההיבט הסביבתי נופי, נושא שאנחנו זה מופיע אצלנו אבל מופיע גם בצורה כזאת או אחרת במשרדים אחרים. התרת העברת זכויות העיבוד החקלאי לחקלאי אחר באותו ישוב. תמריץ פיתוח תיירות ונופש במרחב הכפרי ושילוב חקלאות ותיירות הנושא החמישי. אז אחד לאחד פיתוח התשתית החקלאית במרחבי הנגב בעצם באה לענות על אותו יעד של פיתוח הנגב באופן כללי ולפני שאני אכנס לפרטים אני רק אזכיר שציפיתי לשמוע על ההתיישבות הכפרית בנגב כפי שהיא מופיעה באחד משלושת היעדים שרשומים תחת משרד השיכון ואני אציין שמה שמפורט פה הוא מתייחס נקודתית לחקלאות אבל בהחלט אנחנו שותפים גם במה שנקרא פיתוח הכפר וכל היוזמות שהמשרד עושה בתחום הזה נתנה עדיפות לנגב כמו גם לגליל. אם כך ממש במדויק לפי אותם יעדים שמפורטים אצלנו אנחנו שותפים יחד עם נציבות המים, קק"ל, החטיבה להתיישבות לפיתוח התשתית החקלאית בנגב כולל פיתוח מקורות המים, השקעות בחממות בצורת מענקים פרטניים למשקיעים לחקלאים שמשקיעים בכך ופיתוח ענפים חדשים. ההשקעות מקודמות על ידי גוף שנקרא אצלנו מינהלת השקעות הון בחקלאות כחלק ממדיניות הפיתוח לשנת 2007, כאשר המסגרת התקציבית לנושא הזה היא במסגרת אותה תקנה בדבר חיזוק הצפון ועוטף עזה שמתקצבת ב- 65 מיליון שקל עם הרשאה להתחייב 113, זה תקציב מאוד גדול ביחס לפעילות המשרד בכלל וביחס לנושא בפרט וחשבתי שאולי מיותר לציין אותו אבל נראה לי שחשוב שנדע שיש בהחלט פעולות בנושא הזה ואני אשמח אם משרדים אחרים יפרטו את הפעולות שלהם גם באותה צורה. ראיתי לנכון גם להזכיר חסמים וכלים, חסם סטטוטורי בנגב שבסיוע הוועדה המחוזית אנחנו פועלים להסדרתו זה היעדר זכויות בנייה של מבנים חקלאיים, הנושא נמצא בטיפול ואני מקווה שהוא יביא בסופו של דבר לפיתרון שיאפשר את המשך פיתוח החממות, צריך לדעת שבכל אופן הסיוע לחממות שמוזכר בסעיף הראשון מותנה בהיתר בנייה ויש כאלה שנאשו מלבוא ולקבל את אותו היתר בנייה ומלבוא ולנצל את אותו סיוע ונמצאנו מפסידים מכל כיוון. קושי נוסף זה מימוש תוכניות בעיקר של מה שאני אדבר עליו בהמשך על אמצעי ייצור בשל התנגדויות של גופים שונים אם זה רט"ג שאנחנו מנסים לבוא לאיזה שהן הסכמות בנושא. צה"ל ומשרד הביטחון בנושא של שטחי האש. מרחבי הנגב גדולים אבל האמצעים בעיקר של איתור קרקעות פיתוח חקלאי די קשים להשגה וזה מחייב בקטע הזה איזה שהיא מתיחת השמיכה בצורה כזאת שגם תהיה חקלאות בנגב וגם נשמור על הערכים שמייצגים אותם גופים שמתנגדים להקצאתה. מבחינת אמצעי הייצור נעשה תהליך של הגדלת תקן הקרקע לנחלות נכון לישובי ים המלח, ישובי הערבה וחלק מישובי צפון מערב הנגב. הקרקע מוגדלת מ- 40 דונם לנחלה ל- 80 שזאת איזה שהיא מנה שמאפשרת פעילות חקלאית כלכלית על בסיס משק משפחתי אבל גם על בסיס של התאגדות שעליה אני אדבר בהמשך. הגדלת תקני המים בערבה התיכונה ובים המלח בהתאם להתפתחות האמצעים בנושא הזה כאשר תשתיות המים המפותחות כוללות מאגרים, קווי הולכה, שימוש בקולחים בצורה מסיבית בנושא הזה ושיתוף פעולה עם נציבות המים כמובן. ענפים חדשים שמתפתחים אני אגיד שפעילות מחקר ופיתוח דווקא פועלת נקודתית בנגב כאשר מאותרים זנים חדשים בהתאמה לאקלים, לסוגי המים השונים, אני אציין במיוחד את המדגה, המדגה המתועף ביבשה מתפתח באילת כחלופה לכלובים שיוצאים מים סוף ברמת נגב על בסיס איתור המים המליחים וכלובי דגים בים הפתוח פרויקט ניסיוני שצובר תאוצה מול אשדוד בהחלט משהו ייחודי שבעצם מן הסתם בימים הקרובים נמצא את פרינס דניס על השלטים זה בדיוק בא משם. פיתוח החקלאות הערבית המסורתית מעודד או משרד החקלאות מסייע לה

ואני אדגיש שבצד החקלאות המסורתית או בוא נגיד ככה לחלק מהתשתית לפיתוחה ניתנים כלים לפיתוחה דווקא של חקלאות מודרנית, התמיכה נעשית במגמה להתאים את החקלאות המסורתית לדרישות הגנת הסביבה, היא חייבת להיות על בסיס כלכלי כדי להתקיים, להתאים לעקרונות פיתוח בר קיימא לשמירת איכות התושבים וגם לאיכות תוצרת חקלאית כפי שנדרש היום בעולם ולכן המשרד גם נכנס לעידוד היצוא גם בחקלאות הערבית דבר חדש שלא היה עד עכשיו. מבחינת תשתיות חקלאיות במגזר הערבי, דרכים חקלאיות עוברות תהליך של שיקום בשיתוף פעולה בין המשרד למשרד התחבורה בעצם הוא הגוף המבצע נכון לשנה זו, 7 מיליון שקל ב- 2007 כבר בביצוע. הוצאת בעלי חיים, איתור מתחמים להוצאת הדירים והרפתות אל מחוץ ליישובים, נעשה על ידי המשרד בסיוע במענקים לתכנון אנחנו אמורים להיכנס כרגע לשלושה ישובי מודל בעיקר בצפון כאשר אנחנו מדברים על התכנון הפרטי שהוא בא בעקבות אותו תהליך תכנון שעברו היישובים הערביים באמצעות משרד הפנים. מערכות המים גם שינוי השקעה בשיקום והחלפת קווי מים, עידוד הפיתוח של אגודות חקלאיות על מנת שיהיה גוף שאכן יקבל את האחריות לאותן תשתיות, הקמת רשתות מי קולחין באותה מסגרת ונושא נקודתי שהופיע בפירוט המקורי של אותו סעיף ביעדים בפיתוח ענף הזית כרגע מתקצבים שיקום בתי בד קיימים ומעבר לזה כל השקעה בענף הזית היא בעצם כמו כל השקעה בכל המגזרים האחרים. את ההיבט הסביבתי הנופי אני מלווה פה בשקף שככה יקפיץ אותנו יעורר אותנו האדום הזה, משרד החקלאות יוזם כרגע גיבוש מדיניות או גיבוש דרכים וכלים לעודד ולתמרץ את עיבוד השטחים הפתוחים החקלאיים הפתוחים כאשר השמירת ההיבט הנופי הסביבתי היא בוא נגיד כך היא נמצאת שם היא לא נמצאת ממש בפרונט אבל היא נמצאת בהיבט של בעיקר שטח חקלאי פתוח שאותו קשה מאוד לעבד על בסיס כלכלי קיים. המשרד יעמיד כלים לעידוד החזקת השטחים הפתוחים ושוב בהתייחס לתנודות החריפות שנגרמות להכנסות החקלאי מאותם שטחים ותנאי אי וודאות גבוהים. הכוונה היא בעיקר לעודד את אי העברת השטחים האלה או את אי נטישת של אותם שטחים ולכן ההתמקדות היא בדיוק בסעיפים שאני אציין רק קצת נתונים, היקף השטח הראוי לעיבוד חקלאי 3.8 מיליון דונם כ- 20% משטחי המדינה ומתוכם ב- 2005 כ- 3000 מיליון דונם מעובדים ורק נזכיר שהייתה עבודה שכולנו זכינו להיחשף אליה שקבעה שערך החיצוני הוא ערך שניתן לכימות אם זה שטחי בעל או שטחי מרעה ניתן לכמת אותו, אני אזכיר שאני מדברת על שטחים פתוחים אבל בהחלט יש גם נושא נוסף שצריך לעודד אותו ואולי נמצא את הדרך בשנים הבאות גם את הנושא של החקלאות הנופית שזה איננו זה וגם את הנושא של רכישת שטחים או רכישת זכויות על מנת לא לנצל אותם באותם שטחים פתוחים אבל זה לא המקום. כרגע רשת ביטחון לחקלאים מפותחת על ידי בעצם איזה שהיא פוליסת ביטוח שתבטיח הכנסת מינימום מאותם גידולים חקלאיים בשטחים פתוחים, התמיכה תינתן לשלושה סוגי גידולים. הענף הראשון שהוא גם צועד יש הרבה ותק לגבי התמיכה הזאת, זה אותו גידול לגבי בקר וצאן במרעה על מנת לשמור את שטחי המראה, גידולי שדה, שטחי בעל, אנחנו מדברים על החיטה בעיקר בנגב. התקציב הוא נע 5-12 מיליון בעיקר תוספתי, גידול הכותנה זה נושא חדש אבל כדי לא לירות לעצמנו ברגל הכוונה היא לכותנה שמושקת במי קולחין באיכות ירודה. יער משקי נושא נוסף פיתוח יער למטרות ייצור עץ כחלק מטיפול שטחים פתוחים נושא שמקבל מענקים במינהלת ההשקעות. כחקלאות בת קיימא אנחנו רואים פה נושא נוסף, חקלאות משמרת קרקע, עיבודים בשיטת אי פליחה, שיטת עיבוד שבעצם משמרת את אותה שכבת קרקע פורייה. יושב פה ידיד ראש המועצה האזורית מגידו שמוביל פיילוט במסגרת תוכנית הביוספרה של

מועצה אזורית מגידו. אנחנו ביקשנו להטמיע באותה תוכנית את אותם עקרונות שיאפשרו להחזיר את כמויות הסחף האדירות שבעצם גרמו להידלדלות שכבת הקרקע הפורייה, נושא שבעצם אפשר לפתור אותו בשיטת עיבוד שבעצם תורמת להחזקת הקרקע בו במקום אבל היא מחייבת למשל כפי שמורדי שיושב פה לימד אותי בדרך, היא מחייבת למשל נטישה של הקרקע במשך חלק מהזמן, שימוש בכלים מסוימים ושיטות עיבוד כאלה שמחייבות איזה שהוא תגמול ועל אותו תגמול בעצם עובד כרגע אגף שימור קרקע עם הנהלת המשרד לגיבוש. פיקוח על השטחים הפתוחים הוא דבר מובן מאליו וראיתי לנכון לציין אותו כחלק מהכלים ומהאמצעים ומענקים להחזקת שטחי מרעה בנוסף לעידוד שהוספתי שצינתי קודם גידור ומתקני מרעה ובלבד שהמרעה התקיים גם אם הוא מרוחק וגם אם הוא קשה מבחינה כלכלית. אני אעבור לנושא של עיבוד חקלאי באמצעות חקלאי אחר, כך זה מפורט ביעד אבל בעצם הכוונה פה להגיע למצב שבו החקלאות שמשתנה היום, אותן תמורות בחקלאות שקורות ברחבי העולם גם מגיעות אלינו. החקלאות עוברת להיות חקלאות שמנוהלת על ידי חקלאים גדולים וחוק ההתיישבות החקלאית משנת 67 הגביל אותם בהעברת הרשות לעבד את החקלאות הזאת בצורה בשטחים גדולים. כרגע ועדה רחבה שהמשרד הקים בוחנת את אותו חוק או את אותם כללי עבודה על מנת להגמיש ולאפשר לחקלאים גדולים לעבד יחידות קרקע גדולות ובלבד שהקרקע תישאר מעובדת. שוב תנאי החכירה של הקרקע נושא שצריך לשים לב אליו, התמורות והשינויים בחקלאות בישראל. התמחות ענפית, אנחנו רואים היום חקלאות שממוקדת בענפים בהתמחות כאשר שוב לזה יש הסבר לנושא של הגודל גם יתרונות לגודל, ההתפתחות בפועל של שותפויות והתאגדויות שכל אחת באה כל פעם לקבל אישור הדבר הזה צריך הגמשה ולכן הוועדה ממליצה להתיר את ההתקשרויות בוודאי בין חברי האגודה שיתופית באותו ישוב וגם בתנאים מוגדרים בין אגודות לבין עצמן אגודות שונות לבין אגודות שלגורמים שאינם בעלי זכויות בקרקע ובלבד שוב שהקרקע תמשיך להיות מעובדת. הנושא האחרון שאני אדבר עליו שוב בשיתוף פעולה בנושא הזה גם משרד התיירות עם האגף לתיירות כפרית אנחנו מבצעים תוכנית משותפת. התוכנית הזאת הייתה מן היקב ומן בגורן בעשור האחרון, בשנתיים האחרונות הנושא תוקצב בצורה מפורשת כאשר אנחנו מוצאים את עצמנו משקיעים בפיתוח תשתית ביישובים כפריים שנקרא תחת הלוגו הזה של כפר תיירות, מי ששומע מדי פעם שישוּב כזה או אחר הוכרז ככפר תיירות הוא לא הפך עדיין לכפר שמארח תיירות אבל על בסיס איזה שהיא תשתית שלו תשתית של פיתוח יזמות תיירותית משדרגים את התשתית הפיסית. חממות התיירות מסייעות ליזמים בתחום התיירות הכפרית בראשית דרכם גם בכך אנחנו שותפים. תמיכה נוספת נעשית באמצעות איזה שהיא פעילות של מבנים חקלאיים או סמי-חקלאיים של עיבוד תוצרת חקלאית כאשר שם בתוך הפרוגרמות מוטמעות דרישות לפיתוח מרכזי מבקרים מאותה סיבה. מיזמי תיירות חקלאית, תמיכה ישירה בפיתוח של מרכזי מבקרים או יזמים שחושפים בעיקר את הנושא של החקלאות כאשר היא משולבת עם התיירות ואני אזכיר שהחלוקה בינינו למשרד התיירות זה שהם עוסקים בתיירות הכפרית אנחנו עוסקים בתיירות החקלאית וזה אחד הביטויים לכך. חסמים וכלים התכנון והקניין אנחנו מוצאים את עצמנו בקונפליקטים אם בין רמות תכנון שונות שמדיניות התכנון הארצית והמחוזית קובעת בתמ"מ מרחקים למשל שלא מאפשרים עמידה בתנאים שקבעה ועדת הבר או החלטת המינהל בנושא של זכויות בנחלה. היעדר תשתית מתאימה ביישוב חסם רציני כאשר לא מדובר דווקא על תשתית פיסית אלא גם תשתית חברתית ולנושא הזה אני גם אציין שחסם או מגבלה עיקרית זה אותו ממשק נכון שצריך להיבצר גם בין המשך קיומה של

החקלאות, גם בין חדירת שימושי פלח שאינם בדיוק מתאימים לתיירות ולחקלאות והתיירות עצמה. כדי להתגבר על הנושא הזה אנחנו מסייעים היום לקידום תוכניות אב ומתאר במועצות אזוריות. פיתוח תשתיות בישובים בעלי פוטנציאל תיירותי במסגרת כפרי תיירות ובאופן כללי עידוד השילוב של תיירות וחקלאות בראייה כוללת של החקלאות המודרנית בכפר הישראלי לא כנספח אלא כמשהו שצריך לחיות בפני עצמו ולכך יש גם פעולות במישור של מדיניות, גיבוש מדיניות משותפת עם המינהל עם משרד התיירות ומשרד החקלאות ובכל שלב שבו בעצם נכיר שבו התיירות החקלאית הפכה להיות בעצם עוד פן של החקלאות המודרנית ואם זה קורה באירופה וארה"ב אולי קצת פחות אולי בצורה מאוד שונה אין סיבה שזה לא יקרה פה. תודה רבה.

מר שמאי אסיף :

תודה רבה. אם אין שאלות בשלב הזה אז אני אבקש את משרד התמ"ת איתי בבקשה..נעמוד בלוחות הזמנים אחרי שגלשנו קצת.

מר איתי יחזקאלי :

שמי איתי יחזקאלי בעצם היה צריך להופיע פה יגאל יוסף מנהל אזורי פיתוח אבל הוא ביקש ממני מסיבה הוא לא יכול היה לבוא. המצגת שתוצג פה היא אמורה לתת את המענה לאותם אמצעי מדיניות משלימה שמפורטות בתמ"א 35 והם בעצם מפרטות את כלי הסיוע של משרד התמ"ת. באופן כללי משרד התמ"ת הכלי התשתיתי העיקרי שלו זה מינהל אזורי פיתוח שנותן סבסוד ומתכנן אזורי תעשייה בפריפריה והכלים לעזרה לתעשייה על ידי מחקר ופיתוח וחוק עידוד השקעות הון ואגף להכשרה מקצועית ועזרה לעסקים קטנים ובינוניים. באופן כללי אפשר לומר שמשרד התמ"ת מוטה כלפי הפריפריה ורוב הכלים שלו הם מוטים כלפי הפריפריה וזה הדגש ברוב הכלים, חלקם של הכלים הם כלפי עידוד אוכלוסיות כמו האוכלוסייה הערבית והחרדית שגם חלקה הגדול נמצא באזורי הפריפריה. אז אני אתחיל עם מינהל אזורי פיתוח. יש קריטריונים למתן הסובסידיה לפיתוח אזורי תעשייה, כל אזורי התעשייה שניתן להם הסבסוד הם רק באזורי הפריפריה לא באזורי המרכז והקריטריונים מפורטים פה, מרחק מהמטרופולין, מיקום הישובים, סיווג הסוציו אקונומי של הישוב, מצאי הקרקע והיכולת השיווקית. עכשיו המינהל גם עוסק בעידוד מינהלות אזוריות של מספר ישובים כדי שיפתחו או יעודדו את השיווק לאזור תעשייה מרחבי שזה בעצם המגמה להעביר את אזורי התעשייה לכיוון של אזורי תעשייה מרחביים. העידוד ניתן בצורה של עזרה למינהלת על ידי סיוע של מיליון וחצי בפריסה למספר שנים ועל ידי סבסוד הקרקע כאשר סבסוד הקרקע הוא משתנה לפי האזורים השונים. הסבסוד מתחיל ב- 40% באזורים היותר קרובים ומגיע עד 85% באזורים בעלי הקריטריון הגבוה ויש עידוד מיוחד להקמה של פארקי תעשייה למגזר הערבי והיהודי. הטבלה הזאת היא מפרטת בעצם את גודל הסבסוד מה שמפורט פה זה הסבסוד הגבוה לישובים המורחקים או בעלי הקריטריונים הגבוהים ורוב הישובים פה הם הישובים המרוחקים, הסבסוד מגיע עד 85% בישובים הקרובים יותר הסבסוד הוא רק 40%. הוצאות פיתוח הכוונה היא לפתח את אזור התעשייה להביא תשתיות,

דובר מהקהל :

זה מחיר לדונם?

מר איתי יחזקאלי :

לא, כאשר משווק מגרש באזור תעשייה יש את מחיר הקרקע שזה קובע המינהל שזה בדרך כלל מחיר מאוד נמוך ועיקר המחיר זה הפיתוח, אז אם מחיר הפיתוח הוא כפי שנקבע בפועל נניח 200 אלף שקל אז המחיר שהיזם יקבל את המגרש יהיה לאחר גודל הסבסוד שמפורט פה. אם הסבסוד הוא,

דובר מהקהל:
זה סכום למגרש?

מר איתי יחזקאלי:

לא, אם המגרש הוערך הפיתוח שלו הוערך ב- 200 אלף שקל שזה הייתה העלות הכוללת של הפיתוח של המקום היזם יקבל את המגרש בהנחה של 40%, בהנחה של 65% או בהנחה של 85% מהמחיר הפיתוח ובנוסף ישלם את המחיר למינהל שזה החלק הקטן במחיר במגרש וכתוצאה מזה הוא בעצם מקבל מגרש מסובסד שעיקר עלות הפיתוח נופלת על המדינה ולא נופלת על היזם לפי הצורך בעידוד של אזורים מסוימים. כיום יש מלאי של 20 אלף דונם שאחד הדרכים לשווק אותו זה באמצעות הגיבוש של מודל הזכיינים. מודל הזכיינים אומר שכדי לשווק את הקרקע היא לא תבוצע בשיטה נקרא לה המסורתית שמינהל אזורי פיתוח עשה אותה על ידי מכרזים שינתנו לזכיינים והזכייין מצד אחד יחויב לשווק את הקרקע על פי הטבלאות של אחוזי הסבסוד ומצד שני הוא התחרה על המחיר שיבקש מהמדינה ועל מהירות השיווק שהוא יבצע את השיווק. זאת אומרת המדינה תוכל לשלם מחיר יותר נמוך עבור הסבסוד ומצד שני היזם התחייב לתת אותו על פי ההנחה המקסימאלית שנקבעה והמהירות של השיווק. הגורם השני זה המדען הראשי שעוסק במדע ופיתוח כאשר ההטיה היא כלפי אזורי הפריפריה היא בכך שאזורי הפריפריה לפרויקטים באזורי הפריפריה ניתן מענק גדול יותר ב- 10 עד 25 אחוז. יש עידוד של שיתופי פעולה בין האקדמיה לסקטור העסקי על ידי ארבעה מסלולי סיוע שונים ויש הקמה של מרכזי חדשנות אזוריים על ידי חממות טכנולוגיות וחממות שמפוזרות בכל הארץ גם באזור המרכז אבל גם באזורי הפריפריה. בנושא הזה בתוכנית שאישרה הממשלה לפיתוח הצפון הוחלט על הקמה כל חממה עסקית בחיפה וזה אמור להתבצע בשנה או בשנתיים הקרובות. הגורם השני זה מרכז ההשקעות על ידי חוק עידוד השקעות הון,

מר רם בלינקוב:

נראה לפי מספר המשרדים שנשענים על התוכנית לצפון שטוב שהייתה מלחמה אז סידרו לנו פה את תמ"א 35.

מר איתי יחזקאלי:

יכול להיות התמ"א אבל הייתה ב- 2005.

מר רם בלינקוב:

כן, אבל תוכנית לצפון בעקבות המלחמה זה הזוי. מה?

מר איתי יחזקאלי:

מרכז ההשקעות על ידי חוק עידוד השקעות משפיע בצורה על ידי צו אזורי עדיפות לאומית, הצו לאחרונה חודש לשנה נוספת למרות שאנחנו ניסינו להציע איזה רפורמה בצו לעשות אותו יותר מוטה כלפי ישובים מרוחקים ובאזורי פריפריה מרוחקים אבל שינויים בצו הם כרוכים בלחצים כאלו ואחרים ושינויים מאד קשים, בכל מקרה חוק עידוד השקעות הון אמור להסתיים התוקף שלו בסוף 2007 ועכשיו אנחנו במהלך עד סוף השנה אמורים

לעשות איזה שהיא רביזיה ולבחון שינויים במסלול המענקים או במסלול הטבות המס וגם בצו אזורי פיתוח לאומיים. נושא נוסף שהופעל זה מסלול תעסוקה. בשנת 2005 החליטה הממשלה על מסלול תעסוקה על ידי סבסוד של השכר באזורי הפריפריה ובמגזר המיעוטים והחרדים כדי לעודד תעסוקה במגזרים האלו ולעלות את אחוז האוכלוסייה שמתתפת בכוח העבודה וזה רק באזורי הפריפריה ועד היום נוצרו כ- 10 אלפים משרות חדשות בעקבות המסלול הזה. בניין ירושלים מסלול תעסוקה נותן סיוע מיוחד לאוכלוסייה החרדית בירושלים בוצע פרויקט אחד שאני יכול להזכיר אותו מרכזי תמיכה טלפוניים בירושלים לעודד הקמה של זה שמיועדת למגזר החרדי וגם למגזר המיעוטים. מינהל המימון במשרד עוסק בפיתוח יזמות של עסקים קטנים ונותנת חונכות עסקית על ידי סבסוד של 75% מהייעוץ שניתן לעסקים קטנים כדי שיוכלו להתפתח ולעבור את הכשלים ואת הקשיים שיש להם בהתחלה או במשך העסקים. אין העדפה לאזורי הפריפריה וזה ניתן בכל הארץ. בנושא המת"ים שגם הם מפוזרים בכל הארץ אז בשנה האחרונה יש העדפה כלפי מת"ים שנמצאים באזור הפריפריה על ידי הגדלת ההשתתפות שניתנת להם בדרום ובצפון. האגף להכשרה מקצועית הוא עוסק בהכשרה מקצועית של כוח אדם שהוא מובטל או כזה שלא משתתפת בכוח עבודה באוכלוסייה הערבית והחרדית והוא מתמקד במגזרים האלו וכדי להגדיל את אפשרויות העבודה ולהכשיר אנשים מסוג כזה או מסוג אחר או כאלו שלא השתתפו בכוח העבודה.

(הערה או שאלה מהקהל – לא שומעים)

מר איתי יחזקאלי :

משרד העבודה הוא חלק ממשרד התמ"ת על ידי זה שהוא שולב השם הורחב לתעסוקה ואגף להכשרה מקצועית הוא היה בחלק של משרד העבודה ועל זה אני מדבר זה מה שנקרא להון האנושי שזה חלק מהנושאים המשלימים שמופיעים בתמ"א 35 על ידי עידוד של מגזרים שלא משתתפים בכוח העבודה והמגזר החרדי והערבי בעיקר. והגדלת המעורבות של האוכלוסייה החרדית בפעילות הכלכלית והתעסוקתית בירושלים זה חלק מאותה הכשרה. בנושא הזה אני רוצה להעיר איזה הערה שנוגעת לנושא תכנון, אנחנו פעלנו בערים החרדיות כדי להגדיל את התעסוקה והבאנו לשינוי משמעותי שחלקים גדולים של האוכלוסייה שלא היו בכוח עבודה נכנסו, אבל הבעיה שנוצרה שכאשר הערים האלו תוכננו לא תוכנן שם אזור תעשייה, אין שם אזור תעשייה לא במודיעין עילית, לא בבית"ר עילית לא באלעד ועמנואל אני לא יודע אבל בשלושת הערים האלה אין וזה יצר קושי שיזמים, מה?

(הערה מהקהל – לא שומעים)

מר איתי יחזקאלי :

ועמנואל יש ובית"ר עילית אין, תוכנן אבל זה תוכנן רק בשנה האחרונה כאשר הוקמה העיר לא היה קיים שם אזור תעשייה וכאשר באנו לעודד יזמים שיבואו ויקימו את העסקים לא היה להם מקום לעשות את זה והם נאלצו לעשות את זה בבניינים מסחריים והיזמים שהקימו את הבניינים המסחריים הגדילו את זה המחירים וניצלו את המצב והקשו על הדבר. אז זה איזה נקודה לחשוב עליה שגם עיר חרדית צריכה מרכז תעסוקתי גדול לפחות בעתיד. אלו הדברים.

מר שמאי אסיף :

תודה רבה. משרד התיירות. כרמית בבקשה.

גב' כרמית פינץ קדמי :

שלום לכולם. המשימות שהוטלו על משרד התיירות לפי תמ"א 35 בעצם כיוונו לתוכנית העבודה של משרד התיירות לאורך השנים, כי מה שהתבקשנו על פי תמ"א 35 לעשות זה שימור וטיפוח אתרי ההיסטוריים והנופיים של ירושלים, שיקום ושדרוג התשתית התיירותית בירושלים, פיתוח התיירות בנגב, פיתוח התיירות באזור אילת ואלות, פיתוח התיירות בגליל,

(שאלה מהקהל – לא שומעים)

גב' כרמית פינץ קדמי :

לא, שפוט שכחתי לעשות את זה אני מצטערת. ופיתוח תיירות וקיץ בישובים ערביים. יש גם נושא אחד שזה פיתוח הקמת מרכזים וכנסים לאומים בבאר שבע שדווקא לא נכלל בתוכנית העבודה שלנו אז אני אדבר גם על זה אחר כך. כמו שאחד הדברים המרכזיים הם בעצם ירושלים ובאמת ירושלים היא על ראש שמחתנו, ירושלים היא באמת מוקד המשיכה הראשון בחשיבותו מבחינה תיירותית, על פי נתונים סטטיסטיים 80% מהתיירים שמגיעים לארץ מגיעים לירושלים ומשרד התיירות פועל כבר אני חושבת שמשנות ה-90 אולי לפני כן לשפר את התשתית בירושלים וזה בא לביטוי בעיקר באותם אתרים מרכזיים. אז במסגרת השימור וטיפוח האתרים ההיסטוריים בירושלים טיפל משרד התיירות באגן העיר העתיקה ובאגן העיר העתיקה הושקעו מסוף שנות ה-90 כ-85 מיליון ₪ שחלקו של משרד התיירות עומד על 55 מיליון ₪. האלמנטים שטופלו הינם חידוש מצבורים שבילים וטיילות, יצירת מתחמי ביקור חדשים, בניית שירותים ציבוריים. הפרויקטים הבולטים שטופלו הם מצפה הר הזיתים, גיא בן הינום שזה החלק מתחת אבל פשוט לא הצלחתי למצוא תמונות בפרק הזמן הקצר שהיה לי, עמק צורים ועיר דויד וכל המערך המקשר בין גד שמנים לשער האריות. גם בתוך העיר העתיקה נעשו המון השקעות שעיקרן זה שיפור תשתיות בתוך השווקים, ריצוף, הכנסת ויטרינות ושילוט אחיד וקירוי. סך הכל הושקעו כ-23 מיליון ממשרד התיירות וגם בכותל טיפלנו ושם נעשו שדרוג השירותים הציבוריים וכן עבודות נרחבות במנהרות הכותל ויש גם תצוגה חדשה במנהרות הכותל שאנחנו השתתפנו בעלותה והיא מעניינת כדאי לבקר במסגרת הסיור. במרכז העיר שוב, טופלו תשתיות, נעשו מדרכובים ומשרד התיירות השקיע כ-30 מיליון במסגרת מאמץ רב משרדי שמובל על ידי משרד התחבורה ומוערך ב-200 מיליון ₪ עד היום. מאמץ זה בא לביטוי בסגירת רחובות למדרכובים כגון רחובות בן יהודה, בן הלל, נחלת שבעה, שיפור חזיתות, מתן עדיפות להולכי רגל ברחוב הלל וטיפול בתאורת רחוב וראות רחוב. כאמור מאמצי משרד התיירות החלו עוד בשנות ה-90 בנחלת שבעה וקיבלו משנה תוקף ומאמצי פיתוח סביב הרכבת הקלה. משרד התיירות השקיע באתר מרכזי נוסף וזה "יד ושם", מושקעים שמה כ-100 מיליון דולר שמתוכם 6 מיליון דולר הם ממשרד התיירות ומשרד התיירות מובל שם את ההיגוי. אזורים נוספים שבירושלים שלא היו לי לגביהם תמונות אבל עשינו פעילות לא קטנה שם זה הכפר עין כרם שקולט אלפי מבקרים הן בתיירות חוץ והן בתיירות פנים. הטיפול כלל הסדרת חניות, הסדרת מסלולים בין הכנסיות, יצירת כיכר מעל הוואדי וכן טיפול ברחוב הראשי. עלות הפרויקט עד היום נאמד ב-11 מיליון ₪. פרויקטים נוספים שנעשו היום כלל עירוניים זה תאורת אתרים, מאה אתרים נבחרו בתאורת לילה מיוחדת בעלות של כ-13 מיליון ₪ ופרויקט של ציורי קיר שוב לצערי אין לי תמונות זה היה משנה את התמונה בכלל. התכנונים שלנו לשנת 2007 הם במרכז העיר הם

המשך שיפור מרכז העיר. בכותל שיפור ושדרוג רחבת הכותל לקליטת מבקרים, הסדרת תאורת אתרים והמשך הסדרת תאורת אתרים על סך של 2 מיליון ₪, המשך יצירת מסלול ציורי קיר בעלות של מיליון וחצי ₪ והמשך שדרוג הפעולות בעין כרם. התשתית התיירותית בנויה כידוע משני חלקים, חלק של אתרי הביקור שטופל כפי שראיתם והחלק השני זה המלונות תשתית האחסון. משרד התיירות פועל כל הזמן להרחבת תשתית האחסון בעיר או אפשר יותר נכון להגיד שהוא נלחם בצמצום תשתית האחסון בעיר והוא עושה את זה בשתי דרכים, האחת זה מענקי סיוע לבניית מלונות, זאת אומרת העיר ירושלים נמצאת כבר פחות או יותר שלושים שנה לפחות על מפת העדיפות וסיוע ומתן מענקים, בתי מלון זכאים לקבל 24% מההשקעה לצורך בניית בתי מלון וגם בשנים הקרובות הכוונה היא להשאיר את מענקי הסיוע. הבעיה המרכזית בירושלים מהבחינה הזאת זה הגריעה של שטחים מיועדים למלונאות בעיקר, לצרכי מגורים. באזורים אחרים כמו תל אביב וחיפה או אזורים אחרים יש לנו למזלנו את תמ"א 13 שאיך שהוא מנסה לעמוד בפרץ, גם לא תמיד מצליחה אבל מנסה לעמוד בפרץ. בירושלים אין מה ששומר על השטחים התיירותיים, תמ"א 35 מאוד ממליצה לשריין שטחים לתיירות אבל משום מה לא התמ"מ ולא התוכנית המתאר לעיר עושות את זה. הסימבולים ששמו שם הם בפירוש לא שומרים ולא מייעדים והתרעמתי על זה גם במועצה הארצית כשאשרנו את התמ"מ אבל צריך למצוא בדיוק את אותם ניסוחים ואת אותם עקרונות שאפשר לשים בתמ"מ על מנת שיחייבו את תוכנית המתאר של העיר כדי שישארו לנו שטחים לתיירות. מה שקורה היום מלונות קיימים מבקשים להפוך למגורים, שטחים שהיו מיועדים למלונות שעדיין לא בנויים גם מבקשים להפוך למגורים והרשות המקומית דרך אגב איפה סופיה? תמיד הרשות המקומית נענית בלי שום זה כי רק הצד הכלכלי ליזם הוא זה שעובד ואני חושבת שאנחנו כמשרדי ממשלה צריכים לשמור על הדברים שהם לציבור ולאו דווקא ליזם.

(שאלה מהקהל – לא שומעים)

גב' כרמית פניץ קדמי :
בערך 8000, אני לא זוכרת.

מר רם בלינקוב :
יש לכם איזה תחזית או שאיפה למה יהיה מספר התיירים ב- 2020?

גב' כרמית פניץ קדמי :
יש לנו שאיפה או תחזית? זה שונה.

מר רם בלינקוב :
בואי נשמע מה, תגידי את שניהם. מעניין אותי אם השאיפה שלך היא יותר גדולה או קטנה מהתחזית.

גב' כרמית פניץ קדמי :
התחזית היא ל- 2020 כשאנחנו כל פעם מזיזים אותה לשנת 2000 ואחר כך עלתה ל- 2010 ועלתה ל- 2020 זה 5 מיליון תיירים, התחזית שלנו זאת אומרת מדינת ישראל כמדינת תיירות צריכה לשריין שטחים ואנחנו חושבים שצריך לשריין שטחים בתוך הערים לא מחוץ לערים.

מר רם בלינקוב :
ל- 2020 להגיע ל- 5 מיליון?

גב' כרמית פניץ קדמי :
כן.

מר רם בלינקוב :
לדעתי זה לא שאפתני מספיק.

גב' כרמית פניץ קדמי :
לא, לא שמעת את ההמשך שלי.

מר רם בלינקוב :
לא שמעתי את מה שלא היה, נכון.

גב' כרמית פניץ קדמי :
בסדר, אבל נכנסת לתוך דברי. מה שאנחנו חושבים שצריך לשריין שטחים ל- 18 מיליון תיירים בערים ולא בשטחים הפתוחים. אנחנו חושבים שהערים המרכזיות כמו ירושלים, תל אביב, חיפה, טבריה יכולים לשאת כמות גדולה של תיירים ואת השטחים האלה צריך להבטיח. אנחנו כרגע לא מצליחים להבטיח ואני רוצה להגיד לך שאם יגיעו 5 מיליון תיירים חלקם יהיו באוניות.

מר רם בלינקוב :
למה יהיו באוניות?

גב' כרמית פניץ קדמי :
למה? כי לא יהיו מספיק חדרים.

מר רם בלינקוב :
אה, כדי ללון?

גב' כרמית פניץ קדמי :
כדי ללון.

מר רם בלינקוב :
הבנתי. אני רוצה להגיד לך שבשנות ה-70 בישראל וביוון היו אותו מספר תיירים וביוון כבר מזמן עברו את העשרה מיליון תיירים לשנה רק שתדעי את זה.

גב' כרמית פניץ קדמי :
ואני רוצה להגיד לך שבישראל ב-20 שנה אחרונה היו אינתיפאדה, מלחמה ועוד מלחמה ועוד מלחמה אז בוא לא נתווכח ונשווה את עצמנו ליוון.

מר שמאי אסיף :
אנחנו עובדים על האולימפיאדה בישראל.

מר רם בלינקוב :
סליחה, סליחה, זה לעשות את החיים קלים כי לפי זה גם הכלכלה לא הייתה צומחת ולא היינו משיגים אותם בתוצר הלאומי ועוד כהנה וכהנה דברים פה

התפתחו ושמאי הצמיחה בתיירות ליוון בכלל לא באה בגלל האולימפיאדה היא הייתה הרבה שנים קודם, במקרה אני מכיר את זה קצת, כתוצאה ממדיניות ממשלתית מסודרת לעידוד התיירות. אין שום קשר לאולימפיאדה זה קרה הרבה לפני והאינתיפאדה היא תירוץ טוב אבל היא לא עצרה את הצמיחה הכלכלית פה ולא את הפריחה של ההיי טיק ואת ההשקעות הזרות וכיוצא בזה.

גב' כרמית פניץ קדמי :

יש רק הבדל קטן שתיירים באים למקום של שלום ולא למקום של מלחמה עד כמה שידוע לי, אני לקוסובו לא הייתי הולכת כשיש מלחמה דרך אגב אבל יכול להיות שתיירות אתגרית יכולה להגיע לכאן זה בסדר.

דובר :

שני מיליון תיירים הם אתגריים שכן באים?

גב' כרמית פניץ קדמי :

הצליינים, תבדוק הם לא באים לנופש, הם לא באים לפעילות,

דובר :

אז שני המיליון שבאים לפה הם אתגריים?

גב' כרמית פניץ קדמי :

אני מציעה שנערוך את הוויכוח הזה במקום אחר ואני אסביר לך בדיוק מה ההבדלים. מה? לא שמעתי אותך.

(דוברת מהקהל לא שומעים)

גב' כרמית פניץ קדמי :

טוב, בנוסף למוקד המרכזי,

מר רם בלינקוב :

רגע, את יודעת למה יהיו מספיק מים? כי אם יהיו הרבה תיירים הכלכלה תצמח ואז אנשים פה ירוויחו כסף והם ייסעו להיות תיירים במקום אחר והם ישתו את המים שם, אז זה רק חילופי מים זה לא, אין לך בעיה או.קי תהיי רגועה.

גב' כרמית פניץ קדמי :

טוב, כמו שתמ"א 35 שממליצה לנו אנחנו מתמקדים גם בפיתוח התיירות בנגב ובגליל זה בעיקר לתיירות פנים כרגע לפחות חוץ מהמוקדים העירוניים שהם בדרך כלל גם לתיירות חוץ כמו טבריה, צפת ונצרת. במסגרת המגזר הכפרי פועל משרד התיירות בתחומים הבאים: חממות תיירותיות שרותי כבר דיברה עליהם זה חממות שעוזרות ליזם החל מרעיון הראשוני שלו, בודקות אותו ועוזרות לו לקדם אותו עד לשלב ביצוע. מעבר לזה עוסק משרד התיירות בהכשרת כוח אדם, הכשרת כוח אדם היא גם מורה דרך אבל גם סמינרים למפעילי מיזמים תיירותיים מצד אחד בצד הכלכלי ובצד של התפעול ומצד שני בצד של השירות. בנוסף שוב רותי הקדימה אותי, אנחנו עוסקים בכפרי תיירות, כפר תיירות מוכרז כשיש מינימום אחסון בתוך כפר והמשמעות שלו שאז החמ"ת – החברה הממשלתית לתיירות נכנסת ועושה שיפור בתשתיות. בנוסף לזה בנושא שיווק במסגרת עמותות אזוריות כל אזורי הנגב והגליל

מקבלים סיוע לשיווק גם לתיירות פנים וגם לתיירות חוץ. מעבר לזה באזורים שונים כמו בגולן ובאזורים שונים אחרים אנחנו עושים תשתיות ציבוריות כגון מצפורי נוף, טיילות וכדומה. במגזר העירוני אני שכחתי את נצרת שאנחנו משקיעים בה הרבה מאד אבל כרגע נעצרת בה ההשקעה משום שההשקעה שנעשתה לקראת שנת 2000 ירדה לטמיון ועד שלא תהיה איזה שהיא מחויבות של העירייה לשמור ולשקם על מה שנעשה קודם אי אפשר יהיה להשקיע מחדש כי פשוט הכל נהרס כאילו לא היה. לגבי צפת משרד התיירות השקיע הרבה מאוד כסף אני לא זוכרת את המספרים כרגע ובעתיד הקרוב הוא מתכוון להשקיע 10 מיליון ₪ לשיקום ושדורג הרחוב המרכזי רחוב ירושלים, הסדרת כיכר המעיין הרדום לאירועי חוץ כדוגמת פסטיבל הכליזמרים. אלה שתי תמונות מביצועים קודמים שכבר נעשו. בעכו השקיע משרד התיירות כ- 100 מיליון ₪ בשנים קודמות ובשנת 2007 מתוכנן המשך הפיתוח התיירותי בעלות של כ- 10 מיליון ₪ הכוללת את השלמת המסלול התיירותי במנהרת הטמפלרים ובמצודה וכולל שילוט מתאים.

מר שאמאי אסיף :

כרמית בואי ככה נזדרז כי זמננו תם.

גב' כרמית פניץ קדמי :

א.ו.ק. גם בטבריה אנחנו כידוע הושקעו גם בסביבות ה- 100 מיליון ₪ בהשקעות תשתית ובשנים 2007 ו- 2009 יושקעו 7 מיליון ₪ בערך. במצפה רמון נעשו פארק בצלילים ומצפורי נוף למכתשים ועתה יש תוכנית להפיכת האזור התעשייה הישן לאזור ליזמויות ותיירות לפנאי. בערד מתוכנן אזור התעשייה הישן להפוך לאזור גלריות בעלות של 2 מיליון ₪. משרד התיירות גם מתעסק בפיתוח תיירותי ביישובי המיעוטים ובכלל זה הערבים, כל אותם אלמנטים של תיירות כפרית חממות, הכשרת כוח אדם בשיווק נכללים גם ביישובי המיעוטים זה כולל את הדרוזים, צ'רקסים, בדואים וערבים. בנוסף באזור ביישובים מסוימים באזור המיעוטים יש מענקי סיוע לצימרים. באילת, באילת תשתית האחסון היא כבר די רוויה ויש בתכנון כרגע יש 12 אלף חדרים ובתוכנית יש 5000 חדרים נוספים זאת אומרת סך הכל 17 אלף חדרים ולפי מיטב הכרתנו כרגע לא צריך תוספות אלא אם כן תהיה הגדלה במגוון האטרקציות שתהיה באילת ועל זה אנחנו עובדים. באילת משרד התיירות ביצע תשתיות בעיקר טיילות, ביצע את הפארק במרכז לקישור אזור המלונאות עם העיר והתכנון לשנים הבאות הוא המשך שדרוג ושיפור הטיילות ויצירת מתחמים לאטרקציות שנדרשות. מבחינת אטרקציות מלאכותיות יש גם כן בקשות שמתוכננות כרגע וכנראה יקבלו סיוע להחלקה על הקרח, סקי יבש, הרחבת מיזמים תיירותיים קיימים. חבל אלות, נשאר לי עוד שני שקפים אני לא חושבת שעברתי את הרבע שעה שלי. בחבל אלות יש ארבעה פרויקטים מרכזיים זה צוקים, ישוב תיירותי, שנבנה על בסיס התיירות וכל המיזמים שמתוכננים בו לא כל אבל מרבית המיזמים שמתוכננים בו זה מיזמים תיירותיים, יש את פרויקט אקווריה דיסנילנד של ישראל בעלות של 300 מיליון דולר אמור להיות והוא גם אמור לקבל מענק בתקווה שייתן גם את אותן אטרקציות את אותה פעילות תיירותית שכל כך נדרשת בשביל אילת ויש כוונה לשדרג את פארק טמנה לאטרקציה תיירותית יותר מרכזית. באר שבע, הדבר האחרון במשרד התיירות לא ראה בבאר שבע מוקד תיירותי ובדרך כלל לא השקיע שם רבות, הייתה השקעה מסוימת בעיר העתיקה ומעבר לזה גם בשנים הבאות אנחנו לא רואים שאנחנו נשקיע בבאר שבע זה דבר אחד. דבר שני זה נושא של מרכז כנסים זה לא בתחום טיפולינו תודה.

מר שמאי אסיף :
או.קי תודה. נעמי.

(שאלה מהקהל – לא שומעים)..להגיד החזון שלנו שטבריה תהיה סורנטו לפחות ובואי ניקח סטנדרט של עיר עם תנאים דומים להגיד בואו נעשה אותה צפת עם איזה שהיא עיר הררית מאיטליה ונגיד בואו נראה עכשיו מה האמצעים אבל לשנות הערים האלה סבלו מהתנהלות מוניציפאלית ותכנונית והעבודה של משרד השיכון בלתי ראויה. אז זה מקום לעבודה משולבת עם חזון באמת ארוך טווח אז תיקחו את זה תעשו משהו.

גב' כרמית פניץ קדמי :
גם בצפת וגם בטבריה יש מינהלת תיירות שמנסה לקדם את כל נושא התיירות בעיר בשיתוף פעולה עם הרשות המקומית. לא תמיד אנחנו מצליחים, הרבה מאוד פעמים תראי בצפת הושקעו גם הרבה מאוד כספים ובסוף הבתי מלון הופכים להיות ישיבות אז מה נעשה?

(שאלה מהקהל – לא שומעים)

גב' כרמית פניץ קדמי :
א' לא אכפת לא שתטיילו בארץ וגם תיסעו לטורקיה זה דרך אגב מה שקורה זאת אומרת התיירות פנים דווקא בהחלט מצילה את התיירות בארץ וגם פה זה לגבי השכר עבודה אנחנו לא שולטים בשכר העבודה במדינת ישראל ואם אתה רוצה להקטין את מחיר עלות העבודה אז אתה צריך לסבסד אותו וזה לא כבר בבית ספרי. הרי מרבית העלויות של מלון הן על עלויות העבודה מעבר לעלות הבנייה, במחיר של עלויות התפעול זה עלויות העבודה ועלות העבודה אצלנו היא לא כמו בטורקיה.

(שאלה מהקהל – לא שומעים)

גב' כרמית פניץ קדמי :
אז אני רוצה לספר לך שגם מאוד יקר להגיע למדינת ישראל ולא כמו לטורקיה, להגיע לטורקיה עולה הרבה יותר זול מאירופה מאשר להגיע למדינת ישראל.

מר שמאי אסיף :
כן, אלכס.

מר אלכס :
(לא שומעים) מתוך מרקם עירוניים בשטחים של...עכשיו אנחנו במחוז ביקשנו ממשרד התיירות לראות את ה..דירות נופש לשימוש תיירותי. יזם קודם כל...

גב' כרמית פניץ קדמי :
מה זה דירות נופש?

מר אלכס :
..אתם ממשיכם להתנגד לדבר הזה. נכון אתם לא רוצים להכיר,

מר שמאי אסיף :
תן לה לתת לך תשובה.

גב' כרמית פניץ קדמי :
אני אענה לך.

מר אלכס :
..לקחת לבנות לכתוב את זה על הנייר ולהשקיע בהם..(לא שומעים)

גב' כרמית פניץ קדמי :
אם דירות נופש זה מגורים אז אני לא חושבת שצריך לתת את זה משום שברגע שמשהו הופך למגורים זה גריעה ממצבת האחסון, תן לי לענות אני לא הפרעתי לך.

מר אלכס :
אם לא נעשה את השינוי שיש פה דבר שהוא כן צריך עדיפות ויכול להיות...ליזם אז אנחנו שומרים את השטחים לאיזה חזון למה? בינתיים יש תור כי מה שאמר המנכ"ל יוון ו-, ואנחנו ממשיכים לשמור על השטח.

גב' כרמית פניץ קדמי :
אז תתפלא אלכס שדווקא למשל בתל אביב יש מגרשים גדולים שנחלקו לשניים, עשו מגורים ומלונאות אבל ידעו איפה המלון וידעו איפה המגורים ולא חיברו וחירבשו ובסוף הכל הפך להיות מגורים. כשזה מוגדר זה מוגדר. אתה לא שומע את מה שאני אומרת. אם יש מגרש למלונאות גדול שאפשר לחלוק אותו ולהגדיר אותו למגורים, להגדיר אותו למגורים לא להשתמש בדירות נופש כעלה תאנה להגדיר אותו למגורים לקרוא לילד בשמו ולעשות מוצר משולב של מגורים חצי מגורים וחצי מלונאות אז זה ניתן. אי אפשר לקרוא למשהו דירות נופש ולכסות ואחר כך להתכוון למגורים, אם רוצים מגורים צריך לקרוא לילד בשמו.

מר אלכס :
(לא שומעים)

מר שמאי אסיף :
טוב אלכס אתה לא תשכנע אותה עכשיו מניסיון.

גב' כרמית פניץ קדמי :
נכון.

מר שמא אסיף :
כן, אליסיה.

גב' אליסיה :
(שאלה – לא שומעים)

גב' כרמית פניץ קדמי :
משרד התיירות פשוט לא רואה כמוך את יתרונותיה של באר שבע ומבחינה תיירותית וכל הפרויקטים אף על פי שתמ"א 35 המליצה לנו לעשות מה שהיא המליצה ובמקרה קלענו לדעת גדולים משרד התיירות בוחן את הפרויקטים מבחינה שיווקית, אם מבחינה שיווקית יש מה להציע ואז לפתח אז הוא עושה

את זה ואם לא אז הוא לא עושה את זה. הנושא באר שבע נבחן הוחלט שבסדרי העדיפויות זה לא שיש לנו כסף בלתי נדלה במסגרת סדרי העדיפויות של משרד התיירות באר שבע לא על המפה.

מר שמאי אסיף :
טוב, הדברים ברורים.

גב' כרמית פניץ קדמי :
סליחה למה הצפון? נצרת, צפת, טבריה וזה לא הצפון?

(מדברים מהקהל – לא שומעים)

גב' כרמית פניץ קדמי :
אנחנו שמנו אותם על מפת העדיפות והם מוכנים לתת סיוע של 24 % מערך ההשקעה.

מר שמאי אסיף :
או.קי. ציפי בבקשה.

גב' ציפי :
(לא שומעים)

גב' כרמית פניץ קדמי :
אנחנו כל הזמן לוקחים, לא קיבל ביטוי אבל אנחנו כל הזמן נילקח בחשבון.

גב' ציפי :
(לא שומעים)

גב' כרמית פניץ קדמי :
אז א' לגבי כושר נסיעה כל פיתוח שנעשה אחד הקריטריונים שנבחנו זה כושר הנסיעה. לגבי הביקורים,

(דובר מהקהל לא שומעים)

גב' כרמית פניץ קדמי :
עיר דויד נעשה, לא אני לא חושבת שיש מקום שמיצה את כושר הנסיעה כי למשל עיר דויד הושקעו בה עכשיו הרבה מאוד כספים לצורך מגוון והגדלת הפרויקטים בתוך אגן העיר העתיקה ושל עיר דויד כך שאנשים יפוזרו בין כל הנקודות לאורך המסלול ולא ייצרו צוואר בקבוק, יחד עם זה נכון יש למשל שבכנסיית הקבר יש צוואר בקבוק מאוד גדול לנו הרבה מאוד אין מה לעשות אין לנו שליטה על זה במקומות שאנחנו חושבים שיכולים לעשות ומדברים על זה, תבינו האתרים הם לא של משרד התיירות. משרד התיירות משפץ ומעביר את זה לרשות המקומית או לבעלים אפילו בשמורות הטבע אנחנו נותנים כספים אבל לא שותפים לא בניהול ולא בכניסות ולכן אנחנו מנסים להציע הצעות, להגדיל את משך השעות הפעילות מצד אחד, מצד שני בקטע של סוכני נסיעות דוגמא טובה לזה זה למשל בית שאן, בית שאן לבקש מצד אחד להאריך את שעות הפעילות ומצד שני לבוא בדברים עם סוכני הנסיעות שיבואו בפיזור לאורך היום ולא כולם מתרגזים שם באותו זמן בגלל אופן

המסלול הצליני שהם הולכים עליו. אני לא זוכרת מה הייתה השאלה השלישית.

דובר מהקהל :
אתרי מורשת עולמית.

גב' כרמית פניץ קדמי :
אתרי מורשת עולמית נבחנו בדיוק כמו באר שבע ובדיוק כמו פרויקט אחר, מבחינת יש רשימה של קריטריונים בין הקריטריונים זה כושר נסיעה וקריטריון אחר זה הנושא השיווקי. אני לא זוכרת כרגע, אני לא זוכרת את הרשימה, אם הם קיבלו ציון מסוים כזה או אחר על פי הקריטריונים האלה הם נכללים בתוכניות שלנו ואם לא אז לא. מה היא השאלה האחרונה? אה תחזוקה, תחזוקת האתרים זאת בעיה מאוד רצינית כמו שאמרתי בנצרת אנחנו לא הצלחנו ועכשיו אנחנו די מתנים או מנסים להתנות זה לא תמיד זה, מתנים את זה את התחייבות העירייה את הביצוע בהתחייבות העירייה לתחזוק, כל הזמן מדברים על קרן תחזוקה שהכוונה היא שחלק מעלויות הפרויקט מתקציב הפרויקט ילך גם לקרן תחזוקה שישמר ויתחזק לדעתי זה עדיין לא בא לביצוע נושא קרן התחזוקה אבל כל הזמן מדברים על זה.

מר שמאי אסיף :
תודה רבה. מינהל מקרקעי ישראל דן סתיו בבקשה. אחרון אחרון אחר זה נפתח את זה לדיון קצר נאכל צהריים ונמשיך.

מר דן סתיו :
צהריים טובים. לא התכוונתי לציין את זה אבל מכיוון שדובר על תיירות ותיירות בפריפריה אני בהשלמה מסוימת לדברים של כרמית אני רוצה להגיד שאנחנו אחד מהנושאים שמהווים אצלנו יעד ושהוא מענה הייתי אומר ישיר ליעדים של תמ"א 35 פיתוח של תיירות בפריפריה אנחנו בסדרה של ישובים יש לנו תוכניות שלמתחמי תיירות שבחלקם הגדול מעבירים לא מעט ביקורת אצלנו בבית למה אנחנו מתעסקים בדברים האלה בדברים חסרי התכלית האלה גם אנחנו חושבים שבכל זאת ליצור את התשתית התכנונית למיזמים שונים, לאטרקציות שונות זה חשוב מאוד. קריית שמונה מרכז תיירותי לכל אצבע הגליל עם אחסון נוסף, תוכנית אב לתיירות בצפון הכנרת התיירות עם דגש על תיירות נוצרית, כל מרחב של צפון הכנרת דרך הבשורה. שיבלי אכסניה גם כן לצליינים. טבריה אוזכר יש תוכנית שהיא כבר קיימת וכבר שנים מנסים בדרכים שונות לשווק אותה ולממש אותה קרוב ל- 5000 חדרים. מצפה רמון שפת המדבר אזור של תיירות מדברית, אטרקציות וגם מעט אחסון בשוליים. דימונה פארק ממשית שגם כן אזור של תיירות, פארק חצרים מערבית לבאר שבע אצל פאול גם כן סדרה של מעין קניון תיירותי של אטרקציות תיירותיות הספורט המוטורי זה הדבר הראשון שאנחנו כנראה נראה אותו מתממש. ירוחם משהו דומה לשפת המדבר שליד מצפה רמון על שפת המכתש הגדול מכתש חתירה. דרך היין שזה חוות תיירותיות חקלאיות. שדה בוקר,

מר משה פאול :
קראנו היום בעיתון שאתם כורתים להם את הענף שאנחנו יושבים.

מר דן סתיו :

בשם חוק כבוד האדם וחירותו זכות הקניין צדק חלוקתי וכן הלאה יש כאלה שמנסים לחייב אותנו לעשות את מה שאתה אמרת. זה צריכים לדעת ואנחנו צפויים לביקורת וביקורת קשה מה שלא נעשה, אם אנחנו נעודד אותם מה שאנחנו מנסים לעשות אנחנו צפויים לביקורת קטלנית כולל אפילו עד רמה של פלילים ואם אנחנו לא נעשה את זה אז כמובן שתבוא גם כן ביקורת אבל זאת המציאות שלנו היום לא רק בתחום הזה אבל בעניין הזה ספציפית.

(שאלה מהקבל – לא שומעים)

מר דן סתיו:

בניגוד להחלטות של מוסדות אחרים. שדה בוקר פיתוח שניים שלושה אתרי אחסון במרכז האזורי. בירושלים לצערנו בתוכנית גדולה בתוכנית הרכס למעשה מבחינת תכנונית עלתה על שרטון והיא תקועה ואני מקווה שאיך שהוא נצליח לחלץ אותה.

מר רם בלינקוב:

היא לא עלתה על שרטון והיא לא תקועה היא לא קיימת.

מר דן סתיו:

מה?

מר רם בלינקוב:

מה שאתה שומע.

מר דן סתיו:

א. קי אני מקווה שמה שאתה אומר לא קיימת יותר בכל זאת נמצא את הדרך לעשות אותה אבל אם דיברנו על ירושלים אז זה מה שקורה. המנכ"ל ציין הישגים שהישגים בשנה האחרונה של יישום תמ"א 35 זה ביטול תוכנית מערב ירושלים ומניעה של הקמה של שני ישובים זה בתור דוגמא להישגים. השם של התוכנית תמ"א 35 זה תוכנית מתאר ארצית לבנייה לפיתוח ולשימור. אינני בא כל כך לבקר אלא אני רוצה לציין שמינהל רואה לעצמו מטלה עיקרית ביישום המדיניות של עצמו וביישום של תמ"א 35 לממש בעיקר את הצעד של העשה וכי לצד של הלא תעשה יש ברוך השם היום אבות רבים ומגוונים ולא בטוח שבה אנחנו נהיה כל כך חזקים. אני אתרכז בשני נושאים שאנחנו עושים פרויקטים של תחנות רכבת משולבות בשימושי קרקע עסקיים שזה פרויקט או סדרת פרויקטים שכבר נמצאים בעיצומם ובדבר שהוא נמצא בתחילתו שזה פרויקט לאיתור מיחזור של קרקעות. הרעיון הוא או היעד הוא שהאמצעי מרכזי או יישום של אמצעי ליישום המדיניות היא יוזמה לתוכנית של שימוש קרקע משולבים, תוכניות רבות של שימושי קרקע משולבים של תחבורה, תעסוקה וכן גם מגורים ותיירות. מערכת אם אנחנו נקים מערכת יעילה ומשולבת של תחבורה ובמיוחד ובעיקר אמצעי הסעת המונים רכבת עם תעסוקה ועם מגורים אנחנו יכולים להשיג הישגים ליישום המדיניות של תמ"א 35 שקשה מאוד להשיג אותם באמצעים של הגבלה או מניעה, כלומר ההפעלה של תוכנית כזאת, של סדרה של תוכניות כאלה ואני אציין אותם יכולים אנחנו יכולים להשיג איתם את הדברים הבאים: אנחנו יכולים לרכז פעילות בשטחים מצומצמים לצופף ועל ידי זה למנוע התפרסות על שטחים פתוחים זה הפעולה החיובית הפעולה ההפוכה לצורך להגביל מניעה של התפרסות. אנחנו יכולים לקצר את מרחקי היוממות הקטנת השימוש ברכב פרטי, הקטנת שימוש בקרקע וצריכת אנרגיה פחותה, נושא מבחינת פיתוח בר

קיימא ובצורה משמעותית. תקשורת, קשרים טובים יותר בין הגורמים העסקיים לבין עצמם, בינם לבין גורמים חיצוניים תחזק בצורה משמעותית את כושר התחרות של המשק הישראלי, ריכוז של הפעילויות העסקיות אבל גם פריסה מרוכזת על ידי ניצול מיטבי על ההזדמנויות שהרכבת יוצרת יכולה להעביר פעולות עסקיות מהמרכז לפריפריה לא בדרך של רק סבסוד אלא בדרך למעשה של סבסוד תחבורתי, כלומר ליצור את המקומות ואת ההזדמנויות לפעילויות האלה. כדי להמחיש מקום כמו עפולה היום קשה לראות בו הזדמנויות לתוספת של פעילויות עסקיות ברמה גבוהה יחסית, עפולה היום קופאת על שמריה גם מבחינת אכלוס אבל גם מבחינת הפיתוח של הפעילות התעשייתית או תעסוקתית. תחנת רכבת עם מסילה שתקשור את עפולה לכיוון גם חיפה וגם לתל אביב יכולה ובנייה של פעילות עסקית בסמיכות מידית לתחנת הרכבת הזאת יכולה לעלות את עפולה על מפה של עסקים והזדמנויות שהיום היא איננה נמצאת עליה. תיקחו עיר כמו נתיבות עם צירוף של תחנת רכבת דרך ראשית בכניסה לעיר היו יכולים ליצור לנתיבות אזור תעסוקה שהוא יכול להתחרות עם מקומות מרכזיים בארץ על עסקים ועל יזמויות, זאת אחת הסיבות שבגללה נלחמנו ונאבקנו שבנתיבות התחנה תהיה במכניסה הקיימת לעיר מכביש 25 לצערנו הרב בגלל שיקולים הזכיר המנכ"ל את משרד האוצר ואת מערכת השיקולים שלו, בדיוק השיקולים האלה שאיתם הם הצליחו לקנות גם את ראש הרשות המקומית, לקנות אני מתכוון מבחינה רעיונית לא שום דבר אחר, לשים כפי שהיום לשים את התחנה קילומטר מהישוב הקיים לכיוון מערב לאמצע השדות קיום בעצם מבחינת הישוב זה אומר לפספס הזדמנות וכל ישוב אחר כמו שדרות כמו אופקים הוא מבחינה זאת דוגמא. אנחנו לצורך זה יוזמים סדרה שלמה של תוכניות ובמסגרת הסכם עקרונות שיש לנו עם הרכבת בעקבות הקמת חברת הרכבת והסכם עקרונות שמדבר בעיקר על כל מיני צדדים ניכסיים שבין הרכבת לבין מינהל מקרקעי ישראל, אנחנו הכנסנו גם את המרכיב של תכנון משותף עם הרכבת שאומר שאנחנו יוצרים מנגנון שלם יחד עם הרכבת שבו אנחנו מקיימים תהליך של קודם כל מיון של התחנות השונות שהרכבת עומדת להקים או לפתח או לשדרג בנוסף לזה גם תחנות שאנחנו מציעים לרכבת להקים אותם שאולי לא היו אצלם בתכנון ומתוך המלאי הזה שקיום מגיע בערך ל- 80, 90 תחנות שונות ברחבי הארץ לאתר את אותן תחנות שבהן יש וקיים סיכוי לפעילות לפיתוח של פעילות עסקית בעיקר עם נושאים של משרדים, תעסוקות מכל מיני סוגים שיכולות להתקיים מסביב לתחנות רכבת ובעיקר הקריטריון המרכזי לעניין הזה זה שתחנת הרכבת משתלבת נוגעת לפחות נושקת למרחב העירוני הקיים, זה לא תחנת רכבת כמו שאמרתי על גבי נתיבות בשדות אלא שהיא קשורה למרחב העירוני הקיים ושהיא קשורה גם עם מערכת תחבורה מוטורית מערכת כבישים נאותה, כי רק רכבת כמו שהסיסמא שלהם של העניין הזה זה לא מספיק, צריך שילוב של תחבורה מכל הסוגים במקום הזה ותהליך של תכנון משותף על ידי צוותים שלנו בהם משותפים גם צוותים של הרכבת וגם איזה שהוא מנגנון שבו אנחנו הפיתוח נעשה במשולב, שימושי קרקע משולבים לא עוד ההפרדה הזאת שמה שתחנת רכבת זה תחנת רכבת וכל פיתוח נוסף וזה הוא מחוץ לתחום התחנה אלא שילוב של המקרקעין של התחנה זאת אומרת שילוב של פעולות עסקיות בתוך המקרקעין של התחנה תוך חלוקה של איזה שהוא מנגנון של חלוקה של התמורות גם ההשקעות וגם התמורות באתרים האלה. אנחנו מדברים על מקומות כמו קריית שמונה, הרכבת עוד לא התחילה להיסלל לכיוון כרמיאל אבל בכל זאת אנחנו מדברים כבר על תכנון מתאים של תחנות ואפילו במקרה זה זה צמד תחנות בקריית שמונה שהשתלב באותו מרכז תיירותי שהזכרתי קודם במקום הזה. בכרמיאל תחנה עם פעילות עסקית, עפולה על מסילת

העמק ובעתיד גם זה התקשר דרך ואדי עארה לכיוון תל אביב וזה דבר שמופיע כבר בתוכנית המתאר המאושרת של עפולה ועפולה מרכז עסקים ותעסוקה חדש לעפולה שיושב על תחנת הרכבת. יש לנו מלחמה גדולה מאד עם הרכבת דווקא בעניין הזה איפה בדיוק למקם את התחנה אם כי אנחנו דורשים מיקום מסוים ולא להזיז את זה מ- 500 מטר מלב המרכז הזה אבל בכל זה זה כדוגמא, בעכו אנחנו מנסים לעשות לאתר את הפוטנציאל הקיים. לצערי הרב בנהרייה ניסינו וזה לא מצליח, פשוט מאוד התנאים התכנוניים הקרקעיים שם אינם, אה?

(הערה מהקהל – לא שומעים)

מר דן סתיו:

שבי ציון זה כבר לא נהרייה זה כבר מחוץ, אנחנו מביאים בחשבון אבל כרגע זה לא בעניין. קריית מוצקין, קריית סביונים מרכז תעסוקה גדול, קריית עתה באיזה שהוא עתיד עם מסילה שתלך לכיוון כרמיאל מסילה נוספת שהיא לכיוון כרמיאל ונצרת. בית שאן חוזרים למקום הזה עוד פעם ועוד פעם ובכל זאת רוצים שהתחנה נמצאת שם מחוץ לעיר להקים שמה את התחנה. בת גלים בחיפה להפוך את המקום הזה למשהו ראוי ושצריך להיות בגלל הנתונים גם של תחנה של מערכת הדרכים ושל המיקום. מת"מ לצערי הרב אנחנו הופכים והופכים את המקום הזה את התחנה הדרומית של חיפה תחנה של מת"מ, מנסים עוד פעם ועוד פעם לנסות בכל זאת להגיע לשם אבל שם העובדות התכנוניות הם או נאמר הטלוי על טלוי התכנוני הוא כזה יצר עובדות כאלה שקשה מאוד כרגע לראות איך אנחנו יכולים,

מר שמאי אסיף:

סרי יש לך נושאים נוספים מעבר לרכבות?

מר דן סתיו:

יש לי עוד נושא אחד כן.

מר שמאי אסיף:

או.קי בסדר. לא שנדע לתכנן את הזמן פשוט.

מר דן סתיו:

בסדר. עתלית, זיכרון יעקב, בנימינה, חדרה מערב, נתניה מערכת שלמה של שלוש תחנות עם מרכז עיר ונושא מרכז אזור, בני ברק, תל אביב דרום, ברמלה, בלוד, ברחובות שזה היה קשה מאוד אבל יש כאן פיתרון מאוד מוצלח איך בכניסה לרחובות להקים יחד עם מכון ויצמן ועם האוניברסיטה ועם דברים עסקיים שקיימים ועם אזור ההי טייק הסמוך להקים שם תחנה ולהוסיף שם עוד עשרות אלפי מטר מרובע של תעסוקה, יבנה אנחנו למעשה מנצלים את ההזדמנות של גם כביש ארצי שמוסת ועם תחנת רכבת במקומה כדי ליצור מרכז עסקים חדש ליבנה במזרח יבנה מהסוג הזה. אשקלון, שדרות, נתיבות הזכרתי לצערי הרב כנראה זה לא ילך, אופקים התוכנית כבר קיימת, בבאר שבע גם התחנה המרכזית במרכז באר שבע כחלק מתכנון של מרכז באר שבע שמאי הזכיר את זה בכמה מילים מקודם ותחנה נוספת בבאר שבע צפון במבואה הצפונית של באר שבע להקים על גבי התחנה החדשה שתוקם הצפונית החדשה עוד יותר צפונית מהצפונית הקיימת להקים שם בין שני הרובאים שמשני צידי שדרות רגר להקים מרכז עסקים. בדימונה אנחנו באתר של התחנה הקיים הוא לא בא בחשבון אנחנו עם הרכבת מתכוונים

להזיז את תחנת הרכבת אל הכניסה עצמה לעיר ועל גבי הכניסה הזאת להקים מרכז עסקים של הרכבת.

מר שמאי אסיף :
טוב, בוא נעבור לנושא השני כי הזמן שלנו קצר.

מר דן סתיו :
הנושא השני שאני מעבר עליו ביעף ואמרתי הוא כרגע נמצא כרגע בתחילתו אנחנו רוצים למעשה לסרוק וסקור את כל הקרקעות העירוניות בעיקר הקרקעות העירוניות לצורך של מיחזור קרקע. קרקע למיחזור כדי להגדיר את זה למעשה קרקע מופרת שניתן וראוי ליעל את השימוש בה. זה יכול להיות על ידי שיקום וטיהור קרקע, זה יכול להיות פחת תכנוני שקיים בכל מיני מקומות בגלל שיפויים, בגלל חוסר נגישות, בגלל בעיות מקרקעין מכל מיני דברים. שינוי יעוד מקרקעין, שינוי יעוד נקבע איזה שהוא יעוד שהיום הוא לא רלוונטי הוא לא כלכלי לשנות את היעוד, אינפילים שקיימים בהרבה מקומות, הגדלת זכויות בניה, שילוב של שימושים, ציפוף וכן הלאה דברים שהם למעשה משלימים במידה רבה את ההתחדשות העירונית, את הפרויקט של התחדשות עירונית שמשדר הבינוי והשיכון מוביל. אנחנו רוצים לאתר מתחמים למעשה בסופו של דבר בכל הארץ אנחנו על פי מערכת של קריטריונים אני לא אזכיר את כולם אבל קריטריונים קנייניים, תכנוניים, גיאוגרפיים, נושאים של מיקום, נושאים של כלכלה זאת אומרת של עלות תועלת, קריטריונים חברתיים של סוגי אוכלוסייה ואפילו צדק חלוקתי במרחב מסוים אם אפשר לומר, כמובן קריטריונים סביבתיים של מפגעים, מטרדים יכולת לפתור מטרדים וכן הלאה וקריטריונים ניהוליים גם הם לא בכל מקום אפשר להתארגן לדברים האלה. הכוונה היא לא לא דווקא לחפש את המתחמים הגדולים אנחנו אומרים את המתחמים הגדולים אנחנו כבר כולנו מכירים אלה של, הכוונה היא לקחת בתוך המערכות הקיימות בתוך המרקמים הקיימים לחפש את המגרש של השני דונם, את המתחם של החמישה דונם, 20 דונם דברים מהסוג הזה כדי לנסות לנצל וליעל אותם. מפתחים לזה שני כלים אחד זה פשוט איזה שהוא שיטה ללכת בדרך שיטתית של איתור בחינה על פי קריטריונים, בחינה כלכלית, מיון וכן הלאה ובסופו של דבר להגיע להמלצות ומסקנות מה לעשות מבחינה תכנונית או מבחינה שיווקית ואנחנו גם מפתחים איזה שהוא כלי ממוחשב ממ"ג שיבוא אנחנו את כל הקריטריונים האלה שחלק מהקריטריונים שאנחנו הזכרנו נוכל על סמך על בסיס הממ"ג שקיים אצלנו מקושר כמובן לממ"ג הלאומי ולמשרד הפנים ולכל יתר הגופים. על הבסיס הזה נוכל בצורה להיעזר כמובן הוא לא יחליט החלטות בשבילינו אבל להיעזר בכלי הזה כדי לבצע את הסקרים את הניתוחים ובסופו של דבר להגיע למיצוי הכי טוב שאנחנו יכולים עלינו לעשות לגבי הקרקעות כי התחושה היא ואני חושב שלזה שותפים כולם שאנחנו בהרבה הרבה מאוד הקרקע לא מנוצלת או לא מנוצלת המילה מנוצל היא מילה שיש לה קונוטציה שלילית אבל הקרקע לא נעשה בה השימוש המיטבי והראוי וזה חשוב שמדברים על איזון של מדיניות ברור שמבחינת כל העקרונות של תמ"א 35 גם של העירוניות וגם של מניעת הפריסה על שטחים פתוחים, גם על הטבת המרחב, יצירת תנאים יותר טובים במרחבים העירוניים זה אמור לשרת את זה.

מר שמאי אסיף :
תודה רבה. רגע יש שאלה בבקשה רפי.

מר רפי :
(לא שומעים)

מר שמאי אסיף :
תתחיל אותו בבקשה אם אין שאלה ספציפית אז תודה סרי.

מר רפי בר-אל :

שמי רפי בר-אל אני תחת הנחיתו של שמאי אסיף הייתי אחד מאנשי הצוות בתוכנית של תמ"א 35 בצד הכלכלי. באתי לשמוע מה קורה עם התוכנית לאחר כל כך הרבה שנים אני רוצה להגיד שמצד אחד מאוד שמחתי לראות כל מיני דברים מאוד יפים שמתקיימים ומתקדמים ומצד שני אני חש מידה רבה של תסכול ואני אסביר למה אני מתכוון. התמ"א 35 היא תוכנית, היא תוכנית מתאר. כאשר מתחילים לעשות תוכנית שואלים את עצמנו קודם כל מה כיוון שמדינת ישראל תלך בעסקים כרגיל, כלומר בתשריט שלא עושים כלום והדברים הולכים כפי שהם, תוכנית מתאר ארצית באה לתת את השינויים בעסקים כרגיל, כלומר מה המדינה צריכה לעשות, במה היא צריכה להתערב כדי שכיוון הפיתוח ילך לכיוונים אחרים מכפי שיוצא מהמסלול של עסקים כרגיל. עכשיו אני חייב להגיד שאני נורא מצטער שחלק גדול מהדוברים פה ברגע שהם התחילו לדבר אמרו בעצם זה מה שאנחנו עושים זה מה שהיה קודם, מה שתכננו לפני התמ"א 35. עכשיו יכול להיות שזה מצוין אין לי טענות נגד זה אבל זה לא הנושא לדיון כאן, כלומר הדברים שנעשו וממשיכים לעשות אותם יכול להיות שהם מצוינים ובסדר זה לא דיון בתוכנית תמ"א 35. אני אתן כמה דוגמאות או כמה נושאים שאני חושב שצריך לתת עליהם את הדעת ושלא שמעתי כל כך התייחסות אליהם כאן. אחד הדברים המרכזיים הוא הנושא של פריסת מרחבית דובר פה על הנגב, גליל וכן הלאה ואחת ההחלטות החשובות שהתקבלו בדיונים בתמ"א 35 זה פריסת האוכלוסייה הרצויה בין אזורי הארץ השונים לשנת 2020, ולאחר הרבה מאד דיונים הגענו לאיזה שהיא הערכה מה צריכה להיות פריסת האוכלוסייה, מה חלקו של הנגב באוכלוסייה, חלקו של הגליל וכן הלאה ומה המדיניות שאמורה להוביל לפריסה כזאת. עכשיו זה לדעתי דבר מאד מאד מרכזי ולא שמעתי התייחסות קונקרטית אליו כאן בדיון הזה בין משרדי הממשלה מה עושים כדי להגיע לאוכלוסיית היעד למשל שדובר עליה לגבי הנגב שאני לא זוכר בדיוק את המספר נדמה לי מיליון או משהו מהסוג הזה לגבי תוכניות השיכון אז יש פינוי בינוי וכן הלאה, מה עושים בתל אביב ומה עושים במקומות אחרים. מה עושים כדי שתוכניות השיכון תוכניות התעסוקה וכן הלאה יתאימו למה שתמ"א 35 קבעה. אני אתן נושא אחר שנראה לי חשוב מדרגה ראשונה בנושא של תעסוקה אז הייתה לנו פה הצגה של כל האמצעים הננקטים כדי לעודד תעסוקה כולל כדי לעודד תעסוקה באזורי הפיתוח. פה יש לי שתי הערות קטנות. אחד, חלק מהאמצעים שדוברו כאן כגון הנושא של עידוד השקעות הון וכן הלאה הוא אחד האמצעים שבמחראות כפולות ומכופלות ירקו עליו או ירקו עליהם בתמ"א 35. הנושא של חוק עידוד השקעות הון הוא נושא שצריך לעבור מהפכה טוטאלית אז אני מתפלא שעוד פעם זה עולה כאחד האמצעים המרכזיים. אבל הנקודה השנייה ולדעתי היותר חשוב, בתמ"א 35 דובר על מדיניות מרחבית מאד מוגדרת לתעסוקה בעיקר בנגב. דובר על זה שמפתחים תעסוקה בנגב דובר על הרעיון הוחל לראשונה בתוכנית ישראל 2020 על ידי האדם הזה שיושב פה מאחורי אדם מזור שניקרא גישה של פיזור מרוכז, כלומר לפתח את הנגב זה לא למרוח את הפיתוח על פני כל הנגב אלא יצירת מוקדי צמיחה, אחד המוקדים האלה העיקריים הוא הנושא של מטרופולין באר שבע שפותח על ידי שמאי אסיף

עצמו ובתוכנית תמ"א 35 דובר על עקרונות מאד ברורים איך להגיע לצמיחה כלכלית מפוזרת בנגב מרוכזת בתוך הנגב עם מקומה של באר שבע, מקומם של הערים האחרות, מקומו של המגזר הבדואי. עכשיו לבוא ולהביא תוכנית איך לפתח את אופקים או לדבר על אזורי תעסוקה, איך לקדם אזורי תעסוקה בכל מקום זה ניגוד מוחלט לראייה או לקונספציה שהועלתה בתמ"א 35, אז יכול להיות שיש התייחסות לזה יכול להיות שאין אני לא יודע, אתם יודעים יותר טוב ממני. זה יפה מאוד להביא את הלא יודע את הרכבת לעפולה כפי ששמענו עכשיו אני לא בטוח וזה ייצור תעסוקה וכן הלאה אני לא בטוח שזה מה שצריך ליצור תעסוקה בעפולה, יכול להיות שעפולה תפסה את מקומה הנכון עכשיו והצמיחה הכלכלית המהירה צריכה להיות לא בעפולה אלא במקום אחר, אולי במרכז אחר בתוך הגליל אני לא רוצה להתייחס לנושאים ספציפיים. אני אעבור לדוגמא שלישית מתוך הדברים שאני שמעתי כאן זה הנושא של התיירות. עכשיו התיירות זה יפה מאוד והייתה פה הצגה מאד יפה ואני התפעמתי מהרבה מאד דברים שנעשים על ידי משרד התיירות, לא בדיוק הבנתי במה זה שונה מהעסקים כרגיל שצינתי קודם, אבל אני הוטרדתי בדבר אחר בנושא של התיירות, שאל רם את הגברת שהציגה מה התחזית שלכם היא אמרה בטעות 5 מיליון אחר כך היא תקנה ל- 15 מיליון אז הרגשת שמח, הרגשת טוב עם ה- 25 מיליון,

מר רם בלינקוב:

18 היא אמרה.

מר רפי בר-אל:

18 מיליון, עכשיו אני שואל אתכם מי אמר שזה טוב שיהיו 18 מיליון תיירים במדינת ישראל? מי אמר? תיירות צריכה להיות אני שוב לא אומר, עכשיו במבנה התעסוקה שמדובר עליו בתמ"א 35 יש מקום לתיירות אני לא מכחיש את זה אבל בפרופורציות בין תיירות לבין ענפי תעסוקה אחרים העבודות שנעשו בתמ"א 35 מראות שהדגש העיקרי לא צריך להיות בהכרח על תיירות הדגש העיקרי הוא בענפי תעסוקה שבהם התוצר לא עובד הוא הרבה יותר גבוה מאשר בתיירות אני לא בטוח מה מוסיף לי שאני יוכל ליצור עוד כמה מקומות תעסוקה לחדרניות או למלצרים או לאני לא יודע מה. עכשיו גם בנושא של התיירות מי אמר שהתיירות זה צריך להיות בהכרח צימרים ונופש וים וכן הלאה יכול להיות ומישהו שאל הנה עובדה למה הם לא באים לאילת והם נוסעים לטורקיה, עכשיו ברור אז התשובה הייתה בטורקיה השכר עבודה יותר זול. השכר עבודה הוא לא סתם יותר זול בטורקיה, בטורקיה יש יתרון תחרותי בתיירות, לנו אין יתרון תחרותי בתיירות מן הסוג הזה. אז למה שנתעקש דווקא ללכת כנגד חוקי הטבע. דובר באותו תמ"א 35 על מבנה תיירותי אחר שכן מתאים לנתונים של מדינת ישראל. אני צריך את התייר שיבוא לירושלים ושיראה ושיבקר ובמוזיאונים וכן הלאה הוא לא חייב ללון פה, הוא לא חייב ללון פה, אני לא חייב ליצור פה מקומות תעסוקה לחדרניות. אני חושב שמקומות תעסוקה לחדרניות ברבת עמון או בעקבה או במקומות אחרים יותר מתאימים מה רע בזה שתייר הסתובב במקומות מסוימים? דובר הרי בימים היפים אני אגמור,

מר שמאי אסיף:

רפי בוא תסיים ותיתן לכרמית מילה ונתקדם.

מר רפי בר-אל:

בימים היפים של שיתוף אזורי דובר על תוכניות תיירות וחבילות תיירות משולבת וכן הלאה. יכול להיות שאני מדבר שטויות כי אני לא עסקתי בתיירות ויכול להיות שתוכנית כזו או אמירה כזו או אחרת היא לא נכונה, אבל אני אומר כעיקרון מקסימיזציה של תיירות היא לא ככל שאני זוכר לא כתובה בשום מקום בתמ"א 35.

מר שמאי אסיף :

טוב רפי תודה. תראו יש הרבה דברים לומר והדיון העיקרי אמור להיות בסוף היום כי גם לא שמענו חלק מהנושאים ואולי הם יהיו דברים שיושלמו בהמשך הדברים. אני בכל זאת אם כרמית חייבת להשיב בעניין הזה אני אתן לה את המיקרופון לדקה ואני מציע שנעשה אחר כך עוד שניים.

מר כרמית פינץ קדמי :

טוב, א' אני חושבת שאני לא הבנתי ככה את תמ"א 35 כי ממה שאני קראתי אז ניתן משקל מאוד רב לתיירות כולל התיירות הכפרית ובטח לתיירות בירושלים. ככה אני הבנתי יכול להיות שיש לנו הבנה אחרת וזה גם בסדר. אני רוצה להעיר רק לגבי הערה האחרונה שאתה אמרת לגבי האחסון, אני רוצה להגיד לך שבתירות חלק נכבד מההכנסות בתיירות זה לאחסון ואם אתה רוצה שהתיירים יבואו ילכלכו לך, יעמיסו לך תשתיות, הם לא משאירים הרבה כסף מעבר לחלק של האחסון לכן אם אני צריכה לחלק את הסך הכל אז החלק של האחסון הוא לוקח יותר מ- 50% הוא לוקח בהכנסות מתיירות. אז בוא תיתן את ההכנסות לירדן ויבואו וילכלכו לנו יפה מאד במדינה ישראל ואנחנו נצטרך לנקות ולאסוף אחריהם את השיירים ולא נרוויח מזה כלום, אז אם זה מה שאתה רוצה זה פעולה מאד פשוטה לעשות. דבר נוסף שכחתי, אמרת ואני רוצה לספר לך אם לא אמרתי את זה בהרצאה שלי קודם אז אני אגיד את זה עכשיו אני לא זוכרת אם אמרתי את זה. תיירים מבטלים הגעות לישראל במידה ואין לה מקום לינה בירושלים והרבה מאד תיירים, זה נבחן בסקרים ובמידה ואין מקום לינה בירושלים הם לא מגיעים לארץ אז תשלח אותם לרבת עמון הם בטח יבואו למדינת ישראל.

מר שמאי אסיף :

בוא ניתן עוד הזדמנות אחת, משה היה ראשון שהרים את היד בשלב הזה אז בואו ניתן לו ונצא לאכול משהו ונמשיך אחר הצהריים.

מר משה פאול :

אני רק רוצה לומר הערה שמה היא תשפיע על המשך הדיון, כי יכול להיות שאנחנו בפספוס אחד גדול של התוכנית הזאת במקום לנתק אותנו מהמגנוט הקיים והטבעי שקיים אצל כל אחד להתחבר בחזרה למרכז העסקים בתל אביב ולהמשיך לבנות את מדינת תל אביב הייתה פה אמירה אדירה של תמ"א 35 שהיא תוכנית חזונית, שהיא תוכנית עם יעדים, שהיא תוכנית עם מטרות ובעצם כולנו נשאבים חזרה לתוך אותם מקומות שהמיטה בהם יותר רכה. החיים בנגב ובגליל, באר שבע ובירושלים הם חיים קשים למדי ואם משרדי הממשלה שהפכו את תמ"א 35 לתוכנית מאושרת על ידי הממשלה והממשלה רבותיי וגבירותיי זה אתם אז קחו ואי אפשר להסתכל על משרד התכנון או על משרד הפנים כגוף שרק מושך מפה ולמעלה, לכל אחד מכם יש אחריות שילוחית לא ממני, אני צריך לבצע במקום שלי אבל משרדי ממשלה שיושבים כאן ומיוצגים כאן לטעמי צריכים להיות מיוצגים על ידי כל המנכ"לים, צריך להיות פה אגף תיאום ובקרה של משרד ראש הממשלה עם מנכ"ל משרד ראש הממשלה לראות איך מבצעים את הדברים.

דובר :
יש פה את האגף.

מר משה פאול :
נמצא האגף? יפה אז יש לו הרבה מה לעשות, כי החלטת ממשלה כזאת צריכה להיות מיושמת לכל הרובדים ובקרה איכותית של המון דברים באמת נעשים ומאוד יפים השאלה אם הם רלוונטיים לפי התמ"א. יש פה אתגר גדול מאד לקראת הבקרה בשנה הבאה כי הבקרה של השנה הזאת לא עוברת לצערי.

מר שמאי אסיף :
טוב, אני רק רוצה הערה אחת בהקשר הזה לטובת המשך הדיון. תראו אנחנו בנינו את היום הזה ובנינו את התמ"א בצורה כזאת שהיא יכולה לקחת אותנו קדימה בצורה אופרטיבית, זאת אומרת הכוונה הכללית הייתה כאן לא שכל אחד יבוא ויספר את הישגי המשרד ומה המשרד עושה וכו' וכו' זאת לא המטרה, הכיוון הוא מותווה בצורה מאד ברורה וכך נתבקשו אנשים לעשות, חלקם עשו את זה מצוין, חלקם עשו את זה פחות טוב, חלקם לא עשו את זה בכלל וזה לקחת את אותם אמצעי מדיניות שנמצאים ומפורטים בצורה מאד ברורה ולעקוב אחרי יישומם. ההנחה הבסיסית שלנו היא וכמובן אפשר בעתיד לבדוק את זה שאם ילכו לפי אמצעי המדיניות האלה אנחנו באמת נשיג את המטרות, נשנה את הכיוון כפי שרפי אומר ולא נישאר בעסקים כרגיל, נסתכל על הדברים הנכונים בהקשר הזה לכן אני מקווה שבהמשך היום כל אחד מהדוברים באמת התייחס לאותם ראשי פרקים שאנחנו חילקנו ואנחנו ביקשנו מהם להתייחס אליהם ונדמה לי שזאת הדרך הנכונה והטובה ביותר ומזה נתקדם כי אחרת נישאר ברמה היותר מדי גבוהה ולא נעשה דברים באופן תכליתי. אז נצא לארוחת צהריים וניפגש אחר כך.

(הפסקת צהריים)

מר שאמי אסיף :
גברת ואלרי ברכיה הסמנכ"לית למדיניות ותכנון המשרד להגנת הסביבה בבקשה.

גב' ואלרי ברכיה :
טוב, תודה רבה וצהריים טובים. אני קודם כל רוצה לציין שאומנם אני הדוברת אבל דברי הוכנו בשותפות עם הצוות שעוסק בתמ"א 35 במשרד, אפרים, מנחם, יוסי ושחר ואני אציג את הדברים שגיבשנו ביחד. שתי הערות לפני שאני אגיע לנושאים של המשרד שלנו. דבר אחד אנחנו משוכנעים שהדרך הנכונה להציג את הדיווח לממשלה הוא באמצעות דיווח לפי נושאים ולא לפי משרדים ואנחנו רוצים להציע שעריכת הדיווח תהיה לממשלה איך ביחד אנחנו מייצרים את אמצעי המדיניות שמקדמים את יישום תמ"א 35 ולא כל משרד לבדו. הדבר השני שאנחנו רוצים להציע שבדיווח לממשלה לא רק לדווח מה מקדם ומה היישום של אמצעי המדיניות אלא גם לאתר ולדווח על החסמים שמונעים את ההשגה ויש דברים ואני אצטט אחד שאם יש אנשים ממשרד השיכון פה אחד החסמים או אחד הדברים שלא תואמים הוא שבתמ"א 35 אמצעי מדיניות הוא הדגש על התחדשות עירונית אבל בתקציבים של משרד השיכון לפחות 50% בבנייה הכפרית ולכן יש איזה שהוא פער שצריך לאתר אותו ולהציג אותו בפני הממשלה שהדברים צריכים להיות מכוונים ביחד לאותו מטרה.

מר רס בלינקוב :

אחד החסמים של משרד השיכון זה שהגברת הנכבדה הציגה והיא חברה במועצה אין לה זמן להיות בישיבה. זה חסם מאוד רציני.

גב' ואלרי ברכיה :

א.ו.ק. עכשיו אני עוברת למגרש שלנו את הנושאים הסביבתיים ואני רוצה להציג גם את הדברים האמצעים שהם בביצוע והם היום נמצאים בביצוע ונקבעו בתמ"א 35 אבל אני גם רוצה לנצל את ההזדמנות להצביע על כמה דברים לדעתנו הם צריכים להתקבל בעתיד כאמצעים נדרשים. הרקע שלנו הוא רקע של סדר היום העולמי הסביבתי וסדר היום הסביבתי הישראלי. אני לא מתכוונת להתעכב על הנושאים החשובים לנו כמדיניות סביבתי אבל אני רוצה להציג את זה רק כדי להגיד זה הרקע שלנו לגשת. אנחנו רואים את תמ"א 35 ככלי מאוד חשוב להשגת קידום מדיניות סביבתית ואנחנו גם נדגיש איפה לדעתנו חסרים או היו יכולים להיות דברים שגם הם היו מקדמים את הסוגיות הסביבתיות העכשוויות בהתייחס לזה שמה שהוכן בתמ"א 35 באמצעי מדיניות כבר עברו כמה שנים, אז רק מבט אחד בלי להיכנס אנחנו מדברים על כמה נושאים שלאינטגרציה של היבט הסביבה בפיתוח ובנייה וזה בוודאי שאנחנו עוסקים, את הנושא של שינוי אקלים לא קיבל ביטוי ואני התייחס לזה בהמשך ומשמעויות של גלובליזציה סחר אני גם רוצה להתייחס בהמשך ונושא של עוד כמה נושאים. אם אנחנו גם נסתכל מה הם הסוגיות הסביבתיות על סדר היום שלנו היום והאם תמ"א 35 והאמצעי המדיניות בו הם מקדמים אותם אז חלק בוודאי שכן ניהול המרחב הכפרי ונתייחס לזה וגם רותי פרום מאד התייחסה לזה בבוקר. לגבי נושאים של תשתיות ומה שמאד מפליא היום זה להסתכל על אמצעי מדיניות של תמ"א 35 ולראות שמשרד התשתיות לא נמצא שמה והנושא של תשתיות לא נמצא שמה ואם אנחנו מסתכלים היום, אחד הדברים המרכזיים בסדר היום של המדינה גם מבחינה סביבתית זה תשתיות אז איפה אנחנו היינו שגיבשנו את תמ"א 35. כמה מהנושאים החשובים בחיים העירוניים ודאגה לסביבה. אילו הנושאים, אני שמה אותם ברקע ולא כדי להחליף אבל כדי להגיד מאיפה אנחנו באנו להסתכל. עכשיו אנחנו נסתכל על מה הוטל עלינו באחריות המשרד היום להגנת הסביבה אז באיכות הסביבה ואני מסתכלת אנחנו ביקשנו לשים על מצגת שלנו נושאים שלפי דעתנו יש לנו שותפות בהם, הם חשובים לעניינינו ויש עשייה מצידנו, הם רשומים כאחריות משרד ממשלתית אחר, אבל אנחנו עובדים לא ככל אחד בנפרד אנחנו עובדים הרבה פעמים בשותפות ולכן אנחנו רואים את עצמנו כחלק חשוב בנושאים האחרים כביכול באחריות משהו אחר אם זה התחדשות עירונית, תחבורה ציבורית, תמרוץ עיבוד חקלאי וזה רותי אמרה הבוקר והעתקת מחנות צבא שבטח יזכירו אותם בהמשך, שיתוף הציבור אנחנו בעינים מובילים במרכזים בדחיפת הנושא הזה. אז אנחנו נסתכל על מה באחריות המשרד שלנו לפי אותה רשימה ואנחנו גם נסתכל על איפה שאנחנו חושבים ואנחנו נמצאים גם אצל אחרים. אז קודם כל הנושא של שטחים פתוחים, אחד הדברים המרכזיים ביותר של תמ"א 35 היה וקיבל ביטוי חזק ביותר גם בתוכנית, בתשריט, בהוראות ובאמצעי מדיניות היו שמירת השטחים הפתוחים מכל מיני כיוונים ואתם שאלתם אותנו מה אנחנו עשינו ועושים כדי לקדם את הנושא הזה מעבר לתוכנית עצמה, אז כן ואנחנו משתמשים במונחים גם של כסף, כסף קטן מתקציב של המשרד שלנו היא קטנה אבל בשבילנו עשרה מיליון שקל זה הרבה מאד, אז אם אנחנו אומרים הפארקים, הפארקים המטרופוליניים ופארק איילון שלא הוזכר במפורש אבל

אני אזכיר אותו של 5 מיליון שקל מצדנו ו- 5 מיליון שקל של קרן ברכה מושקעים וכרגע עוסקים בהקמת חברה ממשלתית נושא בפירוש תמ"א 35 ראה לנכון הזכיר בתמ"א 35 פארק נחל באר שבע סביבות באר שבע, הפיתוח הנופש סביב באר שבע זה קיבל ביטוי מפורש באמצעי מדיניות של תמ"א 35 גם בגלל שזה הפריפריה הדרום וגם בגלל שזה נושא של שיקום נחלים ופארקים מטרופולינים, עשרה מיליון שקל מתקציבי המשרד מושקעים ספציפית בפרויקט הזה אנחנו רואים את זה כאחד המובילים המרכזיים בנוסף יש התקדמות ותקציבים יותר קטנים שעדיין בשלב של תכנון ועוד לא בביצוע בפארקים מטרופולינים אחרים קישון, עמק הארזים ירושלים, קידום אזורי נופש מטרופולין שגם אנחנו משקיעים וזה במרכז הארץ. תדריך תכנון לפארקים ואזורי נופש שזה כללית מתודולוגית, שבילי אופניים אנחנו השקענו ומשקיעים מעל עשרה מיליון שקל רק לשבילי אופניים בפרויקטים שכבר יצאו לביצוע ופרויקטים שהשנה יצאו לביצוע בנושא שפירוש אנחנו ראינו לנכון להשקיע, חוק חופים ברור מאליו שאנחנו קידמנו. תוכניות מרקמים לשימור אנחנו משקיעים מעורבים בהם ותוכנית אב למועצות אזוריות תקציב מיוחד שהמשרד ראה לנכון לקדם בשותפות הקונספט שבשטחים הפתוחים צריך לתכנן ולהכין תוכניות ברמה שהם לא פחות מהתכנון ברמה לאזורים של פיתוח ולכן אנחנו בהחלט אני רוצה לציין וכתוב פה שהדברים בשותפות, אנחנו לא רואים מקום שהמשרד יפעל לבדו אנחנו רואים מקום ליצור שותפויות ממשלה, רשויות מקומיות ואחרים כדי לקדם פרויקטים שאנחנו רואים לנכון וצוינו חלקם באופן ספציפי בתמ"א 35. אני רוצה לציין שבעתיד אם נסתכל קדימה אז מה שחסר ואנחנו עומדים בקרוב לסיום של תוכנית לאומית לשימור המגוון הביולוגי נושא על סדר היום העולמי של קיבל מספיק ביטוי עדיין בארץ ואם אנחנו מסתכלים על מה דרוש חיזוק אז המסדרונות מערב מזרח מקבלים חיזוק בשיקום נחלים ובפארקים של נחלים אבל יש בעיה עם שימור המסדרון האורך צפון דרום גם הוא חשוב.

מר שמאי אסיף :

ואלרי קוראים לזה השדרה הירוקה.

גב' ולרי ברכיה :

אוקי השדרה הירוקה צריך לדאוג שהיא תישמר כשדרה כי אנחנו חוששים שיותר מדי כרסום בה. בנייה ירוקה צוינו אז באופן ספציפי באמצעי מדיניות של תמ"א 35 ועל זה אנחנו השקענו הרבה מאד עבודה במיוחד יחד עם מכון התקנים והיום יש כבר תקנים, יש תקן לבנייה ירוקה למגורים ולמשרדים כבר אושר אפשר להוריד אותו מהאתר שלנו, יש תקן של חיסכון אנרגטי של מבנים וגם זה תורם לזה, תחרות עם עמותת האדריכלים קורסים אנחנו רוצים להסביר הלאה כך שיש פה תהליך של הסמכה שלתו ירוק לבניינים. מה שחסר פה ופירוש חסר זה להפוך את הבניה הירוקה או לפחות בחלקה להיות מחייבת ולא רק על פי בחירה וולונטארית של יזם ומה שאנחנו מבקשים וכבר עובדים על כך יחד עם משרד השיכון ומשרד הפנים זה להפוך לפחות חלק מהדברים למחויבות מנדטורית על פי תקנון חוק לתכנון ובנייה. התחדשות עירונית והתחדשות עירונית גם אנחנו רואים את עצמנו כשותפים ולא רק במחויבות של משרד השיכון הם אמורים להוביל את הנושא ואנחנו גם הכרנו בואו נגיד שתמ"א 35 האיצה את ההבנה שלנו שזה לא מספיק לדבר רק על שמירת שטחים פתוחים, חייבים לדבר על איכות הסביבה הטובה בעיר, הקמנו אגף חדש לסביבה עירונית בשלב מסוים בהבנה שאנחנו חייבים לדבר על הסביבה העירונית, אנחנו מדברים באופן ספציפי על קידום הנושא של שטחים פתוחים עירוניים הפארקים והאזורים בתוך העיר שהם חשובים לאיכות

סביבה של העיר ואת התכנון הניהול והחזקה שלהם ואנחנו מדברים על תוכנית שקיימות עירונית ברשויות מקומיות למעלה מ-30 רשויות מקומיות הם כבר חלק מההליך של תכנון תוכניות לפיתוח בר קיימא או קיימות ברשויות המקומיות בנוסף למועצות האזוריות. אם אנחנו נצביע על משהו בעתיד הדגש בעולם והדגש אצלנו שאנחנו רוצים להוביל אותו יותר חזק זה התייעלות אנרגטית בבניה ובעיר אנחנו מדברים על חיסכון באנרגיה בעיר, תאורת רחוב ויש לנו קול קורא בנושא ברשויות המקומיות. נושא תחבורה גם אנחנו רואים את עצמנו כחלק ליווי סביבתי באופן צמוד ומפורט לפרויקטים שבטח אורנה תתייחס אליהם בהמשך בדבריה, אנחנו רואים את עצמנו כדרך ליווי סביבתי להוציא אותם לפועל להביא אותם להיות ידידותיים יותר לסביבה וגם אנחנו באמצעים נוספים ולא רק במסגרת תכנונית אלא גם במסגרת מיסוי להוביל לתחבורה ציבורית נקייה יותר, מיסוי הדלקים וכן הלאה. אנחנו מבקשים להצביע שבעתיד גם במסגרת הכלים התכנוניים יינקטו בצעדים לריסון השימוש ברכב הפרטי, אנחנו נפרסם דו"ח חדש בנושא הזה בקרוב ואני הבנתי שהמנכ"ל הזכיר את תקן החנייה בדברך בבוקר אז אנחנו היינו שותפים מאד מרכזיים במהלך של צמצום והגבלה על מקומות חנייה בזה אנחנו מקווים שתוביל לנושא תקן החנייה. מה שמפליא הוא חוסר ההתייחסות באמצעי מדיניות לנושא של תשתיות ובמיוחד של תשתיות אנרגיה פשוט לא נמצא שם ואנחנו רואים את הפעילות שלנו במיוחד לליווי סביבתי לניהול הביקוש ולמערכות האנרגיה לאילו הנקיות המעבר לגז טבעי, הקו-גנרציה של מפעלים, החיסכון באנרגיה ובזה אנחנו מקדישים הרבה מאד מאמצים ואם אנחנו מסתכלים בעתיד חיסכון באנרגיה יכול להשיג 20% הפחתה בביקוש, טרמינל ל-L.N.G שזה גז טבעי מנוזל הוא יהיה הכרחי למדינה ונצטרך להתייחס לזה ואם אנחנו להצטרך בליית ברירה בגלל בעית ביטחון אנרגטית להסתכל בפחם ולהתייחס בכל זאת להקמת עוד יחידות פחמיות בארץ רק בטכנולוגיה של פחם נקי שזאת I.G.C.C. מה שלא נמצא בתמ"א 35 ומה שנמצא על סדר היום בארץ הם כמה דברים ואנחנו רוצים בתמצית להפנות את תשומת לבכם. תמ"א 35 לא ציפה לעידן ההפרטה לא הכניס את המשמעות של הפרטה במיוחד במערכות תשתיות מערכות הספקה תשתיות והתייחס אליהם כביכול שהם ממשיכים להיות הספקת שירות ציבורי במערכות הציבוריות ולא כך יש היום מערכת אחרת הולכת ומתעצמת של חלוקה לחברות שונות שכל אחת מסתכלת על עצמה כחברה עסקית, היעדים משתנים, אופן חוסר השילוב בניהם הולך ומחמיר ואנחנו מרגישים שחסרה היד המכוונת והשותפות והשילוב בין התשתיות השונות. אנחנו כן מנסים בפעילות שלנו להעביר את האחריות הסביבתית של חברות במסגרת הליכי הפרטה במסגרת המכרזים של המדינה ולדאוג שהנושאים הסביבתיים מקובלים בתהליכים האלו. תמ"א 35 לא הייתה ערה להליך הזה שעמד בפתחו ומתעצם היום. גם בעתיד יותר ויותר בשוק ובמגזר העסקי וגם הפיננסי פשוט יותר ויותר אחריות של עסקים ואחריות של המערכת הפרטית הסקטור הפרטי לאחריות חברתית סביבתית והיום C.S.R הולך ומתקדם על זה יש גם כן לקחת בחשבון. נושא cooperate social responsibility ויש תקן ישראלי חדש תקן מכון התקנים תקן עשרת אלפים ישראלי של אחריות חברתית, אנחנו מובילים בעולם כי בעולם מכון התקנים הבינלאומי עוד לא אישרו וישראל אישר את זה כולל ההיבט הסביבתי בתוך ההיבטים החברתיים. הדבר הנוסף שתמ"א 35 לא התייחס בזמנו ואנחנו אולי לא היינו ערים מספיק למשמעות זה הנושא של שינוי אקלים, אי אפשר לדבר היום בנושא הסביבתי בלי להזכיר את המשמעות של שינוי אקלים והמחויבות אולי בעתיד של ישראל להפחת גזי חממה, המשמעויות הם התדירויות הגבוהות של אירועים

חריגים אירועי שיא חוס קור עם עוצמה עם אורך ואנחנו לא ערוכים לזה וזה תמ"א 35 לא נתנה את המחשבה לזה ואולי יש צורך לעשות את זה במיוחד היערכות להסתגלות למה שיהיה, כי למנוע שינויי אקלים זה כבר לא יהיה. נושא נוסף שאנחנו רוצים להפנות את תשומת הלב זה נושא של ניהול סיכונים וזה גם לא קיבל ביטוי מספיק בתמ"א 35, הסיכונים יכולים להיות גם ממקורות טבעיים וגם ממעשה ידי אדם ויש כבר דברים שאנחנו ערים לזה עם בולענים זה אחד אבל ההצפות צפויות להחמיר מהרעידות האדמה שיש איזה שהוא היערכות ואירועים של חומרים מסוכנים בעתיד ואנחנו חושבים שפה צריך לקחת בחשבון שמפות סיכון היו צריכים להיערכות לגביהם חייבים להיות חלק בסיסי של על מערכת התכנון לקחת בחשבון והיא לא עשתה את זה כל כך עד היום. לגבי החומרים המסוכנים אני רוצה רק להכניס עוד משהו נקודתי פה.. כי באחד הנושאים שמטופל באופן ספציפי בזמן האחרון הוא להגיע להפחתה ולמזעור הפגיעה החריפה לאזור הדרום על ידי התנהלות של 17 המפעלים שבאזור תעשייה של רמת חובב והיום נתקבלו החלטות שאנחנו מעורבים כמובן היטב בהם להביא לכך שאזור התעשייה יכול להתקיים, יכול לספק מקומות עבודה, יכול להיות מוצלח מבחינת סחר אבל אסור שהיא תמנע את פיתוח הנגב את מרחב כל כך גדול ולהגיד שאפשר להצדיק עשרה ק"מ מסביב רמת חובב כאזור חיץ ואסור להקים שום דבר בתוכו הייתה תפיסה לדעתי ולדעת האחרים במשרד מוטעית לחלוטין וטוב ש...הגיע ונותן גם נכון מבחינת הובלת מקומות תעסוקה ופיתוח לדרום בעצמו ונכון שדחף את הממשלה שחייבים לטפל ברמת חובב אז השירות טוב למדינה. הדבר האחרון שאני רוצה לציין בסיכום, אנחנו רואים בתמ"א 35 כלי חשוב ביותר לשימור רזרבות הקרקע של המדינה ובלעדיה סביר להניח שלא היינו שומרים אז בזמנו שהיה ההליך של הכנה ואישור תמ"א 35 היו יוזמות מפוזרות בכל מקום ועמדנו בפתח שנפסיד הרבה רזרבות של קרקעות ומשיכה ארוכה של קווי תשתית. טוב עשה, שירות מצוין עשה תמ"א 35 בנושא של העלאת צפיפויות, בנושא של צמוד דופן אסור לנו להפסיד אותם והיא סיפקה את המסגרת שבה אנחנו היינו יכולים להתנהל כולנו בתור הסכמות איך צריך לנהל את קרקעות המדינה, חשוב להמשיך את הכלים האלו ולחזק אותם. תודה.

מר שמאי אסיף :

תודה ולרי אני מציע שנמשיך מיד הלאה ונשמע את משרד התחבורה, אורנה ראש תחום תכנון התחבורה משרד התחבורה בבקשה. עד שאורנה מתארגנת רק לומר נכון משרד התשתיות הלאומיות חסר כאן אני חושב שזה לא נכון בצורת העריכה של הדברים שאנחנו עשינו, אנחנו נתקן את זה ולמען האמת הנושאים של חיסכון באנרגיה ונושאים שונים שהוזכרו כאן חלקם הניצנים שלהם נימצאים בתוך החומר של תמ"א 35 אבל אין ספק שאנחנו צריכים ללכת גם בעניין הזה קדימה ובאמת הדברים של ולרי בנושא הזה הם מאד מאירים עיניים לפי דעתי, בבקשה אורנה.

גב' אורנה לרמן :

כן תודה. אתה לא רואה מאחורה אני קצת הכנסתי הומור בתוך המצגת ויכול להיות שזה מסר שמשדר התחבורה והבטיחות בדרכים היום די צועד קדימה אפילו אולי רץ לעומת שנים קודמות גם בנושא של דרכים ומסילות. אני את המצגת שלי הלכתי לפי תמ"א 35 לפי הנושאים שנדרשנו להציג אותם בתמ"א 35 וריכזתי את זה בנושאים מרכזיים כי זה היה די תתי נושאים והלכתי על נושאים מרכזיים, זה לא אומר שאנחנו לא עושים עוד דברים נוספים במשרד מעבר למה שתמ"א 35 מציינת אבל המיקוד הוא בהתאם לדרישות של

התמ"א. עכשיו הערה כללית מבחינת הראייה שלנו כמשרד התחבורה, אנחנו רואים את הנושא של התחבורה כמשולב עם מגורים ותעסוקה וסביבה והתפיסה שלנו הזאת תומכת בשיתוף פעולה שיש לנו ואנחנו מקיימים מול המשרדים הרלוונטיים אם זה משרד לאיכות הסביבה אם זה משרד ממ"י, משרד השיכון ואנחנו נראה את זה עוד בפועל ובעוד כמה מקומות כך שיש שיתוף פעולה בין הגופים השונים מה גם שיש גם אינטגרציה אצלנו בתוך האמצעים השונים ותכף נראה את זה במצגת. אני אתחיל עם הנושא של קידום תשתית תחבורתית להגברת הנגישות בין דרום הארץ למרכזה. הדבר הראשון שמוביל אותנו זה הנושא של כביש 6 דרומה. כביש 6 כמו שאתם יודעים נועד לקצר את הנגישות בין הפריפריה למרכז וקטע 19 ו-20 נמצא כבר בסלילה מתקדמת, קטע שורק קריית גת יפתח לתנועה לפי התחזיות בנובמבר 2007 כשהקטע עד מאחז צפוי להיפתח עד יוני ב-2008. קטע 21 מאחוזם עד ערך 25 נמצא בשלבים של אישורים סטטוטוריים זה היה אצלנו במועצה הארצית ב-6 למרץ והמועצה כמובן נתנה את ברכתה בהיבט של הסמיכה את הולנת"ע לאשר את ההנחיות של המסכמים הסביבתיים. הקטע מנבטים עד צומת הנגב גם הוא מקודם בהליכים סטטוטוריים אותה מועצה ארצית שאנחנו חברים בה נתנה הוראה להכנת תמ"א מפורטת גם כן ב-6 למרץ. זה הפירוט של הקטעים השונים, למעלה אתם רואים את קטע מספר 20 וזה פירוט מקטעים שונים של קטע 21. אנחנו רואים שהוא אמור להגיע עד צומת הנגב במסגרת אותה תוכנית או מתן הוראה לתוכנית מפורטת עד צומת הנגב. עכשיו כחלק מהאינטגרציה זה לא מדובר רק על כבישים אלא גם יש את הפן של המסילות. קו מהיר לבאר שבע החלפת המסילה או הכפלת המסילה סליחה, נמצאת בביצוע תהליך משוער לסיום סוף 2009. קו אשקלון שעובר דרך שדרות נתיבות אופקים עד באר שבע הוא בביצוע תאריך משוער לסיום מחצית 2010. קו מהיר לנבטים המסילה שלמעשה יש לנו תוויים שנשמרים שהיום בתמ"מ 4/1423 שככל הנראה הנושא יגיע להכרעה אם אנחנו שומרים שני תוויים או אחד במסגרת שינוי לתמ"א 23. בנוסף יש את שדות התעופה והמנחתים, באילת שדה תעופה בן לאומי בדרום תוכנית שטרם קיבלה תוקף ובמקביל נבחנת על ידי המשרד חלופה לשדה תעופה בין לאומי משותף עקבה אילת. שדה תעופה בין לאומי משלים לנתב"ג בנבטים, המועצה הארצית דנה שוב פעם באותה ישיבה מפורסמת במרץ ב-6.3 והחליטה להכין הוראה לתמ"א מפורטת ובמקביל גם כללה את נבטים במסגרת תמ"א 15 א' וגם תמ"א 15 באותה רשימה מפורטת של שדות תעופה ביחד עם ציגלג ואי בים. מנתחת שדה תימן בבאר שבע המנחת שופץ משמעותית בשנים האחרונות וגם השנה ממשיכים בשדרוג שלו. עכשיו נעבור לצפון, קידום תשתית תחבורתית להגברת הנגישות בין צפון הארץ למרכזה אותו דבר כביש 6 צפון. קטע 18 של כביש 6 מסתמן פיתרון לסוגית הקברים. אתמול אני לא יודעת היה איזה שהוא פרסום בעיתונות שכבר הגיעו לאיזה שהיא הסכמה עם החרדים לגבי הדרך כנראה אם איזה שהם מגבלות לגבי אי אפשרות ההרחבה שלו בעתיד, לא בטוח שזה יהיה מקובל לכולם אני לא יודעת עד כמה מה שהעיתונות כותבת זאת ההסכמה שהגיעו אליה, בכל מקרה המועד המתוכנן לסיום סוף הקטע הזה הוא 2009. הקטעים הצפוניים יותר כמו קטע מספר 3 ו-7 היו גם במועצה הארצית ונדמה לי שוב פעם ב-6.3 הוחלט שתיעשה בדיקה נוספת חלופות המנהור מעין תות ועד יגור ולגבי קטע 9 מיוקנעם ועד מחלף העמקים אושרו החלופות שנכללו בתסקיר זאת אומרת יש פה קידום ואפשר פה להגיד מילה טובה גם למשרד הפנים שדוחף ומסייע גם בנושא הזה. תשתית מסילתית, מסילת העמק מאושרת בפועל,

דובר מהקהל:

מאושרת ו-?

גב' אורנה לרמן :

ואנחנו מקווים שהיא תצא לביצוע בהקדם בתכנון מפורט. הכפלת המסילה חיפה נהרייה ההכפלה של המסילה כבר בשלבי ביצוע. מסילת עכו כרמיאל גם זו מסילה מאושרת בוות"ל היא מקודמת בהליך תכנון מפורטת לשם תפיסת קרקע ופינויים. המסילה חיפה שפרעם נצרת גם היא מאושרת בשינוי 15 לתמ"א 23 ומקודמת בהליך תכנון מוקדם לשם הגשת תוכנית מפורטת על פי תיקון 37 לחוק והמסילה המזרחית צפונה מחדרה עד עפולה גם היא בשלבי קידום אני את חלקה אני לא יודעת הצפונה אם כבר באישור סטטוטורי החלק הדרומי שלה כן. שדות תעופה, שדה התעופה חיפה שר התחבורה החליט על שדה לטיסות פנים ארציות מרמה 3, אחריות לקידום על עיריית חיפה בליווי צוות ברשות מנכ"ל משרד התחבורה. במקביל מקדמים בשדה תעופה במגידו למול שדה התעופה בחיפה אנחנו במהלך של תוכנית אב לתעופה ואני מקווה שהסוגיות האלו אילו חלופות יהיו לשדות הקיימים ומי יחליף את מי יקבע בתוכנית האב לתעופה. שדה תעופה מחניים הוגשה תוכנית מפורטת לשדה מועד ביצוע אני לא יודעת בשלבים של הכנת תוכניות. מנחתים, בגליל העליון מקודם מנחת כברי במקום מנחת בצת הוא נמצא בהליך של אישור סטטוטורי והכנת תסקיר השפעה על הסביבה. בגליל התחתון מנחת לוי ממזרח לקיבוץ במקום נצרת אושר בוועדות התכנון אך ההליך נעצר, יש איזה שהיא התנגדות הבנתי של ראש המועצה לקדם את המנחת הזו ואנחנו מקווים אולי שהתגברו על הבעיה הזאת. במנחת קריית שמונה בקשיים לאור בעיות של ביקושים והצדקים כלכליים לאור היעדר ביקושים,

(הערה מהקהל – לא שומעים)

גב' אורנה לרמן :

כן, מה אמרו בתקשורת שזה נובע מי?

דובר מהקהל :

היה שם איזה מישהו שהציגו אותו בתור (לא שומעים) החודשית שהוא דורש כדי שהוא יופעל היא כזאת שהיא לא כלכלית להעמיד שם את זה.

גב' אורנה לרמן :

טוב, אני לא יודעת אם לסמוך כל מה שהתקשורת כותבת אבל יכול להיות. כן זה נכון עדנה? מאיפה את יודעת יש לך איזה קשרים עם המפעיל?

גב' עדנה :

לא שומעים.

גב' אורנה לרמן :

אה או.קי. הנושא השני שאנחנו מייחסים לו חשיבות רבה ופה בתחילת הקטע המחצית הראשונה נאמר שלא נותנים דגש על באר שבע זה פיתוח מטרופולין באר שבע. אנחנו מקדמים תוכנית אב לתחבורה בבאר שבע, הוקם צוות משותף של משרד התחבורה, משרד לאיכות הסביבה, משרד הפנים והתוכנית כבר מקודמת מזה כמה שנים שנתיים או שלוש. ב- 31 למאי אמורים להגיש או להציג את העבודה הסופית כולל המודלים לראש עיריית באר שבע, אליסיה אני מקווה שאת תגיעי לדיון את חשובה לנו שם. ושוב התוכנית לפיתוח מטרופולין באר שבע נעשתה על בסיס תחזיות של אוכלוסייה ומועסקים

וממנה נגזרו הצרכים של מערכות הדרכים, הרכבות, המת"צים תחבורה ציבורית, תכף אני אפרט את זה. אז הנושא הראשון במטרופולין באר שבע זה קודם כל הכפלת המסילה בבאר שבע בתוספת,

(שאלה מהקהל – לא שומעים)

גב' אורנה לרמן :

אז השאלה היא לפחות הכפלת מסילה אם היא בתווי קיים, עדיף לבצע הכפלה על תווי קיים מאשר לסלול על תוויים חדשים ואני לא בטוחה שאז אנחנו נפרוץ דרכים חדשות. אבל לא זה עומד בסדר ישיר לגודל הביקוש לביקוש לנסיעות, אתה לא מכפיל סתם מסילה כשאין לך ביקוש.

מר שמאי אסיף :

אני רוצה להוסיף בעניין. התשובה היא לא ואי אפשר להעביר מערכת רכבתית רכבת נוסעים מסודרת בין צפון לדרום או בכל המקומות אלא על ידי מסילה כפולה לפחות, זאת אומרת אין בכלל דרך לעשות את זה, זה פסה מזמן השיטה הזאת. היום זה קיים ואי אפשר זה פשוט חוסם, המשמעות שלא להכפיל את המסילה בבאר שבע זה להוסיף עוד כביש 6 לבאר שבע ואז כולם גם ייסעו במכוניות עם כל המשמעות של זה ואז גם אתה איפה שאתה נמצא וגם אני איפה שאני נמצא ואיפה שהוא הצטרכו גם לדרוש לספק חנייה בהתאם לכן הכפלת המסילה זה "must" זה א' ב' בכלל.

מר רם בלינקוב :

אנחנו גם נכפיל את המסילה גם נעשה כביש 6 ועוד כביש מהיר וחנייה ונרדוף אחרי רוכבי האופניים כי הם עושים חריצים.

גב' אורנה לרמן :

אני ממשיכה. מסילת הרכבת אשקלון באר שבע, ביצוע עוקף מזרחי לבאר שבע תכף אני אראה את זה על גבי שקף זה יהיה יותר ברור. המזרחי כבר קיים אני מדברת כחלק ממסגרת של מעטפת כבישים עוקפים שעוטפת את באר שבע, עוקף צפוני מערבי חלקו הדרומי מעוכב לאור התנגדות משרד הביטחון אני מבינה שיש שם קשיים עם שטחי האש בעיקר של מחנה נתן ושל בסיסים אחרים, אני לא יודעת צריך להגיע להידברות איך מתגברים על זה. וקידום מת"צים גם בעיר העתיקה אנחנו גם רואים את החשיבות של קידום הפרויקט של העיר העתיקה, התחדשות העיר העתיקה גם ההיבט התחבורתי והם מוסיפים שמה באזורים שהם רבי קיבולת מת"צים. כאן אנחנו רואים בגרף הזה את מערכת הכבישים והמסילות הרדיאליות וההיקפיות אתם רואים את הכפלת המסילה את המסילה מאשקלון לבאר שבע שהיא בביצוע. כאן אפשר לראות בזום יותר גדול את העוקפים, מערכת הכבישים העוקפים של העיר עצמה של באר שבע בכביש עוקף המזרחי הוא כבר בביצוע כמו שצינת פה אלי והקטע של העוקף הצפוני הוא אני מבינה שהוא בסטאטוס של הפקדה בשלב זה עם הקטע הדרומי שהוא בשלבים של התדיינויות. אנחנו רואים את תווי הרכבת הקלה זה עבודה שאני אפרט אותה בהמשך, בעבר הזמנו סקר התכנות של צוות הולנדי שבא ובדק את הישומות של רכבת קלה בבאר שבע ולאור ההמלצות שלו שוריינו תוויים לרכבת קלה שהם יהיו תוויים בהליכים של תוכניות מתאריות לאופק ל – 25:50 כי אין בעיות כרגע כל כך קריטיות שלא ניתן להתגבר עליהם בבאר שבע אבל צריך לשמר תוויים לעתיד לבוא. בשדרות רגר אנחנו יש מת"צ מתוכנן שהוא כבר היום בביצוע, בשדרות טוביה הוא מת"צ קיים והעיר העתיקה שוב פעם תוכנית רעיונית שגם כוללת מת"צים,

זאת העיר העתיקה ופה המת"צים המתוכננים ברחוב החלוץ, בית אשל והפלמ"ח. הגענו לאותו דבר לפיתוח העיר ירושלים שזה גם אחד הנושאים הכבדים שנתבקשנו להתייחס אליהם. נתחיל בקידום וביצוע המסילה לירושלים מסילה a1 קטע נתב"ג שער הגיא כבר בשלבי ביצוע, מי שנוסע על כביש מס' 1 יכול לראות את העבודות המתקדמות, אותו דבר קטע נתב"ג מודיעין שצפוי להיפתח כבר ביולי 2007.

דובר מהקהל:

את מחברת את זה לנושא הבא?

גב' אורנה לרמן:

כן, לפיתוח העיר ירושלים גם של המסילה גם של הסעת המונים. קטע שער הגיא תחנת בנייני האומה בשלבי קידום, מועצה ארצית נתנה את ברכתה להכין תמ"א משלימה בליווי הגוף המאשר שגם הוא גוף של המועצה הארצית ואנחנו דנים בצורה אינטנסיבית בכמה בעיות קרדינאליות בניהם בנושא עודפי העפר בטח מי שישב במועצה הארצית האחרונה התחבט איתנו ביחד, אנחנו מקווים שיצליח לנו להזיז את הפרויקט הזה קדימה. סיום משוער שלו רבעון ראשון של 2012. הקו מקצר את זמן הנסיעה בין ירושלים לתל אביב זמן הנסיעה יהיה כ- 30 דקות, אין ספק שזה יהיה דרך או תווי מאד תחרותי לעומת הנסיעה של רכבים פרטיים בין ירושלים לתל אביב. יש פה איזה שהוא תרשים של פירוט התווי. נתב"ג מודיעין הקו המהיר לירושלים עד תחנת בנייני האומה. אורך הקו 31 ק"מ, אורך המנהרות 40 קו"מ, אורך המנהרה הארוכה ביותר כ- 11.5 ק"מ, גשרים באורך כולל של כ- 4 ק"מ. תחנת בנייני האומה שמתוכננת בעומק של כ- 80 מ' הקו יהיה מחושמל, כמו שאמרתי זמן הנסיעה יערך כ- 30 דקות. זמן נסיעה ממודיעין כ- 20 דקות ועלות משוערת אני לא יודעת אם זה להיום או ל- 2005 כ- 4.1 מיליארד שקל.

דובר מהקהל:

מה 30 ק"מ זה חצי שעה?

גב' אורנה לרמן:

לא, זה כנראה הקטע עד מודיעין. יש פה הדמיה של אותה תחנה. עכשיו נושא של דרכי הגישה לירושלים יש פה איזה שהוא תרשים שמתאר את הכבישים כביש מס' 1, 443, 60, 39 המתוכנן. התוכניות שלנו יש כבר תוכנית לשדרוג כביש מס' 1 משער הגיא עד הכניסה לעיר התוכנית אושרה בוות"ל אחרי הרבה התדינויות. בימים אלה עומדים לפתוח את כביש 9 מי שנוסע בכניסה לעיר רואה את זה שיאפשר חיבור ישיר לצפון העיר מבלי להיכנס לפקקים של הכניסה לירושלים. קידום כביש 39 הוא מחולק לשתי קטעים כדי לקדם אותו סטטוטורי, הקטע ממחלף האלה עד כביש 4 המטרופוליני אנחנו בשלבי דיונים בוועדה תחבורה יבשתית בקטע שנכנס לתוך העיר ואני חושבת שזאת הייתה החלטה של המועצה הארצית ששני הקטעים יובאו ביחד להחלטה סופית. יצירת טבעת של דרכים ראשיות יש לי עוד מעט שקף. המטרה שלנו כדי להוריד את הגודש מהעיר ליצור מערכת של טבעת היקפית, טבעת מזרחית דרומית ומערבית שהטבעת המזרחית והדרומית אושרה והטבעת המערבית לצערנו בתוכנית צבדי לא נכללה למרות שיש חשיבות לטבעת המערבית גם ללא תוכנית צבדי. ונושא אחרון קידום נתיב מהיר לתחבורה ציבורית בכניסה לעיר. יש כוונה להקצות נתיב אחד לתחבורה ציבורית, ייתכן שזה יהיה כביש אגרה זה בשלב דיונים אבל התכנון בשלבים מתקדמים, זה הנתיב המהיר לירושלים הוא מתחבר קרוב לכביש 9 עד צומת סחרוב ואם דיברתי על

אינטגרציה או שילוב של אמצעים אז יש לנו את מערכת הכבדה מה שאנחנו קוראים לה, את התחבורה הציבורית, את הכביש גישה ומפותחת בירושלים היום מערכת הסעת המונים. ביצוע הקו הראשון מבוצע כבר, מי שנוסע באזור הר הרצל רואה אותו. הוא אמור להגיע מהר הרצל עד פסגת זאב. יש כוונות להרחיב את הקצבות שלו עד בית חולים הדסה בנווה יעקב והוא כולל את ביצוע גשר המיתרים בכניסה לעיר, גשר שכולנו עוברים אני מניחה תחתיו לעיתים תקופות, השלמת ביצוע גשר יקותיאל אדם בפסגת זאב, השלמת חניון בהר הרצל, ביצוע הדפו באזור הגבעה הצרפתית והנחת המסילה בשדרות הרצל בקטע של, במקביל גם אותה מערכת של הסעת המונים שהיא פועל יוצא של תוכנית אב לירושלים מקדמת גם מת"צ B.R.T זה נקרא משכונת גילו לרמות שהיא מהווה אופציה בעתיד לקו רכבת קלה. אותו דבר נפתח לתנועה המת"צ בקטע קרן היסוד קינג ג'ורג' ובקטע של שדרות גולדה מאיר שאנחנו רואים אותם כחלק אינטגרלי כקווים מזינים או מסייעים לאותה מערכת ולוח הזמנים לביצוע והשלמת הקו הראשון מדובר על 2009. במקביל עם ביצוע הקו הראשון נערכת בחינה מחודשת של עדכון הרשת על ידי תוכנית האב לירושלים ונבחנות 9 חלופות שמתוכן כבר נשארנו עם 3 חלופות מעודכנות, נעשית עבודה שהיא על בסיס בחינת החלופות יגישו תב"א בתכנון מפורט ליתר הקווים. זה בגדול הסקיצה של כל מערך הקווים. אתם רואים את הקו הראשון באדום, פסגת זאב הר הרצל עם אופציה להרחבה ויתר הקווים אנחנו לא יודעים כמה מהם ישונו אבל זה בגדול מדובר על 8 קווים 7 קווים. הקו הראשון יהיה ב- 2009 היתר זה תלוי אמרתי בבחינה המחודשת של תוכנית האב. זה מת"צ קינג ג'ורג' שכבר עובד, מי שירושלמי רואה את זה בפועל. מת"צ גולדה. אלה העבודות בפועל של הקו הראשון בשדרות הרצל וזה עבודות הדפו באזור הגבעה הצרפתית.

מערכת הסעת המונים במטרופולין ת"א, הקו האדום שמבת ים לפ"ת יצא למכרז. צפי לתחילת תפעול בשנת 2013. במקביל, מקודמת היום תוכנית אב למערכת הסעת המונים לשנת יעד 2030 שהיא אמורה לבחון מחדש את כל מערכת הקווים ולהוות בסיס לעדכון תמ"א/23. כידוע לכם, תמ"א/23 שאושרה, נדמה לי בשנות ה-90, או סוף '80, היא תוכנית מצרפית שקבעה שורה של קווים. היום עושים בחינה מחודשת, לראות באמת מה הישימות של חלקם וכבר יש איזה שהם המלצות לגבי גריעה של חלק מהקווים. תעודכן התמ"א על בסיס אותה תוכנית אב. חברת נתיבי איילון מקדמת תכנון של קווים של BRT שיהיו קווי הזנה לאותה מערכת הסעת המונים. עד 2013 אמורים לפעול 3 קווים כאלה במרחבי המטרופולין, קו השרון, קו שיקשר בין ראשון לציון, חולון ובת ים וקו שיקשר בין רחובות, ראשון לציון, חולון, ת"א בתוואי כביש 412/44. זה רשת הקווים המתוכננת על פי תמ"א/23. אתם רואים את הקו האדום מבת ים לפ"ת וזה רשת הקווים המתוכננת על פי תוכנית האב. פרויקטים נוספים במטרופולין, רכבת ישראל משלימה קווים מסילתיים נוספים. הקו למודיעין, מסילה באיילון דרום, קו כ"ס-רעננה, במהלך 2009 יבוצע ארגון מחדש של קווי האוטובוסים במטרופולין, שיתאימו לשימושי הקרקע המתוכננים והקיימים וכמובן יהיו קווים מזינים לכל מערכות התחבורה המסילתיות. נושא נוסף שקודם ואושר בתב"א לא מזמן, הוא קידום מיזם של נתיב מהיר לתחבורה ציבורית בכניסה לת"א מכיוון כביש מס' 1, שזה נקרא נת"צ שפירים. יש תב"א שאושרה עד כמה שנמסר לי, מנתיבי איילון, תקני אותי אם אני טועה.. שהוא מהווה תוספת של נתיב רביעי בין נתב"ג לנתיבי איילון, שיהיה כנראה נתיב אגרה. יהיו לו חניון חנה וסע בצמוד לכביש מס' 1 למחלף שפירים, שממנו ככל הנראה תהיה מערכת הסעה של תחבורה ציבורית ללא תשלום למי שירצה להשאיר את הרכב שלו בחנה וסע ולהיכנס לתוך ת"א ולהימנע מעמידה בפקקים בבוקר ואחה"צ.

במקביל גם מתוכננת שם תחנת רכבת באותו מתחם, כך שיהיה שילוב של אמצעים, גם תחבורה ציבורית, גם תחבורה רכבתית וגם רכב פרטי. מערכת הסעת המונים במטרופולינים, יש עוד מערכות ביתר המטרופולינים, צוות תוכנית אב למטרופולין חיפה גם מכין תוכנית לרכבת קלה שמבוססת על קווי קווי BRT. הקו הראשון שיוליך מצפון הקריות לבת גלים עם שלוחות לקרית אתא ולהדר הכרמל. בחיפה יש גם את נת"צ ההסתדרות בכביש 4 שנפתח לתנועה. מטרופולין ב"ש, דיברתי על המערכת שלמעשה משמרת זכויות דרך מתאריות עתידות למערכת הסעת המונים ונושא נוסף שנתבקשנו להתייחס, זה השקעות בתחבורה ציבורית. אנחנו רואים פה לפי הגרף, שיש גידול ניכר בהשקעה בתחבורה ציבורית לעומת דרכים, מ-1999, במקום 46 אחוז לתחבורה ציבורית, ב-2005 גדלה ההשקעה ל-57 אחוז וכמה שעודכנתי אתמול, ב-2006 הגידול כבר מסתכם כמעט ב-60 אחוז לעומת ההשקעות בכבישים. נתבקשנו להשיב על עוד 2 נושאים: עידוד השימוש בכלי רכב נקיים. היום יש החלפה שיטתית במימון משרד התחבורה, של מנועי האוטובוסים, שזה המזהם העיקרי היום בדרכים, ממנועי דיזל מזהמים למנועי יורו 3 ו-4 שהם נקיים יותר ושקטים יותר. זה לא התחום שלי, אז אתם יכולים לשאול אותי מה שאתם רוצים, אבל אני לא יכולה להגיד לכם הרבה על זה. מערכת הסעת המונים, ה-LRP תהיה כנראה חשמלית ובזה בוודאי נמנע זיהום אוויר מסיבי. מערכת הסעת המונים, ה-BRT יהיה מעבר של אותם אוטובוסים לאוטובוסים בריטיים במקום אוטובוסים שמונעים היום ע"י דיזל. נושא של תשתיות הולכי רגל ואופניים עירוניות, יש לנו פרויקט משותף של משרד השיכון לכתובת הנחיות לתכנון רחובות בערים, שהוא כולל הנחיות משולבות של 5 ספרים, האפיון האורבאני, הכביש והמדרכה, הצמתים, הולכי הרגל, האופניים. יש מס' נושאים שלא התייחסנו אליהם במצגת, כמו הכנת תוכנית אב ארצית לתחבורה ציבורית, ואני רוצה להבהיר שבימים אלה אנחנו מתקינים את תוכנית האב לתחבורה הכוללת, שהיא בוודאי גם מתייחסת לנושא של תחבורה ציבורית, מסילות וכיוצ"ב. אותו דבר, הקמת רשות ארצית לתחבורה ציבורית שהתמ"א המליצה, הנושא הוא מנהלי בעיקרו. יש כוונות ורצונות אבל איך הדברים יתממשו, ימים יגידו.

גב' גילה כליפי אמיר:

שמי גילה כליפי אמיר. אני רמ"ח התשתיות והפריסה באגף התכנון בצה"ל מזה כ-7 חודשים. אני באה, אני מדגישה, ללא רקע של תכנון מקדים, כי זה היה האתגר המרכזי. גם שמאי טרח לומר לי את זה בשיחת ההיכרות הראשונה. זה היה כדי לעודד אותי למה לא מביאים איש תכנון. אחרי זה עברתי אצל אדם קולמן, למה לא מביאים איש תכנון, אז זה היה אתגר ואני חייבת לציין שכנראה... מה שאני מתכוונת להציג, זה קונספציה חדשה של תפיסה תכנונית. היא מתבססת מאוד על העקרונות של תמ"א 35, אותם הדברים שמצאתי לנכון מעולם התוכן שלי לאמץ, לא כי אני לא חושבת שצריך לאמץ את הכול, אלא באמת, תהליך הבחינה והאבחון של הדברים, נעשו לאור העקרונות האלה. חשוב לציין שגם כחלק משינוי התפיסה, צה"ל מזה פעם ראשונה אחרי הקמתו, למעשה על בסיס אבחון ארגוני שביצעתי באותו שינוי תפיסתי שביקשתי לתת בתוך ההובלה שלי את התפקיד, זה שקודם כל יכירו בצה"ל, מחלקת תשתיות ואכן, לפני 5 חודשים הוקמה מחלקת תשתיות בצה"ל, לא כנע"ת, נוסף על תפקידו למי שלא מכיר את הקיצור, ולא כמשהו שצריך לתת לו איזה שהוא קשב משני אלא מתוך... בכל מקרה, יש לנו מחלקת תשתיות מזה כ-5 חודשים ובנוסף לזה ענף חדש נוסף שהצטרף אלינו לפני כשבועיים בלבד, שעוסק בכל מה שקשור לתוכניות ארוכות טווח שזה

משהו ששוב, היה בנוסף על תפקידו של בעלי תפקידים כאלה ואחרים בענף תשתית ופריסה. אז זה כבר משהו שתודעתית, הוביל לאיזה שהוא שינוי של תפיסה אחרת שהצבא או המערכת הביטחונית צריכה להסתכל, וכמו שאמרתי, היא מתבססת לא למעט על עקרונות תמ"א 35. הפריסה הצבאית כמחוללת שינוי במרחב, כל מה שאתם רואים פה על הלוח, בראייה הזו, הסתכלנו למעשה בכול המהלך של מעבר יחידות צה"ל דרומה. אתייחס אליהם במהלך המצגת. אעבור אתכם על השיקולים בתכנון של הפריסה הביטחונית כאשר לא אכנס לכל אחד מהבוליטים, אלא אם כן תגידו לי שיש לכם פער במידע, אז אתעכב. בעקרון, כל מי ששירת אי פעם בצה"ל, מכיר את התשתית. התשתית לא נבעה מאיזה שהיא דרישה מבצעית, אלא מהמנדט הבריטי. מרבית התשתיות הן תולדה של גורמים היסטוריים. היה מקום שנטש צבא, הצבא הבריטי וצה"ל נכנס אליו וזה באיזה שהוא מקום היה נדבך מרכזי של הפריסה. ממה אנחנו מושפעים כשאני מתייחסת לאותם שיקולים חיצוניים? הסדרים מדיניים. הסדרים מדיניים כמובן משפיעים מאוד על הפריסה הצבאית שלנו, בין אם זה כל מה שמצוין פה. גם ההינתקות או מלחמת לבנון 2 שגם מצריכה אותנו להיערכויות אחרות, יותר בחירום מאשר בשגרה, אבל תהליכים מדיניים אחרים של עתודות קרקע שנדרשות לצבא, קחו בחשבון רמת הגולן, קחו בחשבון תחומי איו"ש. אנחנו לא יודעים, אבל אנחנו יודעים שאנחנו צריכים להיערך בהתאם, ולכן זה גם השיקולים... מדיניות הממשלה. מהי מדיניות הממשלה.. אנחנו כולנו יודעים שהייתה החלטה לצמצם את מחנות צה"ל במרחב האורבאני. ללכת על קונספט של שווק מחנות ולחזק את הפריפריה וכמובן שגם הוקמה ועדת שרים לעניין. המהלך הכי משמעותי, אם ולרי דיברה על הנושא של עיר הבה"דים בצומת הנגב, אז הייתי גם אומרת לא בזהירות רבה, שצה"ל הוחזק כבן ערובה, ללא יכולת לשנות את המיקום שלו כי נתפסנו כמנוף מאוד משמעותי, שאם אנחנו לא נתמקם בצומת הנגב ואנחנו נעתיק את מקומנו לחלופות אחרות שהיו במרחב, והיו לצה"ל חלופות אחרות במרחב, מה זה יטיל, לא 10 ק"מ כפי שציננה ולרי, 20 ק"מ רדיוס, מה זה היה מטיל? איזה מגבלות תכנוניות, וגם לחילופין איזו אמירה מדינית בעניין הזה. רק מי שלא יודע מה נכנס בטווח, אז ב"ש כולה נכנסת בטווח של ה-20 ק"מ, לא מעט יחידות צבאיות ולכן בעניין הזה אני מאוד מקווה שכמו ששימשנו מנוף מצוין למזעור המפגעים ולהעביר את כובד המשקל לנושא של סיכון סביר, לאמץ את זה ולראות את זה בעוד מרחבים אחרים במדינה. המתאר המשאבי, איכות הסביבה, אורח החיים, עוד ועוד לחצים של מגזר אזרחי להתפתח, כמובן תמ"א 35 שמגדירה על תחומי המדינה את כול הנושא של איך רוצים לראות את התפתחות המדינה, כל הדברים האלה, כמובן שאנחנו מושפעים מאלה, ויזמים אזרחיים, מוסדות התכנון, מיותר לציין, למרות שלאחר מכן גם אכנס איפה אני חושבת שלא נכון שיזמים וחברות או רשויות, פונות ישירות לצה"ל, משהו שמערכת הביטחון כנראה הרגילה ומה שקורה זה, לתת, שוב, אקמול, אופטלגין, ולא לעשות איזה שהוא ניתוח של המרחב, איזה שהוא טיפול שורש שבא ואומר, יש משרדי ממשלה וצריך שייקבע בהם POC תכנוני שהוא יעבוד מול מחלקת ארגון, תשתיות, שאני ה-POC לעניין הזה, אנשיי, שהם אנשי מקצוע ונראה את כל המרחב, ננתח את כלל המרחב ולא ניתן פתרונות כאלה שלמחרת הם כבר לא רלוונטיים. אתן לכם דוגמא, מועצה מקומית אלעד, הוגדר שיישוב שהוא חילוני לחלוטין, על פי הגדרות של מה זה אומר עם כל המשמעויות שלו. היום, ב-1995 שינוי ליישוב דתי חרדי, מאפייני דמוגרפיה והתפתחויות שאני מברכת שכך יקרה אולי, אנחנו נגדיל את האוכלוסיה שלנו, אבל יחד עם זה, התחום קטן עליהם, מופעלים לחצים מאוד כבדים, שטח אש שיש לנו בסמיכות. רק לפני שנה וחצי השקנו מחנה עם עלות מאוד מאוד גדולה

שהוצאנו מתחום אחר כדי לא להפריע להתפתחויות כאלה ואחרות, והנה, עכשיו הדרישה של אלעד זה לעטוף טבעתית את מחנה נחשונים והנה, אנחנו מוצאים את עצמנו, שכנראה נימצא במרחב אורבאני מחדש. לכן בעניין הזה, אנחנו צריכים לעשות מעשה בשילוב, כמובן, יחד אתכם וכנראה שאנחנו נשיג תוצאות יותר טובות ולא נשאר ירושה בעוד 20 שנה לבאים אחרינו, שיתמודדו עם הבעיות האלה. כמובן שהמאפיינים הפנימיים מדברים גם על האיום הייחוס, חלקכם חשופים לזה, חלקכם לא, מה צריכים המבצעים שאנחנו צריכים לתת למול אותם איומי ייחוס, כי בסופו של דבר, לצבא יש ייעוד אחד וזה כמובן להגן ולנצח, קודם כל. בעצם הניצוח, כנראה שתהיה ההגנה. אבל, זה בראש ובראשונה השיקולים שעומדים בעיניי, כשאני נדרשת לבחור חלופות, זה מה איום הייחוס, מה הדרישה המבצעית שאמורה לתת את המענה הכי טוב לזה. כמובן שאני שמה את השיקולים ואיפה שהחלופה תיבחר, זו תהיה החלופה שממזערת את החיכוך בין השיקולים האזרחיים לשיקולים הצבאיים, אבל עדיין נותנת מענה טוב לדרישה המבצעית בעניין הזה.

שטחי האימונים, שטחי האימונים שלנו, משאב הקרקע מוגבל, הלחצים גוברים ובחלק הזה, יש אלינו פניות היסטוריות, עיבודי קרקע ומרעה.. גם בעניין הזה פנייה שלי, לדוגמא, משרד החקלאות.. חברים יקרים, אנחנו לא נעבוד יותר מול מנהל מחוז כזה או אחר או מול רועה כזה או אחר או מול שבט כזה או אחר או מול קיבוץ או מושב. אנחנו נעבוד דרך אותו משרד ממשלתי שבאחריותו, בתוך הראייה הכוללת, לתכלול את זה, וכדי שלא יאשימו אותנו באי ניקיון כפיים, לא לתת את זה לאדם כזה או אחר או לרשות כזו או אחרת, אלא, אנחנו נגדיר מה יש לנו היכולת, מה מבחינת עונתי, מה מבחינת היפרדות לחלוטין ובעניין הזה, מי שייתן את הקצאת הקרקע לנושא הזה, זה יהיה משרד החקלאות ולא אנחנו. משרד התשתיות לדוגמא, בעניין הזה, יש אלינו פניות היסטוריות, טורבינות רוח ויזמות מפה ועד להודעה חדשה. אנחנו מברכים כל יוזמה כזו. צריך להבין שאני לא יכולה לעבוד מול יזם כזה או אחר, כמו שאני לא עובדת מול חברת תקשורת כזו או אחרת. אנחנו צריכים אדם אחד שיהיה ה-POC של זה, שמתקשר מולנו, מקבל את הקצאת הקרקע ולנו אין עניין להגיע עם אותו אדם כזה או אחר להסדר. אני יודעת שזה לא משתלב עם הרוח של מה שקורה לנו בתקופה האחרונה במדינה, אבל אנחנו, צה"ל, כל מה שמתקשר לתחום הנכסי, הוא במשרד הביטחון, כדי שלא ייווצר מצב שיהיה קצין כזה או אחר שיהיה מוטה בקבלת ההחלטה שלו בגין אותו יזם או חברה וכו'. טוב, פה איזה אילוסטרציה לגבי הקרקע כמשאב ומה השימושים המתחרים, אפשר לראות כמובן שהחלק האמצעי זה שטח הבסיס וכמובן כל אותם מגבלות שאותו מתקן בטחוני מפנה אליו ואנחנו רואים שבעניין הזה יש הרבה מתחרים ולכן אסור לנו כמערכת ביטחון לנהוג כמדינה בתוך צבא אלא ההיפך, אני מאמינה בבזה וכך גם אנשי מונחים וכך גם אני בוחנת כל קבלת החלטה בטרם אני מעבירה את זה כעמדת מערכת הביטחון. כמו שאמרתי לכם, כשכף המאזניים, מאזני הצדק מוטת לשיקולים הביטחוניים, אין בידינו הברירה, אבל אנחנו משתדלים למזער את החיכוך עד כמה שאפשר, להיות ענייניים וממוקדים. פה נתנו דוגמא, גם כן, לגבי הקונפליקט, דווקא בחרנו את איזור הדרום, מחנה נתן, כאשר אנחנו רואים שהמרחב הסגול ההיקפי הוא שטח האש ויש שטח שנגרע מתחום המחנה עבור פיתוח אזרחי אחרי לחצים ומה המשמעות מחבינתנו לתת לזה את המענה ופה יש גריעה של מקרקעין ביטחוני, צמצום מחנה, בחינה של צמצום של שטחי האש, זה נכון, אני לא יודעת אם אתם יודעים, אבל בתכנון הרב שנתי שיוצאת לדרך ב-2008, יש תוכנית עבודה של הצבא שהיא סדורה ואיך אנחנו עוסקים בכל נושא ונושא, במה שהיא לא

נוגעת לסיווג ביטחוני, היא כמובן פתוחה ושם הדברים האלה באים לידי ביטוי. תוכנית מעבר יחידות צה"ל לנגב, כמובן שהחזון קודם כל, החלטת הממשלה, אבל יציאה של היחידות ממרכזים אורבאניים והפריסה שלהם מחוץ למרחב המרכזי כאשר אנחנו מבינים שאנחנו צריכים לצמצם את החיכוך, אנחנו צריכים להשתלב בחיזוק המאמץ, לנצל באופן מיטבי את המשאב הזה. אנחנו מאחדים מחנות, אנחנו מצמצמים גם תקועות של טכנולוגיה, אנחנו מצמצמים גם כוח אדם, איפה שזה אפשרי ע"פי המתאר במקום, אנחנו עולים לגובה כדי לצמצם כמה שיותר את שטח המחנה הנדרש. אנחנו פועלים לשימוש והפעלה מיטבית של שטחי האש, קרי, כניסות לעיבודים איפה שאפשר, מרעה איפה שניתן, שמירה על ערכי הנוף ואיכות הסביבה וכמובן השיפור האמצעי הניהולי שלנו, שזה המערכת מידע גיאוגרפי, שעליה אנחנו כמובן מלבישים את כל התמ"אות וגם מלבישים את כל התוכניות הצבאיות הקיימות והעתידיות, כדי לתת מענה גם בשגרה וגם בחירום לפריסה שלנו. אלה היו הנחות היסוד..

מר רם בלינקוב:

אני רוצה להגיד לך משהו כדי להסביר לך את החשיבות של הירידה לנגב. לפני כמה חודשים ישב אצלי ח"כ, למרות שהשיחה התנהלה בעברית, שפת האם שלו היא לא עברית ואני לא אגיד כרגע את שמו, תוכלו אולי לנחש.. הוא שאל אותי מה דעתי על נושא העברת צה"ל לנגב, אז אמרתי לו שאנחנו מאוד תומכים בעניין הזה מהרבה מאוד סיבות ועל זה הוא אמר לי, וזה אני רוצה שתזכרי טוב טוב, וכשאתם עובדים על העניין הזה, חשוב שתדעו. לא ניתן לכם להוריד את צה"ל לנגב. חלק מהחברים פה כבר שמעו את זה ממני. תחשבי על זה טוב כשאתם עובדים על הפרויקט הלאומי, אולי אחד החשובים שהיו כאן.

גב' גילה כליפי אמיר:

טוב, היות וסיפרתי לשמאי שהגעתי לפה ממנכ"ל רוח"מ, זה כבר לא צבאי...

מר שמאי אסיף:

כן, וצה"ל זה צבא הגנה לישראל..

גב' גילה כליפי אמיר:

בכל מקרה, אנחנו משתדלים להיות ממושמצים, ואם זאת הייתה ההחלטה, אנחנו נערכים אליה בצורה המיטבית. זה לא שווק מחנות רגיל. שווק מחנות רגיל, זה באים, חברה אובייקטיבית, טענה שהיא אובייקטיבית, מתמחרת לנו את עלות ההגירה ואנחנו נודדים למקום אחר במידה ויש לנו כסף.. פה הייתה הגדרה מלכתחילה, זה לא שווק מחנות רגיל, זה מהלך לאומי וכנראה יהיה לנו הרבה יותר קל, זה שהיות והשטח שדיברנו עליו היום הוא דווקא פריפריה של מחנה צריפין, זה שכנראה אם תהיה תוכנית טובה שתביא באופן מיטבי את ערכי הקרקע, אז כנראה שיהיה לנו הרבה יותר קל לממש את היכולת של צה"ל לרדת דרומה ולהתיישב שם בצורה מכובדת, כי אל נטעה, אין לנו שום כוונה לעזוב לעיר אוהלים אחרת. צה"ל של שנות ה-2011, ששם אנחנו מתוכננים להיות כבר מבצעיים בצומת הנגב, רוצה לשבת, לא במלון 5 כוכבים, אבל במקום שהוא סביבה לימודית סבירה והיא לא חצופה בכלל לבקשה. צריך להבין, ואני מניחה שאתם מבינים את זה כמוני, שלסביבת העבודה וסביבת האמון יש ערך מאוד משמעותי ביכולת של ההסתגלות של האדם למה שהוא יידרש אליו בעתיד. אז אנחנו במהלך הזה בהגדרה וחלק מושפע מתוך מדיניות הממשלה וההחלטה ואנחנו הולכים אליה, והוא כמובן

מותנה, כמו שצינתי בגמישות התקציבית. הנחת התשתיות הלאומיות הן מאוד משמעותיות. אנחנו כצבא, גם הגדרנו לעצמנו קווים אדומים מכיוון שאם זה היה שווק מחנות רגיל, אז לא היינו טורחים להוריד דרומה הון אנושי מאוד משמעותי. אנחנו לא רוצים שזה יהיה על תקן של יום עימות, להגיע, לשהות ביחידה ובתום יום העבודה לנסוע חזרה למרכז. המהלך הלאומי הוגדר כלפתח את הנגב ובעצם זה שלפתח את הנגב, כנראה שאם להעביר אדם, שהיום הוא גר בהרצליה, רמה"ש, ת"א וכו', אם לא ניתן לו בנגב את האקדמיה ואת תרבות שעות הפנאי ואת הנושא של החינוך ואת התעסוקה של בן או בת הזוג כחלק מתהליך, לא יהיה לו תמריץ שהוא יבוא ויאמר, אני רוצה לרדת דרומה. עיר הבה"דים, הכול טוב ביפה. מי שיושב בצריפין, ישב בדרום עם ניואנסים כאלה ואחרים. היחידות הטכנולוגיות ויחידות המודיעין, זה טכנולוגיים שצבא, בלי שום קשר לירידה דרומה, מתאמץ להשאיר את המשאב האנושי הזה בתוך צה"ל, אל מול התחרות של מה שקורה בשוק. אם אנחנו לא נבין שהמהלך הזה הוא לאומי והוא לא של צה"ל, וניתן לו את כל מה שנדרש כתומך, את הסביבה שלו, הוא לא יהיה שם ואז כנראה לא הפרחנו את הנגב אלא פשוט בנינו בסיסים בנגב וטוב שיש שתי מסילות, להוסיף עוד 4 כי הן פשוט יסעו הלוך חזור, לא יהיה להם שום רצון להיות שם.

דובר מהקהל:
לא שומעים את השאלה.

גב' גילה כליפי אמיר:

בהפקת לקחים אחורה, אנחנו נעזרנו לא מעט בסקרים שדווקא מי שהוביל את הנושא הזה היה מנכ"ל דרומה, חיים בלומנבלט ושם, באותם סקרים, מדברים בראש ובראשונה על הנושא של הדימוי של הדרום בעיני האנשים. בפועל, זה מה שאנשים ציינו. דרך אגב, מדהים לגלות את המתאם של הסקרים שהיום מדור מדעי התנהגות של צה"ל, מח' מדעי ההתנהגות של צה"ל, ביצעה בקרב אנשי הקבע, שיש היתכנות להעברה שלהם. הם נימנים בתוך האוכלוסיה של אותן יחידות שצבענו אותן דרומה, שם גם הנושא של הדימוי של הדרום עלה מאוד חזק ולאחר מכן עלה, החינוך לילדים שלי, הרפואה למשפחתי, היכולת האקדמית לתת לי להתפתח, תראו מה קורה היום עם אוניברסיטת ב"ש.. דרך אגב גם אינטל, כולם חשבו שזה יהיה כמו בכול העולם, יגורו שם. נכון, מי שגר באמת בקרית גת, זה האנשים שעוסקים בניקיון ובאחזקה השוטפת. צריך להבין, שאם אין מעטפת תומכת, תחבורה ציבורית, כבישים וכל מה שצינתי לפני כן, זה לא מותרות, היום אנחנו כבר בעידן אחר. עובדה שמרחקים במקומות אחרים בעולם, לא משפיעים על אנשים באיזה שהיא מורא, מכיוון שיש להם הרבה מאוד תשתיות תומכות, את המהלך והזה ואם אנחנו לא נבין שזה התשתיות התומכות שאנחנו צריכים, שהן לא תלויות בצה"ל, הן תלויות בעיקר במי שיושב פה, כנראה שלא נוכל לממש את זה. אז הנגזרת הראשונה של תוכנית רב שנתית לתשתית ופריסה, באמת כמו כל מה שמצוין פה, גם דיברתי על זה, הביקוש של הקרקעות ההולך והגובר, ההיצע של הקרקעות הנרחבות שבתחום הנגב, המדיניות והאפשרות לחידוש ולשדרוג התשתיות, אנחנו לא מתביישים לומר את זה. אלה הן היחידות שלמעשה נכנסות לתוך המהלך הכולל, נבטים נכנס למבצעים ב-2009, זה קורה, זה ממשי. אני נמצאת של בערך פעם בשבוע לראות איך מתקדים שלבי הביצוע. 2009 אנחנו כבר נהיה מבצעים שם ו-2009 אנחנו כמובן מוסרים את אותה קרקע שאנחנו יושבים עליה בנתב"ג. עיר הבה"דים היא הטקט הבא. 2011, אנחנו נמצאים מבצעת בעיר הבה"דים, אם אפשר לקרוא לעיר הבה"דים מבצעת, אבל

הכוונה תפעולית, עיר הבה"דים 2011, יושבת קבועה בצומת הנגב. הפארק הטכנולוגי, הפארק הטכנולוגי למעשה בגב של אוניברסיטת ב"ש, למי שמכיר, שם ישבו יחידות התקשוב, הקשר והמחשוב שיושבים היום במרכז הארץ, מי שמכיר, שלישות ראשית בר"ג, חלקם בצריפין וגם חלקם במתחמים בתוך הקריה עצמה. פארק המודיעין – אנחנו עדיין לא דקרנו את הנקודה. זה במרחב של ליקית עומר, אנחנו פשוט מאוד מתקשים למצוא 2000 דונם ברצף, כי אם מישהו ביקר שם לאחרונה, מבין שצריך לכתת רגליים, פעם אחת במאהלים של בדואים, פעם שנייה על אדמות שניתנו..

צריך להבין שה-2000 דונם שאנחנו מחפשים ברצף, צריך גם לענות על הדרישה שפעם אחת אני לא אשפיע על המגבלות התכנוניות שאטיל על האזור, זאת אומרת שזה לא יהיה יותר מדי קרוב לעומר, אבל מצד שני, הוא צריך להיות נקי מתביעות... כנראה שלא נהיה שם בתכנון, כמו שצה"ל מתכנן, 2013, אלא כנראה זה ייכנס כבר ל-2035. צריך להבין גם את המגבלות האלה. אנחנו נפנה ממרכז הארץ כל מה שאתם מכירים, מתחם גלילות. מתחם גלילות זה לא רק תא השטח של המחנה עצמו. אנחנו מטילים מגבלות תכנוניות ברדיוסים מאוד גדולים. שוב, כי אנחנו צריכים לתת מענה לדרישות המבצעיות שלנו. אינטרס שלכם, אינטרס שלי, של צה"ל, מערכת הביטחון של המדינה, שאנחנו נצא משם. אם כבר נגעתי במתחם של מחנה גלילות, אז במחנה גלילות יש לנו גם את המכללות ויש לנו בעניין הזה כבר תא קרקע שצבענו, כי אנחנו חושבים שהוא צריך להיות בירושלים. לגלות לכם סוד, יש החלטת ממשלה כזו מ-1975, אבל כנראה שזה לא עושה רושם, שלא ממומש. אנחנו מאוד רוצים להיות בירושלים. אנחנו חושבים שיש בזה המון סמליות. הגיע הזמן שנאמץ לעצמנו קצת כבוד לסמלים, זה לא יזיק לאף אחד מאיתנו, ייצור אצלנו גם גאווה בזהות הישראלית. בכל מקרה, בירושלים, בגבעת התחמושת, כבר העברנו על תא שטח ששכרנו בימים אלה, את תוכנית מחצבים שלנו, שזו תוכנית למפקדים, מרמת המפקד הזוטר ביותר, שזה מ"כ, עד רמת מפקד אוגדה ואנחנו למעשה כבר יוצאים לקורסים האלה בעניין הזה, כאשר התכנון הבא שעל אותו תא שטח בסמיכות לגבעת התחמושת, אנחנו מעבירים עוד יחידות של חיל החינוך והנוער ואולי בעתיד גם את מפקדת קצין חינוך ראשי. היחידה האחרונה שאנחנו מדברים עליה, המתחם האחרון בנגב, היא העתקת יחידת חי"ר מוטסות ממחנה ביל"ו ומחנה בית ליד, למחנה שיוקם מצפון לבסיס נבטים. קרקע שניתנה ב-1982 כחלק מהסכם השלום. היא קרקע צבאית, כדאי לכם לבקר שם, זה לא נראה כמו קרקע צבאית. יש עליה הרבה מאוד מתיישבים. לא היה נכון מצידנו ללכת לאיזה שהיא תוכנית, למרות שהיה לחץ של מנהלת הבדואים, תוכנית של פינוי, מכיוון שכל זמן שאין הצהרת כוונה ממשית, קרי, מוביל משימה, גן פרויקטאלי למימוש של זה, לא יהיה נכון לעשות את הצעקות לפני כן. אנחנו ממש בימים אלה מסיימים את הגיבוש שלה, נאשר אותה בפני מטכ"ל ונרוץ הלאה. אלה הן המחנות, הכתום אדום שמיועדים לשנות את הפריסה ולרדת דרומה ויתר היחידות מתוכננות להצטמצם במרחב שלהן.

סיכונים במימוש התוכנית, אבדן של אוכלוסיות איכות כתוצאה, דיברנו על זה, מהעברת מרכז הכובד לדרום, צריך לקחת את זה בחשבון, לא תהיה תשתית גדולה, ענפה, תומכת. לא יבואו אנשים. היצירה של קווי לוגיסטיקה ארוכים כתוצאה מכך, לכן גם מרבית הנושאים, בנושא של התחום העיסקי, אנחנו הולכים לגבי כל הפרויקטים שצינתי, למיקור חוץ, ייצור תעסוקה אדירה במרחב, לדוגמא, כל הנושא של ההסעדה, זאת אומרת, כל מי שמכיר, עבד במטבח וקילף תפוז"א, הצבא שינה את הדיסקט בעניין הזה ללא קשר, דרך אגב, לצה"ל דרומה, פרויקט של הסעדות, שירותי כביסה, שירותי אחזקה, הרבה מאוד דברים שלצבא אין ערך מוסף אדיר כדי להחזיק את זה

בעצמו, ייצא החוצה ותושבי האזור יוכלו גם להינות ממנו. אנחנו מביאים לאזור, כמו שאמרתי, גם התעשיות עתירות הידע, אגף התקשוב וחמ"ן, הן כאלה. כל הנושא של מחקר ופיתוח, לדוגמא, הנושא של נבטים שאמרתי לכם, הולך להיות מבצעי ב-2009. אנחנו פרסמנו, אנחנו זקוקים ל-300 אנשים שאנחנו לא לוקחים אותם איתנו, הם אזרחים כולם, מתע"ש, אני לא רוצה להגיד מי יזכה במכרז בדרום, אבל אין לנו אותם בדרום. הוצאנו את זה כחלק מהנושא של מקורות תעסוקה.

שינוי במדיניות הממשלתית, אכן רס זה סיכון, דיברת עליו, אבל הנה, הוא מופיע וכמובן רוויה בפרוייקט תשתית, יש איזה שהוא כאוס תכנוני. הנושא של שווק המחנות, לצערי, גורמי התכנון לא שותפים בתוך המהלך הזה, לא כי אנחנו לא רוצים שהם יהיו שם, הם חברים קבועים. אתם לא נמצאים שם. הוא מאוד קריטי, מכיוון שבועדה הבינמשרדית פועלת משוואה כלכלית לחלוטין. השחקים שם, משרד האוצר כמוביל, מנהל מקרקעי ישראל ומשרד הביטחון, נקבעה איזה שהיא תוכנית של שווק מחנות. נבחרו אותן מחנות שהביאו תועלת כלכלית הרבה יותר גבוהה ולשם זה תוכנן והתקדם ולמעשה לא היה מושפע מאיזה שהיא ראייה תכנונית. קולותינו היו חלופים שם. איפה שיש כנראה יותר כסף, יותר אטרקטיבי ולכן גם בעניין הזה, הגדרתי בצוות הבינמשרדי האחרון, עד כמה שאני יכולה להגדיר, כי אני לא יודעת אם כולם נבהלו ממני, אבל זה הקונספט שאנחנו הולכים אליו. הנושאים שיועלו לצוות הבינמשרדי יהיו אך ורק נושאים שהצבא יבחר איזה יחידות, איזה מחנות ולא אנחנו נהיה מובילים, אנחנו נוביל את העניין הזה. יש לנו לא מעט למתכנני מחוזות כאלה ואחרים, התחייבויות אישיות צבאיות ביטחוניות למימוש של מהלכים מסוימים ואנחנו לא ניתן לאף אחד לקלקל את זה. אני קוראת, ראש מנהל התכנון, להיות חלק בלתי נפרד מהצוות הזה. אתם חסרים לנו שם. אנחנו לא יודעים לעשות את זה לבד.

איתור תאי שטח לפריסה, זה התהליך. לא יהיה נכון לפרט פה את השינויים שאנחנו עושים, הפנימיים לנושא ועדה למתקנים ביטחוניים, איזה נהלים פנימיים אנחנו עשינו תיקונים לגביהם, מכיוון שאנחנו מציגים את זה לראשונה ביום חמישי הקרוב לשריד דנה, רק לאחר מכן אנחנו נוכל לחשוף אותם, אבל כפי שיכולתם להבין מדבריי, אנחנו הולכים בעזרתכם, או בדי שיח התכנוני שאנחנו משוועים אליו, לא מעט כמוכם אני מקווה, שאנחנו נוכל לעשות איזה שהיא מפת סיכונים, אותה מפה שצריכה להכניס פנימה את כל אותם שיקולים לפריסה ביטחונית ואם היא יכולה להשתלב באיזה שהיא תמ"א כזו או אחרת, שאולי פעם, סטטוטורית נוכל להגדיר אותה למשהו מסוים והיא תהיה מותאמת לצרכים ויהיה קישוריות ושילוביות של המשימה, של מנהל התכנון ומח' תשתיות.. אנחנו נשמח. תודה רבה לכולכם.

מר שמאי אסיף :

טוב, אנחנו נשמור את השאלות להמשך הדרך ונבקש מרשות הטבע והגנים, זה הרגע..

מר יובל פלד :

אני מודה על כך שנתנו לי את ההזדמנות להציג, כי סה"כ, רשות הטבע והגנים.. אנחנו.. לא יודע אם אנחנו גוף סמך, אבל אנחנו רשות ממשלתית שמופקדת על שמירת טבע, נוף ומורשת. לא היינו ברשימה, אין לנו מטלות בנושא של אמצעי המדיניות, של תמ"א 35 פורמאלית לא, מעשית הרבה ובעצם העקרונות האלה גם קובעים לנו, העקרונות של תמ"א 35 קובעים לנו, השפיעו הרבה על חזון, יעדים וכו' של רשות הטבע וכולל גם העקרונות של פיתוח בר קיימא. בעצם התחומים שאנחנו עוסקים בהם, נוגעים כמעט לכל

אחד מהמשרדים הממשלתיים ולכן אני אגע... סרקנו את הספר ומתוך הספר הוצאנו דברים שרלוונטיים אלינו, לא את כולם, את חלקם ואני אציג אותם, אסרוק אותם בקצרה כפי ששמאי ביקש. קצת שילבתי תמונות כי ידעתי שהשעה תהיה בעייתית... בנושא של מדיניות שטחים פתוחים, דובר על יצירה של מערכת ארצית ורציפה וברורה של שטחים פתוחים ומגוונים, כך כתוב. אנחנו התחלנו בעצם את הטיפול בנושא הזה עוד לפני שהתמ"א אושרה, בסביבות 2001-1 ומה שאדבר עכשיו, זה בעצם התחיל מאז, לא חיכינו לאישור אלא לקחנו יוזמה וכך בעצם התמ"א זרקה לנו כפפה ואמרה, לכו תתכננו שטחים פתוחים וזה מה שעשינו, יזמנו מהלך גדול מאוד יחסית לגופים ירוקים של תכנון יוזם על שטחים פתוחים, התוכניות המרקמיות בתקציב משותף יחד עם מנהל התכנון. עד היום רשות הטבע והגנים השקיעה בזה כ-6 מיליון ₪ על תוכניות מרקמיות. שיתפנו בזה גורמים נוספים, משרד איכות סביבה, חברה להגנת הטבע וקק"ל כגורמים שמובילים את התכנון ואתם גם באחת התוכניות הראשונות של בקעת הנדיב, גם אושרה במועצה הארצית ואנחנו, מתוך התפיסה של תמ"א 35, שגם שטח פתוח צריך להיות מתוכנן, לפחות כמו שטח בנוי. נושא של הגדרת שמורות וגנים, נושא שאנחנו מנסים לזרז את הטיפול בו, אני אראה לכם עוד מעט גרף, לא בהצלחה מרובה. יש עוד הרבה מקום לשיפור. מייד אציג את זה. התחלה של טיפול והגדרה מפורטת של מכלולי נוף, תמ"א 35 הגדירה כמיליון דונם מכלולי נוף, כ-26 אם אני לא טועה. אנחנו רואים את עצמנו כגוף המנהל של מכלולי הנוף ואנחנו מתחילים עכשיו בעצם יחד עם המשרד לאיכות הסביבה, תהליך של תכנון, הכנסת תוכן, הגדרה של מה מותר ומה אסור וזה גם משתלב עם מה שריתי הציגה פה במדיניות של משרד החקלאות. תכנון מושכל יותר לנושא של הנחלים. אנחנו רואים את רשויות הניקוז והפעילות שלהם, שבעצם פוגעת כי היא עוסקת בעיקר בהנדסה, פחות בתכנון נוף. נכנסנו למהלך הזה של השפעה על התוכניות, מה שרשויות ניקוז עושות כדי לשפר את התכנון ואת הביצועים שלהם בנחלים. נושא הים והחוף, זה גם דגש על תמ"א 35, שכסורקים את חופי ישראל מצפון לדרום, על אותם 190 ק"מ או סדר גודל כזה, כמחצית בעצם נוגעים בשמורות טבע ובגנים לאומיים וזה משמעות מאוד מבחינתנו בטיפול להסדרת נגישות, ניהול, ניקיון וכהנה, פיתוח כמובן וזה מחייב אותנו למדיניות שאני מניח שתסתיים השנה, כך שנוכל בשנה הבאה להתחיל ליישם לפחות את חלקה וגם נציג אותה, אני מניח בו... הנושא של מניעת פלישה על קרקעות בעלות ירוקה, הסיירת הירוקה, היא חלק מרשות הטבע והגנים, מימון של גופים כמו מנהל מקרקעי ישראל, משרד החקלאות, אבל אנחנו, כרשות, מסייעים בכל הפעילויות שהיא עושה והחוקים שהיא אוכפת. הנושא של שמורות טבע, נראה לי שיש פה גרף שמציג את ההכרזה משנת 1964 עד 2006, מס' שמורות הטבע שהוכרזו, נחתמו ע"י שר הפנים. אתם רואים שבשנות ה-60 הייתה תנופה של חתימה על שמורות. משנות ה-70 ועד 2000 בעצם, כמעט כלום. שרי הפנים סירבו לחתום. תחילת 2000, על רקע, אולי תמ"א 35 באווירה חדשה, היה גל גדול של חתימה בשנת 2001-2 ועכשיו יש ירידה, 2006, איזה 4-5 שמורות. סה"כ שטח שמורות שמופיעות בתמ"א 35, גם תוכניות המתאר המחוזיות הוא כ-6 מיליון דונם, מתוך זה, כ-3.5 שמורות מוכרזות. דיברתי על ההבחנה בין שטחים שונים, אז זו התוכנית המתאר של תוכנית המרקמית של שקמה, שרשות הטבע והגנים מממנת יחד עם מנהל התכנון, שותפים נוספים ובעצם תוכנית שגם עוד מעט אליסיה מובילה אותה ואני מניח שיש פה הרבה מאוד איזון בין שטחים פתוחים, חקלאות והתיישבות. אני רוצה להגיד לכם שכ-20 אחוז מהמימון של התוכנית הזו זה שיתוף ציבור. זה פרק מאוד נכבד שהכנסנו, גם כן קשור ואעבור עליו כשנגיע פה בהמשך המצגת. 20 אחוז מהמימון של התוכנית היא שיתוף ציבור. לנושא

של תשתיות, שבאמת משרד התשתיות פה חסר, יש מושג שנקרא שימוש חסרוני במשאבים מתקלים, בעיקר בקרקע ומים. ב-5 שנים האחרונות, בעצם היום, מס' פקחי התשתיות שיש ברשות הטבע והגנים זה 24. אנשים שזה לא נע"ת, אלא זה הייעוד שלהם, לפקח על עבודות תשתיות, לוודא שעומדים בקו הכחול, לוודא שלא שופכים אפר בצד, לוודא שלא פוגעים סתם בשטחים ללא צורך, אחד הפרויקטים הגדולים שאתם רואים פה, שדרך אגב, המועצה הארצית והמוסדות הרגילים לא עסקו בזה, קו התפר, פרויקט ענק עם השפעה דרמאטית שהגוף הסביבתי היחיד בעצם שליווה ומלווה אותו גם היום זה הרשות ועם השפעה דרמאטית על השטח, אתם גם יכולים לראות פה חלק מהעבודות. נושא של איחוד והצמדת תשתיות, נושא נוסף שאנחנו מנסים לעסוק ואתם פה רואים את העמוד הראשון בארץ שהצמידו לו אנטנה סלולארית, אחרי שכנועים ולחצים גדולים על חברת החשמל והיום נדמה לי שיש להם אפילו מחלקה, כי הם ראו שאפשר לעשות מזה עסק. יש להם מחלקה שמעודדת את זה ואנחנו שמחים על כך, אבל זה הנושא של איחוד תשתיות פה. זו דוגמא אחת. נושא של מים, ופה בטח מואי ידבר אחרי, על נושא של מים, עשינו עבודה מאוד גדולה עם נציבות המים, היום רשות המים. חוץ משינוי חוק המים שהיה לפני כשנתיים, שבו בעצם הגדרנו את הטבע כטבע ונוף שזכאי לקבל מים. עד 2004 בעצם הטבע והנוף, היה אפשר רק לקחת מהם מים. שינינו את חוק המים. היום אנחנו עובדים על כל הנושא של הקצאות מים לטבע ולנוף, לנחלים, העברה של תקנות בכנסת, כולל לעודד את הורדת תפיסות המים ממעלה הנחל למורד שלו, תקנה שעברה לפני איזה 4 חודשים בכנסת וגם אנחנו.. פעולה, עבודה שאני מקווה שגם משרד החקלאות יצטרף אליה להקצאת מים לנושא הנוף, כי אנחנו מדברים בעיקר על הנוף המושקה, לא על הנוף שעומד על הגבעה. זו עבודה גדולה שאנחנו התחלנו אותה ואנחנו ממתינים פה לעבודה נוספת, זה כדי להמשיך ולהפעיל אותה. כל מה שקשור לשיקום בתי גידול, זה פרויקטים גדולים מאוד. יש פה רשימה של נחלים... עין גדי, זה היה גם בתקשורת, הביקורת עלינו, כביכול, חלוקת המים בין הקיבוץ לרשות, אבל ההשקעה שם.. כדי לקבל מים לטבע זה 10 מיליון שקל. תל דן, זה השקעה של 5-6 מיליון ₪ כדי לפתוח הסכמים בני 60 שנה שהוסכמו עם הקיבוצים, בדר"כ זה קיבוצים ולספק מים לשמורה ולנחל, זה פוליטיקה... אנחנו יוזמים פה לא מעט דברים, כמו.. כתוב כאן מקורות הירדן, אבל כל פתיחה של כל.. אנחנו עובדים על בדיקה של כל המים שיוצאים ממקורות הירדן, על מנת לספק מים בצורה מספקת גם לטבע, גם לנוף. כאני אומר נוף, זה גם תיירות וגם חקלאות עם רשות המים. עבודה גדולה נוספת שאנחנו עושים בנושא של שימור המורשת התרבותית, אז כתוב, התוכניות העוסקות בנוף יתנו ביטוי למכלולים של תרבויות שונות. אז ראשית, עבודה גדולה שאנחנו עומדים לקראת סיום שלה, של זיהוי נופי התרבות של ישראל, שזה בעצם הגדרות שאנחנו לוקחים מאמנסקו, הגדרות שמקובלות בעולם, מכילים אותם פה על ארצנו הקטנה והמעניינת, במגמה שבמהלך העדכון של תמ"א 35 בעצם נותרו עוד 4 שנים נדמה לי, יהיה אפשר לעדכן את אותם מכלולי נוף בהתאם לאותם נופי תרבות. הפעולה הגדולה שעשינו בנושא של הכרזה של אתרי מורשת כאתרי עולם, מורשת עולמית, הציר המרכזי להכנת התיקים, הן של מצדה והן של דרך הבשמים בנגב, הן של הנתיבים המקראיים, אז זה הרשות עם השקעות מאוד גדולות. השקעה גדולה מאוד בנושא של שימור מבנים ומתקנים היסטוריים, שחזור, פה אנחנו רואים את הקירות של מצדה מצד שמאל, עבודה גדולה שנעשתה ונעשית שם, או התיאטרון בציפורי, אלו רק דוגמאות, כל מקום כזה זה השקעות של מיליונים. לדעתי השנה אנחנו משקיעים סדר גודל של 5 מיליון ₪ רק בנושא של שימור. באשר לפיתוח הנגב והגליל, דיברתי על הכרזת אתרי מורשת עולם.

אנחנו קולטים גם בנגב ובגליל סדר גודל של 5.5 מיליון מבקרים בשנה, בתשלום. אנחנו יכולים למדוד את זה בקופות ועוד כ-10 מיליון מבקרים בשנה, ללא תשלום בשאר השטחים הפתוחים. חלק מהאתרים שלנו הם בתשלום אבל רובם הם ללא תשלום. יש לזה משמעות של תחזוקה, יש לזה משמעות של קליטה וניהול מבקרים, כולל גם הניהול של האופניים. גם השבה של בעלי חיים שנכחדו כתוספת לשטח, כאלמנט שהופך את השטח ליותר מעניין, הוא נעשה בעיקר בנגב, בגליל, פרויקט גדול של פיתוח של חניוני לילה, ראינו שהתרבות היום של הנוער היא בעצם לישון בבתי מלון, בעיקר יורדים לאילת או מקומות כאלה.. אנחנו חושבים שנכון קצת שיחוו את לינת תחת כיפת המים וזה נושא שהוא מאוד מפותח אצלנו, חניוני הלילה ויתפתח עוד.

דובר :

לא שומעים את השאלה.

מר יובל פלד :

פראיים בדרום, יש קרוב ל-200 פראים שמסתובבים בדרום, ממכתש רמון דרומה, אין כוונה יותר להשיב. ראמים לבנים, יש כ-80, יש כוונה להוסיף עוד. יענים, אנחנו עושים ניסוי השנה של השבת יענים גם בדרום, יחמורים, השבנו, בגליל יש סדר גודל של בערך 150 יחמורים ויש גם קצת יחמורים בנחל שורק פה בירושלים ויש כוונה להמשיך ולהשיב יחמורים גם בגליל וגם בהרי ירושלים. אנחנו חושבים שדרך הסיפור של היחמורים אפשר... שמאי דיבר על השדרה הירוקה, בעצם השדרה הירוקה, זה אותה שדרה שהיחמור, בעבר, כשהוא היה פה, בתחילת המאה, הלך בה. אנחנו חושבים שדרך העיניים של היחמור, דרך הייצור הזה שהיה מצד שמאל, אפשר להסביר יותר טוב את החשיבות של היחמור באופן כללי.

גם פרויקטים של אופניים, רמי שם את זה על השולחן, אז אנחנו מובילים פרויקט גדול יחד עם גופים נוספים, גם עם קק"ל, את שביל ישראל אופניים שחוצה את ישראל מצפון לדרום. בעקבות זאת גם משנים את מדיניות הרשות שרמי, יש לו ביקורת עליה אבל זה בתהליך שינוי וזה ישתנה. לגבי ירושלים, גן לאומי סובב חומות ירושלים, גן לאומי שמקיף את ירושלים, כמה מאות דונמים, מהחומה והחוצה. בעצם עד לפני כ-4-3 שנים זה היה בניהול של העירייה. עקב בג"צ חלק הועבר אלינו. שם יש השקעה עצומה, גם עם משרד התיירות וגם עם משרד ראש הממשלה בפיתוח וכל מה שאתם רואים פה ירוק, זה בעצם היה מזבלה ופלישות ואני מזמין את כולם לסיור בגן לאומי סובב חומות ירושלים. עבודה עצומה. גם השנה אנחנו משקיעים שם 5 מיליון ₪ בשיקום של כול סובב גן העיר העתיקה. גם בנושא של פארק לאומי ממערב לעיר, הפארק המטרופוליני, עמק הארזים, עמק רפאים, אנחנו עוסקים שם בעבודות קטנות, אבל שיש להן משמעות על כל השטח, גם בשיקום טראסות, יש לנו צוות מיוחד ועובר ומשקם טראסות.. מעניינות עם השפעה אדירה על השטח, יש פה עין לבן, עין חרב ועוד ועוד... ליד נס הרים...

יש אמצעים חברתיים למיניהם שכתוב "חינוך לקיימות, צמצום היבדלות, לכידות חברתית", אלו המושגים שכתובים באמצעים החברתיים. אז פה יש רשימה של חלק מהדברים שאנחנו עושים, למשל, אי אימוץ אתרים ע"י קהילות סמוכות, אתר קהילה... יש לדעתי 30-40 פרויקטים כאלה של קהילה מאמצת אתר. פרויקטים יפים. גם אנחנו מנסים להנגיש יותר את האתרים לתלמידים ולמוגבלים. היום הכניסה לתלמידים זה במחיר של 3 ₪ לתלמיד. תוכניות של קצין שומר טבע, כל קצין שגומר בה"ד 1, הוא יוצא אחרי קורס עם תעודה של שומר טבע, פרויקט מעניין..

כמובן אנחנו עוסקים לא מעט בפיתוח בסדר גודל של 20-30 מיליון ₪ בשנה, פיתוח באתרים השונים שלנו בארץ, עם הבטחה, נגישות וזמינות אתרים גם לציבור מוגבל, זה בהיקף של 3-4 מיליון ₪ בשנה. חלק מהכספים ביטוח לאומי, חלק משרד התיירות, חלק כמובן משלנו ודיברתי בהתחלה על קביעת קריטריונים לשיתוף ציבור בתכנון, זה בתחילת הדרך של התוכניות המרקמיות, תוכניות אזוריות עם שילוב יפה, אני חושב, בנושא של תכנון אזורי. תודה רבה.

מר מואי:

כמו גם משרד התשתיות, אז גם אנחנו כגוף, לא נדרשו להציג התייחסות ספציפית למימוש צעדי המדיניות של התמ"א, אבל יחד עם זאת מצאנו לנכון להציג את הממשקים שלנו, בתור רשות מים עם התמ"א, גם בקטע של איך התמ"א משפיעה על התוכניות שלנו ואיך אנחנו, באמצעים שלנו, "מגבים" את התמ"א. מטבע הדברים, מירב הנושאים שאתייחס אליהם יהיו לנגב, כי הנגב הוא דליל מאוד במקורות מים ומה לעשות, לא מצאנו דרך להקים מתקן התפלת מים בסמוך לאוניברסיטת בן גוריון, אז זה קצת בעיה. כל שינוי בתחזית אוכלוסיה למשל בנגב, יש לו השפעות קרדינאליות על מערכות אספקת המים. בנושא הזה, אני מתייחס ספציפית שעלינו התמ"א השפיעה בהקשר של הנגב באופן מאוד מהותי. אנחנו נערכנו להגיב בנושא הזה. עוד דבר אחד, וזה בהקשר לדברים שנאמרו לפני כן, ברמה ההצהרתית, רשות המים פועלת ותפעל למימוש של כל תוכנית פיתוח שהממשלה החליטה עליה. הסייפא של מר שאני אומר הוא, שהמים לא אמורים להיות מחסום או צוואר בקבוק לתוכנית פיתוח. אני אומר אמורים, כי לצערי יש לנו גם פרטנרים, משרד אוצר וכו', אבל בעיקרון, על כל מדיניות שממשלת ישראל מחליטה עליה, אנחנו באים ומגבים את זה בנושא של אספקת מים. דובר על פיתוח תשתית חקלאית ברחבי הנגב. אנחנו עוסקים במספר תוכניות אב. אנחנו נמצאים בישורת האחרונה של תוכנית אב לאספקת מים שפירים לנגב. ועדת היגוי הייתה בשבוע שעבר, אנחנו מקווים להביא את זה לשיפוט ממש בקרוב. אני תיכף אראה במפה על מה אנחנו מדברים. שתי תוכניות נוספות שקשורות לאספקת מים לחקלאות, זה תוכניות אב לאספקת קולחים בנגב ולתוכניות לניצול מים מליחים בנגב ומה שסוגר את המעגל זה המשך פיתוח מפעל השפד"ן. מפעל השפד"ן זה אותם קולחים של גוש דן שמוחדרים לתת הקרקע בין ראשון לאשדוד, מושבים חזרה ומובלים להשקיה בנגב. בסה"כ אנחנו מדברים על צריכה חקלאית בנגב בסדר גודל של 200 מיליון קוב לשנה, שמרבית המים זה מים של שפד"ן. 140 בערך זה שפד"ן, 45 שפירים והשאר זה קולחים ומליחים. בעיקרו מה שאני רוצה פה להגיד, היום אנחנו מספקים בנגב בסביבות 140 מיליון קוב של מים שפירים כולל חקלאות, בעיקר לשימושים ביתיים ותעשייתיים. התמ"א הגדירה את הנגב בתור אזור של פיתוח מואץ, ברמה של מדיניות ואנחנו התיישרנו עם התמ"א ותוכנית האב מדברת על הכפלת הצריכה, סדר גודל של 140 ל-240 מיליון קוב בשנת 2030. זה הצריך אותנו לעשות תוכנית אב שהיא גמישה מספיק להגיב על התפתחות כזאת. באופן טבעי, בהתחלה, בתוכנית האב חשבנו רק לחזק צירים קיימים. יכול להיות שזה היה יותר זול. בגלל חוסר הוודאות זאת לגבי העתיד, הלכנו על תוכנית שמחזקת באופן חלקי צירים קיימים ובסביבות 2015 מגדירה ציר אספקה חדש. כשאני מדבר על צירים עיקריים, אני מדבר בעיקר על מטרופולין ב"ש. אנחנו מגדירים ציר אספקה חדש, שיש לנו בו את הגמישות לראות עוד 5-15 לראות מה קצב ההתפתחות, האם באמת המדיניות שתמ"א 35 הגדירה, האם היא מוכיחה את עצמה ואז להחליט על גודל המערכת הנוספת שתפותח באותו ציר חדש. יש נושא של יצירת חגורות ירוקות

בתוכנית ב"ש, אז יש לנו תוכנית להשבת קולחין ב"ש לכיוון מזרח, שכוללת גם אספקת קולחין לפארקים ולגינות של ב"ש. התוכנית מוכנה. יש שתי בעיות. הבעיה העיקרית זה הנושא של שדרוג הקולחין במת"ש עצמו ומטבע הדברים, האישורים של משרד הבריאות. משרד הבריאות לא מאשר השקייה של פארקים עירוניים, אלא אם כן איכות המים עומדת בקריטריונים המתאימים. ברגע שהקולחים במת"ש הזה ישודרגו, משרד הבריאות ייתן את האישור. אנחנו מסוגלים לספק מים לאזור ב"ש, לפארקים שסביבו.

העתקת מחנות צה"ל לנגב, בהתייחסות ישירה לנושא של העברת המחנות לצומת הנגב, הכנו תוכנית ספציפית לנושא. אנחנו משלבים את זה גם בתוכנית האב לאספקת מים בנגב. מקורות נכנסת לתכנון מפורט של קו מים שיספק מים למחנות. אנחנו לא נהיה צוואר בקבוק בנושא הזה.

פתרון התיישבות שנתית לאוכלוסיה הבדואית בנגב, אנחנו היום מספקים מים ל-6 העיירות הקיימות המוכרזות. מתוכננות עוד 9 עיירות במסגרת המועצה האזורית של אבו באסמה. התכנון הושלם מזמן. הביצוע נמצא בתהליכים ויהיה להם מים.

בדיקה לחיוב השימוש במים מושבים במגזר העירוני, אז רק כמה מילים... אנחנו בנושא של השבת קולחין לשימושים חקלאיים, אנחנו מסייעים ע"י מתן מענק ליזמים שבאים עם רעיון, עם כוונה, לפתח מפעל השבה בסדר גודל של עד 60 אחוז מעלות ההקמה. בשלב מסוים הכנסנו את הנושא הזה של סיוע להשבת קולחין לגינות עירוני. ניתן מענק לנושא הזה. בינתיים פג התוקף. אנחנו תוך מס' חודשים נכנסים להסדר חדש בשילוב עם האוצר ולפיו יינתן מענק חד פעמי למפעלים כאלה, נגיד, פארק גני יהושוע לדוגמא. במידה וזה ייצא לפועל, מענק חד פעמי בגובה של 4 מ' על כל.. שיסופק ברמה שנתית. ריכוז הטיפול והאחריות בכל נושא המים בידי גוף אחד, זה לא בא בעקבות התמ"א, אלא בעקבות...

דוברת מהקהל:

זה מענק לרשויות המקומיות?

מר מואי:

לא, זה מענק ליזם. אם הרשות המקומית היא היזם, לדוגמא, אם עיריית ת"א תהיה היזם שירצה להקים מפעל השבה, אספקת מים לגני יהושוע, אז היא תהיה הכתובת. אם זו תהיה החברה הכלכלית של עיריית ת"א, אז היא תהיה הכתובת.

ריכוז הטיפול והאחריות בידי גוף אחד, אז מה-1/1 אז אנחנו לא נציבות המים. אנחנו רשות המים. לצערי זה הסדר חלקי לעומת הרצונות שלנו וכמו שזה בא לידי ביטוי, גם בדוח ועדת מגן וחוות דעת נוספות שהיו בעבר. בשלב המידי, צורפה אלינו הרשות הציבורית למים ובשנת 2010, מתוכננות להצטרף מנהלת הביוב ומנהל משק המים העירוני. אני חייב להגיד שלמרות שזה רק ב-2010, יהיה שיתוף פעולה הדוק עם שתי הגופים האלה. המים מטופלים בהמון גופים..

מר שמאי אסיף:

תן דוגמא או שתיים של נושאים..

מר מואי:

הדוגמא המאוד מהותית זה הנושא של אחריות על איכות המים מבחינת מי שתייה. זה סולו בידי משרד הבריאות. יש נושאים שיש חפיפה ולפעמים אפילו ניגוד עניינים עם המשרד להגנת הסביבה.

הכנת תוכנית מתאר ארצית לשילוב תשתיות, זה לנושא האחרון בשקף. פה פשוט זה בקשה. יש את הכוונה הזאת, היא הובאה, הוצגה ע"י מנהל התכנון. אנחנו מבקשים שבמסגרת התוכנית הזאת, תימצא הדרך פשוט לחייב הבטחה של תוואי להעברת קווי מים בצמוד ולאורך תשתיות תחבורה. הנושא הזה הוא מאוד בעייתי. לצורך העניין הזה בין השאר, ניזומה התוכנית של תמ"א מים, תמ"א 34 שהפרק החמישי שדן בה, שהוא הפרק האחרון, הוא כרגע בהכנה. אנחנו מחפשים כל דרך לעשות את זה.

מר שמאי אסיף:

תודה רבה. טוב, אנחנו עכשיו בדיון פתוח ובהערות.

מר ישועה יצחק:

אני ראש מועצה אזורית, אני מאזור המרכז. מ-09 בבוקר מדברים פה על הפריפריה. אני רוצה לומר כמה נקודות לגבי אזור המרכז, שמי שלא יודע, כדאי לומר זאת, זה המקום הצר של מדינת ישראל, 15 ק"מ פחות או יותר עד לקו הירוק. אני מקווה שמבינים, ששמירת אזור המרכז מכל מקום, החקלאות, זה בעיה לאומית ולא בעיה של מועצה אזורית או של יישוב מסוים. לכן לא מובן לי, כל המשרדים שפה דיברו היום, תיירות, חקלאות.. לגבי החקלאות, החקלאות באזור המרכז, ללא עזרה ממשרדי הממשלה, לא תתקיים ולא אכנס לפרטים והמבין יבין מה יקרה באותה קרקע. החקלאים לא יחזיקו את הקרקע שם ומי שלא מבין שגם קו תפר, זו בעיה לאומית וניצני עוז ושער אפרים ויד חנה ובת חפר וכדומה, יש חובה לאומית לשמור עליהם.. מי שלא מבין זאת, חוטא למטרה של מדינת ישראל, לציונות שלנו. דבר שני, וני רוצה פה עוד מילה לרותי, שהייתה מאוד מרתקת בדו"ח שלה, אבל, אני מציע להסב תשומת לב, שהנושא של אפשרות של העברת זכויות במושבים, אני מציע שיבינו שהדבר הזה מחייב מחשבה קצת יותר מעמיקה לגבי המבנה של המושב. לגבי חיזוק המרכז, הצהרתי ושמאי יוכל לאשר זאת, אני מאלה שלוחמים לא להוסיף ולו מגרש אחד במושבים באזור המרכז. אני מאלה, שמתוקף תפקידי, כשהייתי יו"ר ועדת תכנון, לחמתי לא לאשר שום תוספת באזור המרכז למגורים, במושבים. לא מובן לי מדוע צריך לחזק את הערים באזור המרכז. מזהירים מחד, לחזק את הפריפריה במגורים, מצד שני, מתכננים לקחת אלפי דונמים של אדמות חקלאיות, לחזק את הערים באזור המרכז. כל משפחה, כל תושב שנכנס לנתניה או לכ"ס או להוד השרון, זה על חשבון הפריפריה. לכן, אחת ולתמיד, אם מזהירים את ההצהרות לקיים אותם ולהפסיק... אני מציע עוד מילה, לבחון פעם נוספת את העניין של המרקמים העירוניים באזור המרכז, וזה נעשה עם שמאי ולבחון פעם נוספת את הצורך בשטחים הענקיים לנופש מטרופוליני שמיועדים לערים באזור המרכז. תודה רבה.

מר רנן ארז:

לא רק מתוך רצון לשלום בית עם שיעה ידידי, אני חושב כדי לחזק את מה שרם אמר בהתחלה, אני חושב שצריך להגדיר באופן ברור, המשאבים זורמים למדינת ת"א. צריך לעשות את ההבחנה בין מדינת ת"א, שזה האזור האורבאני במרכז לבין הפריפריה כולה ובמקרה זה שיעה, גם אתם פריפריה. זה אותו דין. אני חושב שחמור ביותר בעיני, שמשד האוצר לא נמצא בדיון הזה. צריך להגיב על העניין כי זה נראה לי בכלל שיש מדינת ישראל, יש מועצה ארצית ויש משרד אוצר, שהוא בכלל ממלכה מעל ממלכה וזה לא מתלכד בסדר היום בכלל. זאת הבעיה, מכאן זה מתחיל, שלא לדבר על משרדים אחרים, וכמובן גם הוזכרה פה ההערה המבנית, לגבי משרד

התשתיות, שהוא משום מה נשמט מתוך התמ"א, אני מבין, וצריך לראות איך הוא בא לידי ביטוי, איך הוא מתחבר. דבר אחרון, אם מותר להגיד מילה טובה, זה בהחלט לרותי, זה נאמר כבר פה. צריך לומר את זה במפורש לולרי, לגבי משרד איכות הסביבה וגם משרד התחבורה. אני חושב שהם הציגו, שהוא מתווה אמצעי מדיניות.. אני חושב לקידומה של התמ"א, בעוד שלצערי הרב, מבלי להזכיר אחרים, זה פשוט היה מביש. זה לא נתן מענה.

מר אלון ליווז :

נדמה לי שמהפרספקטיבה לפחות של ראשי רשויות, למרות שלא עשיתי סקר, רבים אני חושב, יסכימו איתי שלמעשה אין רציפות בגלל שיטת הממשל שלנו, שכל שר חדש מביא איתו גם מנכ"ל חדש, אין שום רציפות של מדיניות. תמ"א 35 להבנתי, צריכה להיות אחד מעמודי התווך שבאמצעותם תעבור מדיניות לכל המשרדים ואשר על כן אני מציע, שמאי, שבכל פעם שייכנס מנכ"ל חדש, וזה קורה אחת לכמה חודשים, הוא יקבל... לעצם העניין, אני חושב שעל מנת שתמ"א 35 באמת תהיה מדיניות המוצהרת ושכל משרדי הממשלה יפעלו לפיה, לדעתי כל שר וכל מנכ"ל חדש שנכנסים לתפקיד, צריכים לקבל שעת תמ"א 35 מלשכת המתכנן הראשי ואם זה יהיה רק בכתובים, אז כל אחד ימציא לנו את הגלגל מחדש כמו שקורה חדשות לבקרים. דבר אחד נוסף שרציתי לומר בהקשר להערת נציגת משרד התיירות, נורא השתוממתי לשמוע שהתיירים שמגיעים למדינת ישראל לא משאירים פה כסף. אני הייתי רק לפני חודשיים בפולין, במה שנקרא תיירות מחנות המוות. צריך לראות מה הפולנים, שכולנו צוחקים עליהם באין ספור בדיחות, מה שהם עושים מהתעשייה הזאת שנקראת תיירות מחנות המוות. אנחנו, שיש לנו פי אלף נכסים לתיירות, לא יכולים בשום פנים ואופן לסבול לדעתי, מן התייחסות כזאת שאומרת שהתיירות לא מכניסה כסף. גם אם אין מספיק חדרי מלון בירושלים, אז צריך לשווק את מדינת ישראל, שת"א היא בסך הכול היום 40 דקות מירושלים ועם הרכבת בסוף רבעון ראשון של 2013, היא תהיה 30 דקות.

גב' ארזה :

שתי הערות. א', יש לי בקשה. אני מבקשת שהמצגות של האנשים שהציגו כאן יועלו לאתר שלנו כדי שכל אחד מאיתנו יוכל לקרוא ולראות אותם. דבר שני, אני רוצה לחזק את מה שולרי אמרה לגבי הצורך הפנטסטי, חשוב ביותר, להסתכלות בין משרדים על אותם נושאים. אנחנו כל הזמן שמענו דברים שבגלל שמשדד זה לא עוסק במה שהאחר עוסק, אין תאום וכדומה וחייבים להיות ואם זה לא יקרה ממנהל התכנון, זה לא יקרה משום מקום אחר. לדוגמא רק, מבחינת גילה, שדיברה על עיר הבה"דים וכמה חשוב החינוך של הילדים, נו, איפה משרד החינוך שצריך להיות מעורב? שמענו גם שהוועדה הבינמשרדית הזאת, אף אחד לא יודע מי מזמין את החברים וחלק מהחברים לא מוזמנים... זאת אומרת שיש פה בעיה מהותית לא של משרד הביטחון, של מדינת ישראל, שאין תיאום ואין שיתוף פעולה לרוב בין המשרדים.

מר מנחם :

שלוש הערות ואני אקצר לשתיים, כי הראשונה, גם ולרי אמרה ועכשיו גם ארזה, שבאמת זה מתבקש וצריך לראות איך בשנה הבאה, ואני רוצה לברך על הכנס הזה ועל כל מה שנאמר, אבל אם בשנה הבאה ייערך כנס כזה, מן הסתם כפי שהתמ"א התחייבה, כדאי לערוך אותו במתכונת אחרת ואולי באמת במתכונת לפי נושאים ואז לראות איך כל משרד ומשרד ורשויות תורמים את חלקם בנושא הזה והאחר, או לחילופין וזו הערה שנייה... דובר כאן היום

הרבה על הפריפריה לעומת המרכז ועל האזוריות. מטרופולין ב"ש לדוגמא, קיבל כאן היום ביטוי מאוד נכבד ואני מברך על זה. אולי כדאי, אם רוצים לראות איך באמת התמ"א מתיישמת הלכה למעשה, לקחת אזור מטרופולין מסוים ולראות איך התמ"א, באמצעים השונים שהיא דורשת ושהיא הכניסה, איך בדיוק זה משתלב, כל האמצעים האלו בתחום של מטרופולין אחד, כלומר לתקוף את אותם נושאים, אבל בהיבט אחר, ובהיבט של מטרופולינים, אני חושב שזה יכול להיות מאוד מעניין והיום שמענו הרבה על מטרופולין ב"ש, אבל כל אחד מהכיוון השני. הערה שלישית, זה לגבי אמצעי המדיניות שהוטלו, הושמו, על כל אחד מהמשרדים והגופים השונים. אני לא יודע אם זו הייתה בחירה חופשית, לא של לפי התמ"א והחלוקה שאתם עשיתם ותבורכו, ועברתם על כל זה. הייתה בחירה חופשית של כל אחד מהמשרדים האם הם באמת היו קובעים מעצמם את אותם נושאים, כלומר, יכול מאוד להיות שצריך לקחת את אותם אמצעי מדיניות ולעדכן אותם גם מבחינת המטלות על המשרדים והגופים השונים.

גב' ציפי רון :

קודם כל אני רוצה לברך מאוד על היום הזה. אני חושבת שזה היה מעניין מאוד לשמוע את כל מה שנעשה בנושא. יש לי מעט מאוד הערות. אחת מהן מתייחסת לנושא של תשתיות. אני לא שמעתי על איך מנסים לאחד את תשתיות. למשל, יש תשתיות של מים, יש תשתיות של ביוב, יש תשתיות של העברת צנרת, אלקטרו אופטית, גז, הרבה מאוד צנרות. הייתי רוצה לדעת אם יש איזה שהיא התייחסות מסודרת ואולי מתוזמנת שעובדת ביחד, של כל הגופים. נושא נוסף שהייתי רוצה אולי התייחסות, הנושא של שימור אתרים. התמ"א כללה התייחסות מאוד מקיפה לנושא. לא ראיתי איך זה מתבצע בפועל, איפה, מי לקח על עצמו אחריות לנושא הזה. דבר נוסף, התפעלתי מאוד מהמצגת של רותי בנושא של החקלאות. יחד עם זאת, אני רואה שהרבה מאוד מטעים ושטחים חקלאיים מתכסים בפסולת חציבה והופכים לאט לאט למגרשים מבונים. כאן אני מגיעה לשאלת מפתח, בכלל, בנושא של ההתייחסות לתמ"א: אכיפה. מה קורה בנושא אכיפה לגבי נקודות שונות שהתמ"א כוללת אותן ואני רואה שהן פשוט נעלמות. לדוגמא, אם דיברו על מרקמים לשימור ועל אתרים לשימור וכן הלאה, יש לנו הרבה מאוד נקודות, למשל עצים, הדברים פשוט נעלמים מהעין. הייתי מבקשת להתייחס לנושא של אכיפה. עוד שאלה יש לי בנושא של תחבורה. נעשה הרבה מאוד ואני מאוד מודה על המצגת, יחד עם זאת הייתי רוצה לדעת אם יש התייחסות לתוכנית אינטגרטיבית של מערכת משולבת של תחבורה, כלומר, אולי יש מקומות שכדאי לשקול עידוד תחבורה ציבורית חינוך או הטלת קנסות על מכוניות שנוסע בהן איש אחד. דברים כאלה קורים בעולם. אם אנחנו מדברים על המאה ה-121, על ההתקדמות בנושא הזה, ואנחנו רוצים ומחזיקים מעצמנו כמדינה מתקדמת, הייתי מבקשת לקחת את הדברים צעד אחד קדימה ולכלול את זה גם עם הדברים שאמרה כאן ולרי על התחממות כדור הארץ. איזה תוכנית אינטגרטיבית מתקדמת הכוללת גם תוכנית, גם אכיפה, אנחנו יכולים לראות. הנושא האחרון, זה ההיבט הציבורי, כבר התייחסו אליו לפני. מצד אחד האם יש פורום או האם יש אפשרות לשקול הקמת פורום ציבורי במקומות שונים בארץ שיתייחס לנושא הזה כדי לשתף כמה שניתן יותר את הציבור, וכמובן הנושא של החינוך. החינוך, הבאת הנושא הזה לידיעת הציבור ובעיקר מהגיל הצעיר ביותר נראית לי חשובה ביותר להיבט התכנוני ולדמותה של הארץ, זה בעצם שמה גם של התוכנית.

מר איתמר בן דוד :

אני רוצה להעלות בעיקר את הנקודה של ההתחדשות העירונית. אני חושב שבתמ"א ששמה את נושא הפיתוח העירוני, המרקמים העירוניים ואת דמותה של ישראל כמדינה שהאוכלוסייה שלה בעיקרה היא אוכלוסייה עירונית, הנושא הזה כפי שעלה היום, בעיקר דרך משרד השיכון, מנהל מקרקעי ישראל, אבל לא פחות מזה גם נוגע לסוגיות של משרד התחבורה. הנושא הוא מאוד רחב. ובדיווח לאחר שנה, אני חושב שהרושם הוא שהנושא הזה לא מקבל את הטיפול המלא, הראוי, כמו שהוא צריך לקבל וגם פה, אני חושב שזה בדיוק אותה תופעה של נושא מורכב שמתחלק בין כמה גורמים ואני חושב שבשביל זה, טוב מאוד שיש את הימים מהסוג הזה, שאתה יכול לראות את הדבר הזה ומי שמוביל את תמ"א 35, שזה משרד הפנים, ייתכן שאם הדבר הזה לא ניתן למצוא איזה שהיא דרך. המקום הוא ליזום בנושא הזה איזה שהיא החלטת ממשלה, להוביל מהלך או לקחת את הנושא הזה לאיזה שהוא טיפול, גם מתוך מנהל התכנון, כי הנושא הזה, בעצם, יש לו הקשר מאוד גדול, גם לנושא של השמירה על השטחים הפתוחים והצורך באמת לעשות ערים אינטנסיביות, יעילות, עם שירותים יעילים לאוכלוסייה. בתוך הנושא הזה גם יש את הנושא של דיור בהישג יד, שגם היום, אף אחד לא העלה את הנושא הזה, שגם בהוראות תמ"א 35 הוא מצוין ולא ברור עד היום איך אפשר ליישם אותו. הנקודה האחרונה זה באמת, הקדימה אותי ציפי ואני רוצה להודות למנהל התכנון, לתכנון ארוך טווח ולמזכירות המועצה הארצית על היום הזה, שבהחלט זה מרשים לצאת מהשוטף ולטפל בתמ"א, שהיא ארוכת טווח ולתת לה איזה שהוא פאן של דינאמיות, שבה בעצם כל הגורמים שמטפלים בדמות הארץ במסגרת הממשלה, נותנים לה איזה שהוא דיווח תקופתי, באמת איפה הדברים עומדים וזה הופך את הנושא של גם חידוש, שבעצם כרך אמצעי המדיניות הוא רק כרך מעלה אבק בכול המשרדים. תודה רבה.

מר אלכס שפול:

אני רוצה להתייחס לנושא אחד שקשור עם כמה הערות של החברים. אני רואה את התוכנית של המתאר הארצית כי בתפקידי יש כמה הביטים. היבט אחד זה היבט הבירוקרטי, שכל תוכנית שתתאשר במסגרת מוסדות התכנון, היא צריכה להיות בהתאם להוראות תוכנית מתאר ארצית. המנגנון הזה הבדיקה והתאמת התוכנית לדרישות של תוכנית מתאר ארצית קיים. זה גם סעיף 109, כל תוכנית עוברת את הבדיקה במנהל התכנון. גם כל מוסדות תכנון יודעות שצריך להתייחס לתמ"א 35. אם אנחנו מדברים על יישום הוראות התמ"א, אז לא רק התאמת תוכניות בניין עיר לעקרונות התמ"א, זה גם תפקוד של כל משרדי ממשלה, יישום בפועל את המדיניות של תמ"א. מה שאנחנו שמענו פה, אנחנו פשוט עדים שההיבט הזה, היישום של התמ"א בפועל פשוט לא קיים וגם אין לנו את מנגנון הבקרה שיכול להגיד שכן, כל משרד ממשלתי עובד תחת המדיניות של תוכנית מתאר ארצית. דרך אגב, אין תשתית אחרת חוץ מתוכנית מתאר ארצית, אין אף מסמך שיכול לאחד ולכוון את משרדי הממשלה ליישום היעדים המאוחדים. דוגמא אחת, באה נציגת משרד השיכון ומציגה פה דבר שהוא חשוב מאוד מבחינת התוכנית מתאר ארצית, התחדשות עירונית. אני רוצה להגיד סליחה, ההתחדשות העירונית בגליל, בפריפריה, דבר שלא עובד. אין מנוף כלכלי. אחרי ששמענו את נציגת משרד השיכון והבינו, אנחנו אומרים שהמשרד לא מיישם את זה, אחד מהיעדים, לפתח את הגליל. אותו דבר אני שומע את נציגת משרד התחבורה. ראינו ירושלים חשוב, ראינו את פיתוח המערכת בדרום, חשוב מאוד. אני שואל מה קורה בצפון, מה קורה בגליל. תוכנית אחת זה התוכנית המאושרת, זה קו ת"א-נהריה. קטע מס' 18 של דרך מס' 6 שמגיעה ליוקנעם, עוצרת ביוקנעם, גם שם כתוב שזה 2009 או 2012, משהו כזה. אני חושב שאחת

מהמסקנות, לסיכום, שאו באמצעות ועדת מנכ"לים או באמצעות מנהל התכנון, כי זה מנהל התכנון ופיתוח, צריך ליצור מנגנון שכל שנה או כל משרד ממשלתי, בהתחלת השנה, צריך לתכנן את עצמו ברוח דברים של תוכנית מתאר ארצית, תמ"א 35.

מר שמאי אסיף:

תודה. אנחנו מוכרחים להתחיל להתכנס לסיכום ורק כמה מילים, דברים שלי, ברשותכם.

גב' רחל אלתרמן:

כתוב שהאוצר יגיש בכתב. אם הוא כבר הגיש, אז אשמח מאוד להתייחסות שלך ושל רם ואם הוא לא הגיש, אז הייתי רוצה לדעת איפה ומתי...

מר שמאי אסיף:

אנחנו נתייחס, 100 אחוז. שאלה במקומה. קודם כל, זה לא רק כדי לצאת מהשוטף, אני רוצה את ההתכנסות הזאת, את הדיון הזה, אני רואה לחשיבות. אני לא בטוח שאנחנו מבינים כולנו מה המשמעות האמיתית של מה שאנחנו עושים פה. מי שמכיר את עבודת הממשלה, אני לא בטוח שכולם כאן, כל אחד מהזוית שלו מכיר את כל עבודת הממשלה וגם אני לא, גם אני יחסית טרי בתוך העניין, אבל מה שאמר אלכס הוא צודק 100 אחוז. יש מעט מאוד תיאום ויש בעיית תיאום מאוד קשה ובעיקר אין תאום שבמכוון לאיזה שהם יעדים וולאיזה שהיא תוכנית ארוכת טווח. זה דבר שהוא בעיניי חמור מצד אחד, מצד שני, אני לא מסתפק בקיטורים. לכן מה שאמרנו, קודם כל, העזנו בתמ"א 35 כדי לשים אמצעי מדיניות קונקרטיים, יותר טובים, פחות טובים, אפשר להוסיף, אפשר לחלק אחרת, אני מסכים עם מנחם, הכול נכון. אבל גם באנו ואמרנו, באנו לממשלה ויש החלטת ממשלה וגם אנחנו באים ומנסים לעשות בשלב הזה לא בצורה אגרסיבית, אלא בצורה של מן דיון מהסוג הזה, לבוא ולהגיד, תראו, זה כדי להציף את הבעיה כפי שהצפנו אותה, להציף את האינטרס של המשרדים דרך הנציגים שלהם בתוך המועצה הארצית ואחרים, שהגיעו הנה ואני רואה בפקידות, הרבה יותר נכונות לפעמים מאשר בהנהגות של המשרדים האלה, שיש להם, כל אחד מהם אג'נדה משלו וכו'. לכן אמרנו, דרך התהליך הזה, נגיע בסופו של דבר ואולי מהר מאוד ותיכף נראה איך עושים את זה, למצב שבכל זאת באמת נביא את זה להחלטת ממשלה, לדיון ברמת מנכ"לים וכו' כדי באמת ליישם את זה ובאופן יותר קונקרטי, לשלב את זה בתוכניות העבודה של כל משרד. שכל משרד יצטרך להציג, שבתוכנית העבודה שלו מופיעים אותם סעיפים שהם מציגים כאן, שהם חשובים או שאנחנו חושבים שהם חשובים ומתדיינים איתנו כדי להגיע אליהם כולל הסעיפים התקציביים הספציפיים. יש כאן אמנם נייר של האוצר. אנחנו נפיץ אותו, זה יופיע באתר, הכול יהיה במקומו. אין בו שום חידוש, אין בו שום ניתוח, שאומר כמה אנחנו משקיעים במרכז וכמה אנחנו משקיעים בפריפריה, הא' ב' של העניין. הוא לא קיים שם בכלל. זאת התחמקות מתוך העניין הזה ולא בכדי הוא לא הגיע ואני מניח שהמנכ"ל עוד יאמר בעניין הזה. לפני שאמשיך הלאה, אני רוצה קודם כל לומר, צריך להגיד תודה לתכנון ארוך טווח, למנהל התכנון, ליעל, לתמר, למזכירות המועצה הארצית, לתמי. עשו פה עבודה מאוד גדולה כדי לעשות את העניין וסה"כ חשוב מאוד גם לציין את העבודה הגדולה שעשו כל אלה שהציגו, חלק יותר וחלק פחות ואני לא אחלק עכשיו ציונים, כי אחרים עשו את זה. אני רוצה כמה דברים יותר קונקרטיים לדברים שנאמרו כאן בדיון. אני חושב שתמ"א 35 כוללת בתוכה את נושא שמירת החקלאות, סעיפים מובהקים, רותי עסקה בעניין הזה ואני חושב

שצריך לעבות אותם ולעסוק בהם. אני חושב שהנושא הזה הוא חשוב, גם למרכז וגם לפריפריה. אני מסכים בעניין הזה להערה של שיעה. בהחלט נכון שגם מחוז המרכז מהרבה מאוד אספקטים, כשם שהתחדשות עירונית היא חשובה גם במרכז, לא רק בפריפריה. הבעיה הגדולה של החידוש העירוני, הוא שבשיטה המתקיימת היום, יש לה יתרונות מסוימים והיא עושה דברים חשובים למדי, הייתי אומר, יש לה גם תכונה מאוד ברורה שהיא יוצרת פערים יותר גדולים בין המרכז לבין הפריפריה. בפועל, ההתחדשות העירונית בשיטה הכלכלית הקיימת, פועלת למעשה אך ורק במרכז. לכן, ברגע שמאיצים את התהליך הזה, התוצאה היא שמגדילים עוד יותר את הפערים בין הפריפריה למרכז. אז אני לא אומר שלא צריך לעשות את זה, אבל אני חושב שצריך מהר מאוד לאור העובדה הזאת, להבין את זה ולהפעיל אמצעים אחרים בפריפריה ואמצעים אחרים באזורים חלשים, גם בשולי המרכז. בנושא התיירות, אני מוכרח לומר, גם אני חושב שיש לנו פער גדול. אני חושב שאנחנו בפספוס די גדול הייתי אומר, בראייה שלנו, של מה הפוטנציאל ומה המשאבים שצריך לפתח אותם והראייה הזאת, שהיא ראייה מהכיוון של השיווק, לדעתי היא ראייה שהיא הרבה פחות ממה שאנחנו היינו רוצים לראות במסגרת אותה עבודה משותפת שאנחנו עושים. נכון שבגלל תמ"א 12 היא ז"ל, אנחנו לא הכנסנו את הנושא הזה לפי הוראות מנהל התכנון דאז, לתמ"א 35... לא ז"ל, אבל נחיה אותה מחדש... אז זה לגבי התיירות. לגבי מנהל מקרקעי ישראל ועוד כמה אנשים שהציגו, היה מאוד חשוב ואנחנו ציפינו ובמידה נוספת התאכזבנו, היינו רוצים לראות, באמת, יש סעיפים מאוד ברורים במסמך שהפצנו ושם באמת, למשל, אם היינו יודעים היום, מקבלים תמונה היום ממנהל מקרקעי ישראל, היינו מקבלים תמונה ברורה כמה יחידות דיור שווקו והיכן, בפריסה אזורית כזאת או אחרת, ובקצב כזה או אחר, היינו הרבה יותר חכמים, היינו יודעים לראות איפה לגעת, איפה לשים את האצבע, איפה נכשלנו, איפה היינו בסדר, איפה לא היינו בסדר, ולכן חשוב מאוד לעקוב אחרי אותם סעיפים שמופיעים אצלנו, אני מקווה שאנחנו נשלים את העבודה הזאת כדי שנוכל להביא אותה כדיווח שלם ומלא בפני המועצה הארצית ובסופו של דבר בפני הממשלה ואנחנו נקבל בעניין הזה החלטות מובהקות. אני חושב שציפי העלתה את נושא האכיפה והיא צודקת. יש נקודה מאוד בעייתית בנושא של אכיפה בכלל בהיבטים רבים ושונים ואולי לא הדגשנו בעניין הזה מספיק בתוך הנושאים שעסקנו בהם. אני חושב שהנושא של חינוך הוא קריטי והוא חשוב, לא רק הנושא של השכלה גבוהה, יש לנו כאן נציגה של משרד החינוך מתחום ההשכלה הגבוהה. בראיית החינוך צריך להסתכל הרבה יותר רחב והתמ"א עדיין לא עסקה בעניין הזה מספיק וצריך בעניין הזה לעסוק. בסופו של דבר, אני חושב שבמסכת הגדולה שעסקנו בה היום, חלק מהדברים יותר לפרטים וחלק מהדברים פחות לדברים, נגענו במרבית הנושאים והבעיה שלנו זה איך לסדר אותם, איך להביא אותם בצורה מסודרת למועצה הארצית באחד הדיונים הקרובים, איך להביא אותם לממשלה ואיך להפוך את מה שהיום חוונו לאיזה שהוא תהליך מתמשך של באמת, השפעה על האג'נדה של הממשלה כולה. אנחנו צריכים לבוא ולהגיד, זה תפקידנו, אנחנו מועצה ארצית, אנחנו מייעצים לממשלה והממשלה שמחה בדרך כלל לשמוע את דברנו, אנחנו צריכים להשמיע אותה באמצעות המשרדים השונים, שבאמת יכניסו את זה לתוך תוכניות העבודה שלהם בצורה מסודרת ולפי דעתי עשינו בעניין הזה מהפיכה רבת. תודה.

מר רם בלינקוב:

יש לנו הצעת החלטה שאומרת פחות או יותר.. בכל הקשור להעדפות תקציביות לפריפריה, לא השתכנעה המועצה הארצית שאכן קיימת העדפה

אמיתית. המועצה הארצית פונה לאגף תקציבים באוצר להציג בפניה בישיבתה הקרובה ניתוח של ספר תקציב המדינה וחלוקה של מרכז הפריפריה ולהציג את מדיניותה לקראת גיבוש תקציב 2008. אני מבקש שגם שיעה יצטרף לעניין הזה. תיכף אני אתייחס לדברים שאמרת אחד אחד. אני רוצה, לפני שאני מתייחס לדברי הדוברים ולא אעשה את זה ארוך מדי, אבל חשוב להתייחס, לטפל קצת בפרוצדורה. אז אתחיל מהדברים הטובים ואח"כ אעבור לביקורת, כולל עצמית. הדברים הטובים הם שאני מוצא את עצמי חוזר על מה שאמרו אחרים, אבל אני חושב שההצגה שלך הייתה למופת, רותי. כל הכבוד. זה לא שלא היו גורמים אחרים, לא מעטים, שהציגו טוב, ואם אורנה הייתה מגישה את המצגת בזמן, מראש והייתי רואה אותה עוד לפני פה, אז בטח הייתי גם מצטרף אליה כי היא עשתה את זה בצורה מאוד מתודית, אבל... זה קודם כל בצד הטוב. אנחנו נפיץ, מנהל התכנון יפיץ פורמט שעל פיו אנחנו נבקש לראות את הדברים. הפורמט הזה, בליט ברירה הוא הולך לפי משרדים כי כך אנחנו מחולקים כאן, אבל חד משמעית נצטרך למצוא את הדרך לעבוד בשני רבדים. אחד נושאי ואחד משרדי. המשרדי, כי אז האחריות היא הרבה יותר ברורה והנושאי מתחלק בין גורמים שונים ואני רוצה תמיד שיהיה אחראי. אחריות זה דבר חשוב והנושאי, כי באמת עבודה של משרד אי' חובקת ומשתלבת בעבודה של משרדים אחרים. בצד הדברים הטובים, אני חושב שהייתה פה במידה מסוימת שערוריה וביזיון, לא רק בגלל משרד האוצר שתיכף אטפל בו. קודם כל, איך אתם רוצים שאנחנו נהיה מחונכים אם משרד החינוך הוא לא מחונך? משרד החינוך לא טרח לשלוח לנו שום דבר כאן ואם הוא אחראי על החינוך, אז אח"כ אנחנו מתפלאים שאנחנו לא מחונכים... למה? הגוף שמופקד על חינוך, פשוט מצפצף. בא לי קצת לתת סקירה יותר ארוכה, כי זה לא פעם ראשונה שאני נתקל בתופעה מהמשרד הזה, אבל בכל מה שקשור למועצה הארצית, אני מגנה את ההתעלמות שלו מהפנייה שלנו, ואם הוא מתעלם, אז בא אח"כ אגף התקציבים, ולא הייתי רוצה להטיל פה דופי ביתר משרד האוצר, שלא נתבלבל. אגף התקציבים באוצר זה לא אומר על כלל האגפים, עשה פה מעשה שלא ייעשה או לא עשה מעשה שכן ייעשה, אפילו לא טרח להופיע, כתב לנו מכתב, רק שתדעו, כמובן שאתם תראו אותו, אבל, בשביל לסבר לכם את האוזן, בעניין הנוהל ביקש ממנו שמאי להתייחס לעניין השלכת פרויקטי תשתית גדולים על הפריפריה, אז הוא כתב בסייפא של אותו פיסקה, משרד האוצר רואה חשיבות רבה בהבטחת מתן שירותים ברמה נאותה לכל תושבי המדינה במרכז ובפריפריה. אז יכול להיות ששיעה אמר לו ללכתוב את זה, אבל זה מה שאומר, אתם בשלכם, אתם תעסיקו פה מנגנונים במיליונים, עם מאות אנשים. אנחנו נוסעים לאן שאנחנו רוצים... אנחנו שמים פס על הממשלה, על משרדי הממשלה ועל אותה כמות גדולה של פקידים שעוסקת בעניין הזה. אני גם אכתוב בעניין הזה לקובי האבר, ארדוף אותו בעניין הזה. הוא לא אומר את האמת. אם הוא היה אומר את האמת, הוא היה כותב, אני מצפצף עליכם. הוא מתפתל ומתחמק ומתחכם. הוא אפילו לא אומר את האמת. הוא מפחד להגיד את האמת כי הוא יודע שהאמת היא בניגוד להחלטות שהוא אמור לפעול על פיהן. זה אפרופו, אבל למה אני אלין עליהן כשאני אומר לך שמאי, ולהבא זה לא ילך ככה, הקטע הזה, שהמתכננים שלנו, אלה שלא טרחו לבוא, למשל, זה מישהו שאם הייתי חושב שהוא עכשיו, כל עוד הוא לא פה, הוא יושב במשרד וכולו מגיר זיעה כי הוא כל הזמן משלים את הפרויקטים ואנשים אומרים לי, מה קרה לפרויקטים באזור ירושלים שהם מסתיימים כל כך מהר, אז הייתי שותק. אבל זה לא כך, או את אותם אלה שבאו בבוקר, באיחור והלכו מוקדם, כי לא היה להם זמן להישאר כאן, אז זה, אני אומר, זה אני מתנצל בפני חברי המועצה שכן הגיעו. מי שומע את זה תמיד? אדם ואלכס ואליסיה שכן נמצאים כאן... אני לחברי מועצה לא

יכול להגיד כלום, רק להגיד תודה לחברים שכאן נמצאים כאן מהבוקר ולהצטער על אלה שלא היה להם זמן או להגיע בכלל או להישאר. רציתי אגב להגיד תודה מיוחדת לראשי הרשויות, אבל אח"כ פחדתי, הרי אם אצלו במדינה אם אתה אומר כן, נובע מזה לאו, אז כאילו איך אני יכול אח"כ להסתכל לארזה שישבת פה כמעט מהבוקר באופן רצוף ואפילו לא מדברת כמו אחרים, עם שכניה? אז החלטתי להימנע אבל אם את מושכת אותי רותי, בסדר.. לגבי הדוברים, אני לא מקבל פה את המצגת של משרד השיכון ואני מקווה שאני אקבל שיפור והדגשה על מה נעשה פה ולא על הבעיות עם המשרדים האחרים שהמצגת הבאה תלך לפי הסדר שביקשנו. לעניין הערה קטנה שדן אמר, נתתי דוגמאות שהמועצה לא עשתה החלטות בינך נגיביות, היא גם עשתה הרבה מאוד החלטות פוזיטיביות שתואמות.. רק לפני ישיבה הפקדנו את תוכנית המתאר המחוזית לירושלים ועוד הרבה מאוד דברים בשנה האחרונה עשינו, כולל ב"ש וכולל הרבה דברים. יש פה הרבה מאוד עשייה. ולרי, הערה שלה התקבלה לגבי ההצגה לפני נושאים. אנחנו נמצא את הדרך לעשות את זה וכולל את זה שצריך לטפל בחסמים. בתור אחד שמופקד על גוף שיש פה גם חסמים, זה דבר רלוונטי אבל כולנו מומחים גדולים ביצירת חסמים. הקטע הזה של עדיפות, אורנה, לתחבורה הציבורית, א', לדעתי צריך להיות עוד יותר מודגש ואנחנו נחפש את הדרכים, לפחות בכל מה שקשור בתכנון, איך לסייע לו עוד יותר ממה שקורה היום ואחת הסיבות שאני לא אוהב חלק מהפרויקטים, לרבות כביש הטבעת המערבי, היא, שלדעתי הם פרויקטים שהם אנטי תחבורה ציבורית. אומרים תחבורה ציבורית, זה מזכיר לי את הפריפריה. אומרים תחבורה ציבורית ומפתחים תשתית לתחבורה פרטית. אנחנו מומחים בעניין הזה ולא בהכרח תמיד בודקים בשלבים מוקדמים את הכדאיות. שלא ישתמע מזה שלא נהייתי מדרך הצגת הדברים על ידך. לגבי הורדת צה"ל לנגב, אני מודאג קצת ממה ששמעתי כאן. אני מודאג כי שמעתי את ההתניות. בעניין הזה אנחנו צריכים לפנות גם למערכת הביטחון, שהפעולה הזאת צריכה להיות לא מותנה וגם לאגף התקציבים, שהבקשה שלו, שהמערכת תממן את עצמה והוא לא יביא תקציבים חיצוניים, היא מקוממת, היא לא נכונה מבחינה לאומית. הרי מה הם אומרים? בוא ניקח את צריפין, שזה העיר הבה"דים, ונוריד אותה לנגב ושהיא מממנת אותי. עכשיו, מה זה אומר? אנחנו נלך למוסדות התכנון, נגיד להם, תנו לנו צפיפויות בינוי גבוהות, זאת אומרת, תצרו עוד ביקוש למגורים במרכז על מנת שאנחנו נוריד את צה"ל לנגב כדי שיעזור לפריפריה. זה חלם. זה ממש חלם. במונחים לאומיים גם, החיסכון התקציבי הוא מגוחך ובעניין הזה צריך להיאבק ואני מקווה שנקבל פה תמיכה מעוד גופים ואתם, חוץ מלעשות לי ככה כמו הבובות האלה, פאול, זה מה שצריך לעשות... לטפל אחרת? חבל על הזמן, אני לא צריך לבנות שם את כל עשרות אלפי היחידות דיור בצריפין והם חוגגים כבר, כל ראשי הרשויות..

שיעה, לעניין הפריפריה מרכז, תראה, קודם כל הדברים שאמרת בעניין של השטחים החקלאיים וכו', לדעתי, מבחינה מוסרית, אם הייתי יכול להגיד שבאזור מרכז, כל דונם שמפשירים לבנייה, שהוא היום לא בתב"א של בנייה, זה פשע, כך הייתי מנחה את מתכנני המחוזות, הייתי הולך כך. למה אנחנו מדגישים את הפריפריה? כי הכוחות הכלכליים שמעודדים את המרכז הם כל כך חזקים שהוא פחות או יותר מסדר את עצמו. קראתי לאחרונה איזה מנשר שכתבו.. הוא רוצה לתת לאנשים שכמוך להיות פה מיעוט בעל זכויות.. הלכת למקומות האלה שאני מסכים איתך בהם אבל אני לא בטוח שכאן הפתרון לבעיה הזאת. אני ממש מאמין בזה שמבחינה לאומית, הפריפריה היא חשובה ואלוהים, או סעדי במרומים, שלא נגיע למערכה צבאית כוללת, שבה נבין, שההזנחה של הפריפריה היא מסוכנת גם מבחינה לאומית, ביטחונית. בעיניי,

כל ההרחבה של המושבים במרכז, מיותרת. המשימה שלנו כתוצאה מיום כזה, שהוא לכנס, אני לא יודע מי קרא לו כנס, הוא ישיבה של המועצה.. החוכמה תהיה איך להפוך את זה למן משהו רציף, את העמידה שלנו בכללי התכנון הללו ואני מחפש את המנגנון.. אנחנו נמצא מנגנון, ועדת שלנו, ועדות משנה, נמצא את המנגנון איך לטפל בעניין הזה. לקחתי לעצמי גם כל מיני משימות, לבדוק בעניין העברת זכויות וכו', כל מיני דברים שאנחנו נבדוק אותם אחרי הפגישה הזאת. לעניין ההמשכיות, אני מעריך שמוסדות התכנון שלנו הם טובים כל כך, שלא באמת חשוב מי יהיה המנכ"ל. למרות זאת, אנחנו מנסים, בייחוד בתקופה.. מאז שאני נמצא פה, לקבוע שיטות עבודה ובקרה שיאתרו את המנכ"ל, שלא משנה הזהות שלו, והמערכת היא חזקה גם כך. יש ניואנסים ועניין של השקפות עולם וכיוצ"ב, אבל אני חושב שזה מקום שבו, הוא לא באמת נפגע. יש במקומות אחרים במשרד, שמאוד נפגעים כתוצאה מהחילופים התכופים הללו ואני האחרון שמוכן להתחייב שהם לא יימשכו בתקופה הקרובה, אבל לא פה. אני מעריך שפה זו מערכת יותר מסודרת, קודם כל בגלל מנהל התכנון וגם הוועדות המחוזיות, בצד הבירוקרטיה, שהן לפעמים מייצרות, שהיא רבה מדי, יש גם סדר במובן הזה. החולשה שהמערכת נותנת לה, היא גם כן כוח, של המשכיות ושל מדיניות ובעניין הזה אני רגוע. אני חושב שזה מה שקורה. בעניין של התאום הבינמשרדי ארזה, עוד אצלנו המצב טוב, אבל קיבלנו פה בזעיר אנפין, דברים שנמצאים עכשיו, חלק מהם בוועדות חקירה, וחלק גם מהמציגים פה או מאלה שלא הציגו. אתה עושה החלטה ואם זה לא מתאים לו, הוא נוסע או אם היא התחילה את התוכנית... היא טורחת להדגיש שזה בכלל לא הזיז לה שהייתה תמ"א 35.. במקרה זה השתלב לה על התוכנית, אז היא מראה לך מה היא עושה, זה אותו פרופסור אוד דוקטור, אני לא זוכר.. אני לא זוכר מה התואר שלו, הוא יצא.. אנחנו צריכים לשנות את זה ונשנה את העניין הזה.

שמאי כבר דיבר על מה שאמרה ציפי בעניין של.. קודם כל, כל נושא התשתיות הוא לא מקבל פה טיפול ראוי ואנחנו צריכים לשפר אותו ובתוך זה תבוא גם אינטגרציה וכיוצ"ב, על מנת למנוע חפירות מיותרות גם מחוץ לערים, כי בתוך הערים אגב, ראשי הערים דואגים לאינטגרציה. זה בתור קליינט אני אומר לך.. אומרים, יש לך חלון זמן ברח' הזה, אתה רוצה לשפר תשתיות, תיכנס בחצי שנה הקרובה ותחפור יחד עם כולם. אנחנו צריכים ללמוד לעשות את זה.

אני רוצה לקרוא לכם את מה שכתוב כאן, "המועצה הארצית רואה חשיבות רבה במימוש אמצעי המדיניות של תמ"א 35 ופונה למשרדי הממשלה להציג באורח מלא את הביטוי של אמצעי המדיניות בתוכניות העבודה שלהם בתקציב 2007 ובהצעת התקציב 2008. המסמכים יוצגו למועצה הארצית במטרה להביאה בפני הממשלה, לא יאוחר מחודש אוגוסט הקרוב". להזכירכם אגב, זה כבר איחור ממה שלקחנו על עצמנו מראש ובתום זה, בפסקה הבאה, את מה שקראתי לכם קודם בהתחלה, לעניין הפריפריה ואגף תקציבים. אני מקווה ש... אני לא מעריך שצריכה להיות בעיה עם ההצעה הזאת. מקובל? פה אחד. תודה רבה, המשך יום נעים.

סיום הקלטה.